

NOVI tednik

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE
KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Na vsem območju bodo letos počastili praznik Dan republike kar najbolj svečano. Ne le v občinskih središčih, tudi v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela. Značilnost letošnjih proslav ni več kot prejšnja leta skratek kulturni program s tovariškim srečanjem. Letos bo naš odnos do proslav Dneva republike bolj svečan. Praznovati bodo v kolektivih, v šolah in krajevnih skupnostih — z odra bo zvenela Cankarjeva beseda: Bratje, jaz pa vem za domovino! In Srečka Kosovec: Bodočnost je tega, ki veruje vanjo!

In v teh dneh v kinodvoranah vrtijo kratkem umetniški film režiserja JOZETA POGACNIKA Ta hiša je moja pa vendar moja ni! Kot svarilo človeštvu, da ni prostora za brezbriznost in kot odločen protest zoper neodstranjene rakaste tvorbe, ki se še zajedajo v človeštvo. Koroški Slovenci to čutijo prav zdaj še najbolj. Kaj čutimo mi do njih, pove transparent: Mi smo z vami!

Dan republike je torej branik trdnosti, odločenosti in enotnosti — preteklost v bodočnosti.
VAŠ UREDNIK

Fotografija: Drago Medved

POZDRAVLJENA, REPUBLIKA!

Drugo zasedanje AVNOJ v Jajcu je sprejelo deset zgodovinskih odločitev, med njimi več državotvornih. Dva odloka sta še posebej pomembna: Odlok o vrhovnem zakonodajnem in izvršnem ljudskem predstavniškem telesu Jugoslavije in nacionalnem komiteju osvoboditve Jugoslavije kot začasnih organih vrhovne ljudske oblasti v Jugoslaviji v času NOV in odlok o dodelitvi naziva maršala Jugoslavije vrhovnemu komandantu NOV in POJ Josipu Brozu Titu.

Zadnje novembrske dneve pred 33. leti, ko je okrog nas grmelo in pokalo, ko je nacistični škorenj teptal to s krvjo prepojeno grudo, sredi vojne vihre, se je rodila REPUBLIKA. Republika, ki ji je bilo že ob rojstvu sojeno, da se bo morala še boriti z orožjem, pozneje, v miru, je bilo treba obnoviti do tal porušeno. Saj ji ni bilo ničesar poklonjeno. Pa prav nič. Vsak košček svoje zemlje si je morala priboriti, vsak košček je morala ubraniti. S težavami se mora boriti ves čas. V obdobjih, ko se je vse zarotilo zoper njo, je rasla naprej. In se krepila. Morda prav zato, ker se je razvijala samorastniško, brez tuje pomoči, čeprav jo je bila potrebna in smo jo pričakovali, upali nanjo. Rastla je... in še raste, republika.

Z njo rastemo tudi mi, zato le stežka dojamemo vse razsežnosti njenega razvoja. In vendar, ko pogledamo okoli sebe, ko potujemo po deželi, mar je kje košček zemlje, kamor ni prodrli sodobni čas. So to le stanovanja, cestne komunikacije, nove tovarne, šole? Mar smemo pozabiti na socialno varnost, na veliko zaposlenost, možnost dela, na pravice iz zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki so prerasle v zavarovanje vseh delovnih ljudi, tudi v kmetijstvu. Ne moremo zamlčati uspešne poti, ki smo jo prehodili na področju družbeno ekonomskih odnosov, zlasti v položaju in vlogi delavca v združenem delu kot nosilca družbene reprodukcije in tistega, ki opravlja funkcijo upravljanja družbenih sredstev nasploh, ki jo uresničuje v svojem osebnem, skupnem in splošnem družbenem interesu in v odnosih odgovornosti do dela in do drugih delavcev ter do družbe v celoti. Zdaj, ko sprejemamo zakon o združenem delu pot teh procesov še bolj pospešujemo.

Prav posebej velja poudariti doseženo stopnjo delavske in ljudske solidarnosti, ki je ničlikokrat izprščana, bodisi ob elementarnih nesrečah, bodisi z združevanjem sredstev TOZD in samopriskom, da bi si hitreje zagotovili pogoje za uveljavljanje skupnih življenjskih koristi.

Vse to je povezano s pojmom republike. Nanjo se vežejo vse pridobitve in

zgodovinske odločitve, mnoge letnice, v katerih je prestajala preizkušnje trdnosti, upornosti, gospodarske sposobnosti, družbene organiziranosti — brez omahovanja, navkljub pritiskom od zunaj, ugiibanjem in pričakovanjem. In tudi navkljub priželjkovanjem, da jo bo pobralo ob prvem večjem pretresu. Nič takega se ni zgodilo z njo. Razen, da je iz vsake preizkušnje izšla še močnejša, trdnjša.

Zunaj naših meja mnogokdaj ne morejo ali ne znajo doumeti — seveda so tudi takšni, ki nočejo razumeti — kaj pravzaprav dela neuklonljivo to republiko, ki jo z velikimi začetnicami imenujemo SFRJ. To so, preprosto rečeno ljudje, ki so bili odločeni jurišati na sovražnikove utrdbe in žrtvovati največ kar so mogli, svoja življenja, ki so neposredno po vojnih opustošenjih obnovili svoje domove, gradili nove tovarne, šole, bolnišnice — ljudje, ki so zmogli več kot je bilo mogoče. Talisti ljudje, ki so usodo svojega življenja vzeli v svoje roke, ki temelji na svobodnem združenem delu s produktivskimi sredstvi, ki so družbena lastnina, ter na samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v družbeni reprodukciji v celoti. Delovni ljudje, ki uresničujejo oblast in upravljajo druge družbene zadeve z odločanjem, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem.

Delovni ljudje in občani, ki so v ustavo zapisali, da bodo uresničevali in zagotavljali socialistične družbene odnose, ki temeljijo na samoupravljanju delovnih ljudi in varstvo socialističnega samoupravnega sistema, nacionalno svobodo in neodvisnost, bratstvo in enotnost narodov in narodnosti — samoupravljalci, ki si tega kar so ustvarili ne dovolijo odvzeti. Nikomur in za nobeno ceno.

Pojem republike pa je povezan še z enim imenom, ki ga je zgodovina zapisala v sam začetek nastanka republike: TITO. Ime, ki ga z enakim spoštovanjem izgovarjata bojni tovariš in otrok, ki se je v otroškem vrtcu naučil prvih pesmic.

Več kot tri desetletja ta republika hodi pot navzgor. Ne sama. Povezuje se z vsemi narodi sveta, ki jim je sožitje med človeštvom, mir in napredek v družbenem in gospodarskem razvoju enako pri srcu kot našim narodom in narodnostim. Še posebej so oči naše republike uprte na tisti del sveta, ki je dolga leta, tako kot naš svet, hlapčeval tujcu. In prav v tem svetu smo našli prijatelje, s katerimi nas povezuje skupna usoda preteklega dobe in revolucionarna pot v spremembi, jutrišnji družbeno ekonomski red.

Taka je ta republika, taki so njeni ljudje. Kdor njenih ljudi ne pozna, nikoli ne bo dojel veličine dneva republike, ki je vsajena v sleherno srce, v vsako pest in vsak košček rodne grude.

POGLEJMO V SVET

PISE IVAN SENICAR

● V PRETEKLEM TEDNU je zunanje politični odbor italijanskega parlamenta podprl skorajšnjo ratifikacijo (potrditev) osimskega sporazuma med Jugoslavijo in Italijo; mir v Libanonu se je utrdil in pomnožili so se predlogi za obnovo ženevske konference o Bliznjem vzhodu; države proizvajalke nafte so napovedale njeno podražitev, koncal se je 8. kongres KP Portugalske, v Spaniji pa so končno izglasovali ustavne reforme, ki utegnejo privedi deželo v parlamentarno demokracijo; koordinacijski odbor neuvrščenih dežel je ustanovil medvladni svet za področje obveščanja — v svet je izbrana tudi Jugoslavija, predvsem pa je doma in v svetu odjeknil obisk generalnega sekretarja KP SZ Leonida I. Brežnjeva v Jugoslaviji.

● SOVJETSKA ZVEZA (250,9 mil. preb., 22,4 mil. kv. km) je socialistična država in ena od velikih sil, s katero nas druži dolgoletno prijateljstvo in sodelovanje, ki nam je poleg ugodnih sadov prineslo v preteklosti tudi mnogo trpkih izkušenj. Obisk Brežnjeva je vzbudil izreden interes tudi v tujini. Razgovore predsednika Tita z gostom je spremljalo 250 novinarjev. Jugoslavija je za svet in za Sovjetsko zvezo posebno aktualna socialistična država, ki ni v bloku, hkrati pa vplivna neuvrščena dežela — in še v Evropi. Sovjetska zveza pa je pomembna za nas. Ne nazadnje so k interesu za obisk prispevale spekulacije o »usodi Jugoslavije v naslednjem obdobju in njeni »ogroženosti«, kar je prišlo do izraza ob ameriških volitvah. Zdaj je obisk za nami: stiski rok, vsebinske izjave, poglavljeni razgovori, skupno poročilo in zasejano drevo v drevoredu prijateljstva na Novem Beogradu. Poslej pa bo potrebno prizadevanje obeh strani in lepo vreme, da bo drevo raslo. V razgovorih so prevladovala teme:

— razvoj odnosov med obema deželama in partijama: sodelovanje je razvijano in bogato, samo trgovinska menjava je v zadnjih petih letih dosegla 5,6 milijarde dolarjev. Podlaga za take odnose pa je — to je bilo poudarjeno in sprejeto — neodvisnost, suverenost, enakopravnost, nevmešavanje, upoštevanje različnosti. To zveni jasno, bilo pa je že večkrat sporno, ko se je sovjetski »model« socializma postavil za obvezen vzgled. Sedanje stališče pa je bilo utemeljeno že v dokumentih ob jugoslovansko-sovjetskih srečanjih 1955, 1956, 1971, na berlinski konferenci in po trjenju zdaj;

— pregled mednarodnih političnih in gospodarskih vprašanj je pokazal, kako obe deželi ocenjujeta popuščanje napetosti v svetu, nevarnost oboroževanja, nevzdržnost sedanje gospodarske ureditve v svetu, dekolonizacijo in reševanje konkretnih žarišč — s poudarkom, da je gibanje neuvrščenih eden najvažnejših dejavnikov svetovne politike;

— jasno in večkratno poudarjanje enakopravnosti, nevmešavanja, upoštevanja razlik in hkrati »internationalističnega« tovariškega prostovoljnega sodelovanja med komunističnimi partijami in socialističnimi deželami dviga sklepe s srečanja Tito-Brežnjeva na raven svetovnega pomena, saj še vedno potekajo ostre razprave, posebno med vzhodnoevropskimi in zahodnimi partijami, o naravi teh odnosov. Ob srečanju je predsednik Tito rekel zelo jasno: »Kot tovariš tovarišu sva si povedala, kaj smo dosegli, kaj moramo popraviti in črtati z dnevnega reda in kako naj bi naprej razvijali naše odnose.« Nam je to jasno, upamo pa, da je to jasno vsem tudi v tujini.

NA OBISKU PRI NAS — Gospodarska delegacija mednarodne banke za obnovo in razvoj, zunanji minister Zambije in delegacija nacionalne zveze delavcev Gvineje-Bissau. Svetnik ambasade Arabske republike Egipt je v Celju obiskal predsednika občinske skupščine, Kovinotehno in Teden domačega filma.

MI NA OBISKU — Delegacija SZDL Jugoslavije v Grčiji in delegacija JLA v Tuniziji.

BESEDE OB PRAZNIKU

USPEŠNOST V SOLIDARNOSTI

V GOSPODARSTVO V ZADNJIH TREH LETIH 1.366 MILIJONOV

Ce kateri praznik, potem nas zlasti dan republike spodbuja k razmišljanju in ocenjevanju prehojene poti. Zato je uredništvo NT prosilo predsednika celjske občinske skupščine Jožeta Marolta za oceno te poti v zadnjih treh letih. Prosili smo ga, naj posebej, opozori na tiste rezultate, na katere smo lahko upravičeno ponosni, še posebej, ker jih včasih spregledamo. In solidarnostne akcije? V Celju smo nanje ponosni! — Na vsa ta vprašanja nam je predsednik Jože Marolt zapisal:

Devetindvajseta november je naš največji praznik. Z njim je neločljivo povezano naše življenje, naš boj za svobodo, neodvisnost, mir in socializem, naša sedanjost in naša bodočnost. Zato je razumljivo, da se v tako pomembnih prazničnih dnevih bolj kot kdajkoli v letu, s ponosom oziramo nazaj na prehojeno pot, ocenjujemo naše delo, vrednotimo dosežene uspehe in snujemo načrte za naprej. Pri tem nas ob vsaki obletnici rojstnega dne nove Jugoslavije opravičeno spremljata tudi ponos in zadovoljstvo nad vsem kar smo dosegli v revoluciji in vsej povojni socialistični graditvi. Rezultati te izgradnje so vidni vseh področjih ustvarjalnosti in vseh območjih naše domovine. Z njimi se lahko ponaša vsa naša družbena skupnost, vsaka republika in vsaka občina.

Tudi občina Celje je v obdobju po osvoboditvi izredno hitro napredovala in pospeševala svoj razvoj. Z izgradnjo novih tovarn, z razširitvijo in modernizacijo stare industrije, z razvojem prometa, trgovine, obrti in kmetijstva, z izgradnjo novih šol, vzgojno-varstvenih, kulturnih in zdravstvenih ustanov, z izgradnjo stanovanj in nastajanjem novih stanovanjskih sosesk, s hitrim večanjem števila prebivalcev in povečanjem zaposlenosti ter izboljševanjem življenjskih pogojev delovnih ljudi, je popolnoma menjala svojo gospodarsko, urbano, socialno in demografsko podobo. Ta proces, ki je bil značilen za vso povojno obdobje se še nadaljuje in stopnjuje. Zato so bili tudi ob leta 1974 dalje doseženi novi pomembni rezultati. Predvsem je treba omeniti uspehe pri uresničevanju določb nove ustave in sklepov X. kongresa ZKJ pri nadaljnji krepitvi delavskega samoupravljanja in pri uveljavljanju delegatskega sistema. Močno so se okrepili tudi napor za boljše gospodarjenje, za integracijo in poslovno povezovanje OZD, za večjo produktivnost in boljše organizacijo dela, za večjo delovno disciplino, boljše izrabo delovnega časa, surovin in delovnih naporov, za zmanjšanje materialnih stroškov, za večjo varčnost, za hitrejše prilagajanje potrebam trga, za večji izvoz in dosledno uresničevanje tudi drugih nalog, ki so jih TOZD zapisale v svoje stabilizacijske programe. Zaradi odločne stabilizacijske akcije so delovne organizacije, razen nekaterih izjem, dokaj uspeš-

no prebrodile velike težave, ki so se v začetku lanskega leta pojavile v našem gospodarstvu. Zato se je obseg proizvodnje kljub zastoju v prodaji in kljub drugim težavam, znova povečal.

In prav v tem času je začel po večletni stagnaciji znova naraščati tudi delež družbenega proizvoda naše občine v Sloveniji. Leta 1970 je znašal 4,4 %, leta 1973 4,5 % in leta 1975 že 5,2 %. Istočasno se je dvignil tudi delež narodnega dohodka od 4,3 % v letu 1970 na 4,7 % v letu 1975 in dosegel že 52.000 din na prebivalca.

V občini živi 60.000 prebivalcev, od tega pa se jih le še 8 % preživlja z dohodka iz kmetijstva. Skupno je zaposlenih že 34.000 delavcev in uslužbencev. Znatno so narasle tudi naložbe v modernizacijo in razširitev proizvodnje. V gospodarske investicije je bilo v zadnjih treh letih vloženo kar 1.366 mil. din. Odprtih je bilo precej zelo pomembnih proizvodnih obratov. Opekarna Ljubecna je zgradila novo tovarno klinker opeke, EMO nova obrata radiatorjev in kontejnerjev, EtoI obrat za predelavo sadja, Ingrad obrat za proizvod-

njo montažnih hal, Izletnik in Avto Celje nove servisne delavnice, Merx Celje novo pražarno in embalarico kave, Libela, Klima, Aero, Aurea in Tapetništvo nove proizvodne hale, Kovinotehna, Tehnometeor in Tkanina pa nova, velika sodobna skladišča. V zaključni fazi izgradnje pa je tudi tovarna traktorjev v Štorah in nov proizvodni obrat Zlatarne.

Pomembni so tudi rezultati, ki smo jih dosegli na področju

čju stanovanjske izgradnje in gradnje objektov za potrebe izobraževanja, vzgoje in zdravstvene dejavnosti, na čemer so delovni ljudje še posebej zainteresirani. V obdobju od 1974 do konca leta bo iz družbenih sredstev zgrajenih 1580 stanovanj. Dogradili pa smo tudi veliko večnamensko prireditveno dvorano na Golovcu, zgradbo šolskega centra za blagovni promet, 1 fazo Tehniške šole, Osnovno šolo »Slavko Štančič« in 4 vzgojno-varstvene ustanove za 320 otrok. Poleg tega sta bili močno razširjeni še osnovni šoli v Vojniku in na Polulah, ter poročniški in otroški oddelki v bolnici Celje, kjer je bila zgrajena tudi nova toplarna.

V izgradnjo naštetih objektov je bilo vloženo kar 191 mil. din. Večino denarja so zbrale TOZD na osnovi družbenega dogovora in občani s samopriskom. Če ob tem upoštevamo še zbiranje sredstev za odpravo posledic potresov na Kozjanskem in v Posočju pa tudi vpisovanje posojila za ceste in druge solidarnostne akcije lahko trdimo, da je med našimi občani prisotna visoka zavest in razvit občutek za solidarnost. Zato sem trdno prepričan, da bodo delovni ljudje množično glasovali tudi za drugi samoprisk, ki je prav tako namenjen predvsem gradnji vzgojno-varstvenih ustanov, šol in izboljševanju pogojev dela zdravstvene službe. Glasovanje za samoprisk bo nov dokaz, da smo s skupnimi napori in sredstvi tudi v prihodnje pripravljani odločno urejevati vsa tista vprašanja, ki lahko močno vplivajo na izboljšanje življenjskih pogojev in boljše počutje nas vseh, ki živimo in delamo v občini. Zelim, da bi v teh naporih čim bolj uspeli.

ZAKON O LJUDSKI OBRAMBI

DOBER UVOD

OKTOBRSKA TAKTIČNA VAJA

Pretekli teden je bila v Slovenskih Konjicah skupna seja pokrajinskega odbora in pokrajinskega komiteja ZKS za zahodno Stajersko. Seje sta se udeležila tudi JOŽE LONČARIČ, član predsedstva SRS in LOJZE BRIŠKI, član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS.

Člani obeh pokrajinskih organov so skupaj obravnavali oceno mobilizacijske in borbene pripravljenosti enot in štabov teritorialne obrambe. Ta je bila preizkušena na oktobrski taktični vaji, ki je dokazala visoko stopnjo organiziranosti obrambnih priprav.

Na seji so izbrpneje govorili o financiranju nalog pokrajinskih vodstev in pokrajinskega štaba v prihodnjem letu pa tudi v srednjeročnem obdobju. V prihodnjem letu bodo namreč občine združevale sredstva za opravljanje nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozagrade. Ze sedaj pa so v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela v teku mnoge akcije,

ki izhajajo iz nedavno sprejetega zakona o ljudski obrambi in zaključkov, ki so bili sprejeti na republiškem posvetu. V razpravi o oceni uspešnosti obrambnih priprav so še posebej poudarili, da je v organe in organiziranost splošnega ljudskega ga odpora treba vključiti še več žensk in mladine.

Odgovorni družbeno politični delavci zahodne Stajerske, ki so se udeležili te seje, so si med sejo ogledali delovni proces in proizvodnjo v delovni organizaciji KONUS v Slovenskih Konjicah, ki ustvarja letno okoli 20 milijard dinarjev družbenega proizvoda.

Oba pokrajinska organa sta na seji razpravljala tudi o kadrovskih zadevah, sprejela nekaj predpisov, odločila pa sta se tudi, da bosta do konca tega leta obravnavala še nekatera vprašanja, ki so pomembna za prihodnje delo. Ocenila pa bosta tudi, kako v občinah potekajo dela pri uresničevanju zakonskih nalog.

MOZIRJE

MI IN KULTURA

PRIREDITVE V TEDNU KOMUNISTA

Do zaključka »Tedna komunistas« v moziški občini, ki ga je pripravil komite občinske konference ZK preostane še dve izredno pomembni prireditvi. Obe bosta v soboto, 27. t.m. Prva se bo začela ob devetih dopoldne v prostorih delovne organizacije »Elkroja« v Nazarjih. To bo tribuna o aktualnem trenutku kulture v moziški občini pod geslom »Človek, delo, kultura«. Odločili so se torej za temo, ki je tudi za moziško občino izredno pomembna.

na, za oceno dosedanjega dela na kulturnem področju, še posebej v združenem delu, med mladimi, v krajevnih skupnostih in podobno. Vprašanja torej, ki silijo v ospredje ob vsakem času, v okviru »Tedna komunistas« pa toliko bolj, saj gre tudi za oceno odgovornosti in dela komunistov na kulturnem področju.

Isti dan zvečer ob 19. uri pa bodo v uprizoritvijo Cankarjevih »Hlapcev« v dvorani prosvetnega doma v Mozirju sklenili prireditve »Tedna komunistas«, ki so se začela že v ponedeljek. Ta dan so namreč v občinski knjižnici v Mozirju odprli razstavo del Ivana Cankarja, popoldne pa so v Gornjem gradu odprli še izposojevalnico knjig občinske knjižnice.

Včeraj pa je bil v Mozirju sestanek aktiva komunistov kulturnih delavcev v občini.

Tudi Velenje

Akcija za modernizacijo celjske bolnišnice je stekla. To pobudo so predvsem podprli v vseh šestih občinah bivšega celjskega okraja, ki gravitirajo v regionalno zdravstveno skupnost, se pravi v Celju, Zalcu, Laškem, Sentjurju, Šmarju in Konjicah.

Zdaj pa bo štab za modernizacijo bolnišnice, ki je hkrati tudi gradbeni odbor

za ta dela in ki ga vodi Franc Ban, seznanil z načrtom modernizacije tudi odgovorne in delovne ljudi v velenjski in moziški občini ter v Posavju in jih pozval naj s primernimi deleži prav tako sodelujejo v pomembni akciji. Saj gre med drugim za tisto regionalno bolnišnico, v katero prihajajo tudi bolniki s teh območij.

MB

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

PRED REFERENDUMOM V LAŠKI OBČINI

ENOTNA SOLIDARNOST

KRAJEVNE SKUPNOSTI DOGOVORILE VRSTNI RED

Na območju Radeč pred leti sprejet samoprispevek ni kaj visok, kot v ostalih območjih laške občine. Področje laškega in Rimskih Toplic je sprejelo poleg enega odstotka za šole še pol odstotka za komunalne potrebe. Na radeškem območju so zato s posebnimi akcijami in dodatnimi napori urejali mnoge skupne zadeve.

Nov samoprispevek, za katerega se bodo odločili na referendumu 12. decembra, bo tudi na radeškem območju vseboval pol odstotka za potrebe krajevnih skupnosti, ki so že izdelale vsaka svoj program. Pravzaprav so iz srednjeročnih programov izdvojili najbolj bistvene naloge, ki so jim dali prednost in ki bodo cilj samoprispevnega dinarja in dodatnih vlaganj občanov ter delovnih ljudi.

RADEČE: VODOVOD, CESTA, JAVNA RAZSVETLJAVNA

V krajevni skupnosti Radeče so v minulih letih veliko naredili. Dogradili so zdravstveno ambulanto, dokončali regulacijo Sopot, zajeli dodatne vire vode za vodovod uredili pločnike, cestno razsvetljavo po mestu, uredili ozvočenje, asfaltirali nekatere ulice in uredili ceste v okoliške zaselke. Približno vrednost vseh teh del je okoli ena milijarda starih dinarjev.

Program, ki ga zastavljajo za naslednjih štiri leta pa vsebuje: sofinanciranje vodovoda, gradnjo avtobusne postaje

je pri »Koria in ureditev ceste Jelovica—Podkraj. Iz samoprispevka bi sofinancirali še: betonski mosti Ravnikarju, asfaltiranje ceste na Obrežju, avtobusno postajo in razsvetljavo v Hotemežu in ureditev ceste na Brunske gor, urejevanje ceste od Dobrave v Rudno vas, asfaltiranje ceste za gradom in javne razsvetljave v Njivicah.

ZIDANI MOST: CESTE, CESTE IN CESTE

V tej krajevni skupnosti so v minulih letih poleg adaptacije doma »Svobode«, vodovoda v »Majlanda in igrišča pri šoli glavno skrb posvečali urejevanju cest. Le-te ostanejo tudi v bodoče poglavitni cilj. Vendar so kot prvo nalogo zastavili napeljavo vodovoda in kanalizacije do vi. le. Njihov cestni program pa obsega sofinanciranje cest: Zidani most — Kurja vas, cesta na Briše, cesta na Lipno. V načrtu imajo izgradnjo dveh avtobusnih postajališč, rekonstrukcijo vodovoda, ureditev pokopališča, obnovo doma kulture in sanacija šolske stavbe za potrebe krajevnih organizacij. Okoli 700.000 dinarjev bo seveda za vse to premalo, zato bodo morali gledati tudi za dodatnimi viri.

VRHOVO: KANALIZACIJA, VODOVOD IN CESTE

Krajevna skupnost v Vrhom je že v minulih letih zelo napredovala. Uredili so vodovod, adaptirali žičnico za prevoz čez Savo, uredili po-

kopališko ograjo, opravili zemeljska dela za cesto Log—Gorelce, začeli urejati kanalizacijo ter uredili športno igrišče.

V prihodnje pa so si v načrt zapisali ureditev kanalizacije v vsej vasi, sofinancirali bodo vodovod v Gorelce, cesto iz Loga na Vrhovsko goro, na pokopališče pa bodo napeljali vodovod in elektriko. Zaselek Praprotno pa si je ureditev ceste zagotovil sredstva v višini vplačanega samoprispevka.

JAGNENICA: VRSTA KOMUNALNIH OBJEKTOV

Tudi KS Jagnjenica je v minulih letih precej napredovala. Največ objektov družbenega standarda so pridobili letos, ko so v svojem kraju bili gostitelji občinskem prazniku. Uredili so si cestno razsvetljavo, zgradili dva nova mostova, razširili vodovod v višje ležeče hiše, uredili cesto Počakov—Češnjica, uredili kanalizacijo in drugo.

S pol odstotka samoprispevka, za katerega bodo glasovali, nameravajo sofinancirati v naslednjih štirih letih še nadaljevanje javne razsvetljave, adaptacijo prostorov za družbeno-politične organizacije, nadaljevati urejanje ceste na Cimerno, Stari dvor, Strnišo, zgraditi nameravajo most pri Strnišu, avtobusno postajališče pri Gračnerju in vodovod v Cimerno.

SVIBNO: VEČNAMENSKI OBJEKT

Rekonstruirana cesta, telefon, vodovod v Zagrebu, obnovljeno pokopališče in urejena dvoranica v šoli, to so pridobitve Svibinskega v minulih letih. Nov samoprispevek mislijo nameniti sofinanciranju gradnje večnamenskega objekta, kjer bodo poleg trgovine tudi prostori za društva in organizacije.

Pomembno je povedati, da so se krajevne skupnosti na radeškem območju dogovorile, da bodo združevale sredstva 0,50 odstotka samoprispevka in sicer tako, da se bodo sproti dogovarjali občani o varstvenem redu in sicer po stopnji, kako so za kakšne akcije pripravljeni in seveda tudi po pomenu in važnosti načrtovanega objekta.

J. KRASOVEC

SAMOZAŠČITA — KAJ JE TO

„DAJ KOLO NAZAJ!“

Se pelje občan na kolesu in si nič hudega sluteč požvižgava. Se dobro se mu zdi, da ne velja za snoba, ki mora vsak kolar napraviti »z avtom«, da mu kolesa pač nihče ne bo zavidal.

Pa naenkrat sliši s pločnika:

»Stoj! Boš dal kolo nazaj. Kolo si mi ukradel. Tat. Primiti tatu. Moje kolo ima...«

Pa bi občan še pomislil ne, da veljajo tako hude obtožbe njemu, če glas ne bi bil vedno močnejši in bi ga ne nadomestila nek neznanec ne stresel s kolesa.

Zamislite si sramoto. Nekdo mu puli kolo iz rok, vpije kot jesihar, da ima tatu pred seboj, kje da je kak miličnik, da ga aretirajo. V zemljo bi se pogreznil, saj je polno ljudi, ki ga poznajo in bodo zdaj govorili kdo ve kaj

o njem, ki se nikoli ni niti dotaknil tuje lastnine.

In kaj se izkaže...

Kolo, s katerim se je občan peljal, je le-ta pošteno plačal. Kupil ga je na licitaciji, ko vsako leto prodajajo izgubljena kolesa brez lastnikov. Tisti, ki mu je bilo kolo ukraden, je sicer prijavil tatvino, potem pa se ni za vse skupaj več zmenil. Tako ni niti hodil gledati v skladišče, kjer hranijo

je naredil škandal — ne dolžnemu človeku!

Seveda se je možak potem napadenemu opravičeval, ko so mu na postaji milice dopovedali, da je za vse skupaj sam kriv, ker se pač ni več brigal za ukradeni predmet. No, na postajah milice pa tudi niso čarovniki, da bi koj vedeli, kdo naj bi bil lastnik najdenega kolesa, ki je dneve in noče stalo, prislunjeno k drevesu ob potoku pred mestom.

xxx

PIŠE IN UREJA:
JURE KRAŠOVEC
(12)

ukradena in najdena kolesa. Rok je pretekel in kolo je bilo na licitaciji prodano.

Prvotni lastnik je že zdavnaj prebolel izgubo, toda ko je videl neznanca na svojem kolesu, ga je le pogrelo in spodbodilo, in

Največ težav je s kolesi zato, ker jih okradeni lastniki niti opisati ne znajo. Vedo, da je bilo kolo ROGOVE proizvodnje, da je bilo približno tako in tako. Kvečjemu še vedo za barvo okvirja, o številkah, ki so vsekane v nosilni okvir ali o čem podobnem skoraj nihče nič ne ve.

A. R. EGIPT IN TDF

MOŽNOSTI SO ŠIROKE

SVETNIK AMBASADE G. MOHSEN AMIN KHALIFA

Gospod Mohsen Amin Khalifa, svetnik ambasade v Celju, da bi prisostvoval predvajanju egiptovskega celovečernega filma ZEMLJA v okviru TDF 76 saj sta se sporedu tudi dva filma pri jateljskih neuvrščeni držav

Poleg egiptovskega, še film mehiške proizvodnje DOLINA UBOGIH, oba so vrteli v kinu Metropol.

Celje je dvakrat zainteresirano za ta obisk in egiptovsko prisotnost na tednu domačega filma. Domača publi-

ka je videla že več filmov te prijateljske države in velej jih je ugodno sprejemala. Razlogi so glasti v tem, da je naša publika filmska tema zelo blizu, omogoča jim vpogled v način življenja, borbo egiptovskega in arabskega sveta za razvoj, svobodo in socialni napredek. Interes tudi zato, ker gre za državo s katero nas vežejo številne skupne politične aktivnosti, duh Beograda, Kaira, Lusaka, Alžira in Colomba, prizadevanja za mir v vojnem svetu.

Celje in njegova gospodarska aktivnost je odprta v svet, v neuvrščeni svet se posebej. Nosilec te usmeritve je prav KOVINOTEHNA, kjer se je v ponedeljek gospod svetnik pogovarjal z BENOM KRIVCEM, generalnim direktorjem in vodilnimi delavci Kovinotehne. V pomenku so se dotaknili možnosti poslovnega sodelovanja. Gospod svetnik se je zavzel za večje sodelovanje, ki doslej, po oceni Kovinotehne, ni razvito do stopnje, ki jo omogoča raven političnega sodelovanja obeh držav.

Gospoda Mohsen Amin Khalifa je v ponedeljek ob 10 uri sprejel tudi predsednik občinske skupščine Jože Marolt v navzočnosti predsednika in podpredsednika izvršnega sveta Marjana Ašiča in Rista Gajška ter ga seznanil z dosedanjim razvojem celjske občine, pri tem pa še posebej orisaj gospodarsko aktivnost in značilnosti kulturnega življenja ter pojasnil delež občine v gospodarstvu republike.

—AN

OBMOČJE

NOVI KREDITI

VEČ SREDSTEV ZA POSOJILA

V skladu s sklepom, da naj bodo seje članov izvršnega odbora celjske podružnice ljubljanske banke tudi v drugih krajih celjskega območja, je bila trindvajseta seja v tekstilni tovarni Prebold, združena z razgovorom o gospodarskih vprašanjih žalske občine pa tudi z razpravo o poslovnih politiki in organizaciji celjske podružnice ljubljanske banke. Razen tega so si člani izvršilnega odbora ogledali še delo v vseh oddelkih tekstilne tovarne.

Izvršilni odbor je tokrat sprejel nekaj pomembnih sklepov v zvezi z odobravanjem dolgoročnih posojil in jamstev. Tako je odobril tekstilni tovarni Prebold nekaj nad 33 milijonov dinarjev posojila za razširitev obstoječe tovarne, lesno industrijskemu kombinatu Savinja v Celju posojilo v znesku nekaj nad 65 milijonov dinarjev za gradnjo oziroma za povečavo furnirnice v okviru sanacije celotne organizacije združenega dela. Pomembna je bila tudi odobritev posojila Hmežadu v Zalcu v znesku 45 milijona dinarjev za izgradnjo skladišča in hale za kmetijske stroje. V tem okviru je bilo med drugim odobreno še koriščenje tranše za prihodnje leto Minervi v Zalcu za modernizacijo in proizvodnjo rebrastih drenažnih cevi. Nekaj kreditov pa so odobrile tudi za malo gospodarstvo.

Člani izvršilnega odbora so se nadalje strinjali s predloženim, da se poveča kvota potrošniških posojil za 6 do 8 milijonov dinarjev. Značilno je, da gre okoli 70% teh

sredstev za nakup avtomobilov.

Prav tako so povečali sredstva za potrošniška posojila za šentjursko in šmarško občino, torej za območje, ki ga je prizadel potres. Tako so sredstva za potrošniška posojila za šmarško občino povečali za 13, za šentjursko občino pa za 4 milijone dinarjev.

M. B.

VALERIJA PETRIČ

Ob letošnjem občinskem prazniku v Slovenskih Konjicah sta dobili občinsko nagrado kar dve delavki iz neposredne proizvodnje, kar je brez dvoma izjemen primer, saj smo navajeni, da ob takšnih priložnostih, ko se delijo priznanja, prihajajo zvrhane

boj drugi. V Slovenskih Konjicah so s to prakso prekinili, kar je brez dvoma samo pohvale vredno.

Medtem, ko smo delavko v Konusu, Anico Leskovar že predstavili, pa je danes na vrsti Viktorija Petrič iz TOZD LIO.

Viktorija Petrič je prišla v LIO že leta 1958 ter se najprej zaposlila kot fizična delavka v obratu montaže in tapetništva. Potem je bila še na drugih delovnih mestih ter končno prišla ponovno tja, kjer je začela.

»V začetku je bilo težko, saj smo delali skoraj samo z rokami. Danes so stroji, topla malica in kosilo, ni več nočnega dela, veliko se je izboljšalo. Izhajati smo morali z nizkimi osebnimi dohodki, vendar, kdor je navajen skromnega življenja in trdega dela od majhnega, ta zmaga vse.«

Viktorija govori o vseh izboljšavah z velikim ponosom, kar je tudi nanesen zadnje upravičen, saj je mnogo tega bilo doseženo tudi z njenimi rokami. Pravzaprav z rokami ce-

le družine, saj sta poleg nje v LIO zaposlena tudi mož (še od leta 1951) in sin (pet let).

»Veste, v raznih organizacijah, od delavskega sveta, sindikata do opravljanja dolžnosti delegata, delam lahko zato, ker si doma razporedimo delo. Pri nas ni razlik in vsi delamo vse. Poglejte, še kuhati ni treba med tednom, ker dobimo kosilo v tovarni.«

Zdaj Petričevi zidajo hišico. »Dolgo smo varčevali, zdaj pa počasi zidamo. Nikamor se nam ne mudi. Tudi morju smo se odpovedali. Ves prosti čas preživimo na parceli. Veste, kako lepo je to, ko vidiš, da ti raste dom pod tvojimi rokami.«

Po večerih mož in sin gledata televizijo, mama Viktorija pa prebere časnik. Zadržno stran najraje! Malo o črni kroniki, pa kakšne so cene in podobno. Potem pa spanje in naslednji dan pravočasno na delo. Drugam ne hodijo, razen ob sobotah ali nedeljah se vračajo na njen dom v Zreče. Tam je

OBRAZI

bila rojena očetu peku in materi gospodinjki, ki sta poleg nje poskrbela še za štiri otroke. Skromnost na vseh koncih — od začetka življenja do danes. Spoštovanje dela in veselje do sožitja v družini. Mnogo trenutkov, podarjenih delu, za katerega druge ženske ne najdejo časa. To je življenjski moto Viktorije Petrič, ki je letos dobila občinsko nagrado »12. oktobra«.

»Vesela sem tega priznanja, ker vidim, da tudi drugi cenijo moje delo. Je pa ta nagrada tudi obveza za naprej.«

Potem je neka trpko pridala (prav tako kot prej tudi Anica Leskovar), da je zaradi tega priznanja prišlo tudi do malce »spostani gledanja« med sodelavci. To ni prav in na takšni ženski, kot sta Viktorija Petrič in Anica Leskovar, bi morali biti samo ponosni.

TONE VRABL

CELJE

V TEHNIKI JE MOČ!

USPELA RAZSTAVA TEHNIKE IN INOVACIJ

Danes bodo v dvorani turistično rekreacijskega centra Golovec v Celju zaprli razstavo tehniške ustvarjalnosti in inovacijske dejavnosti, ki sta jo republiška in celjska občinska zveza organizacij za tehniško kulturo skupaj s TRC Golovec pripravila v počastitev tridesete obletnice Ljudske tehnike — Zveze organizacij za tehniško kulturo Jugoslavije. Pokrovitelj nad to prireditvijo je bila občinska skupščina Celje.

Razstava je bila lep prispevek k pomembni delovni obletnici in zato ni naključje, da je znova obudila dejavnost organizacij Ljudske tehnike, ki se je začela v letih po vojni z bitko za obnovo porušene domovine, z organiziranjem številnih tečajev, na katerih so se usposobili premnogi vozniki motornih vozil, traktoristi, piloti, padalci, potapljači, modelarji in še in še. Med člani društev in klubov Ljudske tehnike pa je bila tudi

udarna sila racionalizatorjev, novatorjev, izumiteljev v proizvodnji. Ljudska tehnika je bila tista, ki je leta 1956. leta predlagala, naj v osnovnih šolah kot redni predmet uvedejo tehnični pouk.

Izredno pomembna je dejavnost društev za tehniško kulturo v obrambi naše domovine, splošnem ljudskem odporu in družbeni samozasčitvi. Intenzivna dejavnost, ki ima svojo oporo prav v teh organizacijah, je v našem gospodarstvu važna komponenta za čim hitrejši in kvalitetnejši razvoj našega gospodarstva. Sicer pa zlasti na tem področju čaka še veliko dela pa tudi drugačnih odnosov do izumiteljev, novatorjev itd.

Sicer pa je celjska razstava tudi drugače vzbujala zavirljivo pozornost ne samo zaradi predstavitve vseh enajstih strokovnih zvez, ki so potrdile izredno širino svojega dela, marveč tudi zaradi nekaterih eksponatov. Model letala DC 9, trosto-

penjska raketa, jadralnica, radijsko vodeni helikopter, najrazličnejši drugi modeli in še in še. Pod isto streho je bila tudi mednarodna razstava umetniške fotografije, na kateri je bilo zbranih več kot 230 fotografij.

Izredno pomemben je bil delež organizacij združenega dela. Trideset delovnih kolektivov je razstavilo 120 eksponatov ter sedem privatnikov dvajset eksponatov.

Skratka, lep prikaz dela, veliko spodbud za nadaljnje delo organizacij za tehniško kulturo pa tudi za invetivno dejavnost. In ne nazadnje dovolj zgledega in mlakavega za vključitev čim širšega kroga mladine v to dejavnost.

Na otvoritveni svečanosti, v soboto, 20. t. m., je najprej spregovoril predsednik pripravljalnega odbora za razstavo Rado Ambrož, za njim pa je razstavo odprl podpredsednik republiške konference SZDL Zoran Polič, ki je v govoru zlasti opozoril na delo organizacij za tehniško kulturo za lepši jutrišnji dan, to pa je za boljše tehniko v proizvodnji in večjo produktivnost dela. In če je tako, je poudaril Zoran Polič, potem mora tehniška vzgoja postati sestavni del vzgoje našega mladega človeka.

V okviru celjske razstave tehniške ustvarjalnosti in inovacijske dejavnosti je bilo še več drugih prireditev, strokovnih posvetovanj, tekmovanj in podobno. In končno, celjska razstava je uspela tudi po številu obiskovalcev, saj so si jo ogledali člani številnih delovnih kolektivov pa tudi šolska mladina.

M. BOŽIČ

Pogled v razstavno dvorano

ZK V OBČINI LAŠKO

RAZMERE SO RESNE

KONKRETNA SEKRETARJEVA OCENA IN RAZPRAVA

Minuli teden je bila v Laškem seja občinske konference ZK. Poleg delegatov so bili navzoči tudi vodilni komunisti večjih delovnih organizacij.

Sekretar komiteja Cveto Knez je v svojem uvodnem referatu analiziral samoupravno organiziranost delavcev na osnovi zakona, stabilizacijskega prizadevanja v občini, planiranja nadaljnje ga razvoja in kadrovske politike.

Razmere v občini Laško po ugotovitvi sekretarja niso rožnate. Niso najboljše niti pri uveljavljanju samoupravnih odnosov, niti v gospodarskih gibanjih. Pogled v bodočnost ni dovolj trdno zastavljen in vsemu je v bistvu krona zadnji del analize, preslabotnim napredovanjem na področju kadrovske politike — kadri pa so v bistvu ključ problemov v vseh prej omenjenih problemih področjih.

Ko je razdelil razvitost samoupravne organiziranosti je navedel štiri skupine organizacij združenega dela; tiste, ki imajo v svojem sestavu TOZD, nadalje enovite delovne organizacije z nikomir čvrsto povezane, potem delovne organizacije, ki so TOZD podjetij iz drugih občin in končno najbolj nesamoupravne in brezpravne dislocirane oblate, ki jim zvečina tudi drugače ne gre dobro, pa naj gre za gospodarske uspehe, pogoje dela itd. Nobena delovna organizacija v občini ni tako dobra, da bi glede samoupravne prakse ne bilo prigovorov, da bi komunisti ne imeli o čem razpravljati in skušati spremeniti, izboljšati.

V protislovju z mišljenji posameznikov v toku razprav o zakonu o združenem delu, češ, samoupravno se dajmo prestrojavati takrat, ko bomo gospodarsko čvrstejši, je resničnost v občini. Podjetja, kjer se je malo naredilo v samoupravnih odnosih, tam tudi gospodarska gibanja ne kažejo dobrih kazalcev. Referat je bil sicer zelo kabinetskega, marveč so izlone vseh delovnih organizacij, zato trditve gotovo niso kabinetskega, marveč so izkustvenega značaja. Ker smo o gospodarskih razmerah v občini pisali vse leto, potem je lahko bralcu tudi vsaj okvirno jasno, za kaj gre. Ugotovitve, da se zaloge večajo, da izgube naraščajo, vse to je dalo sekretarju pravico, da je razmere proglašil za resne in da je skrajni čas, da komunisti še bolj poprimajo pri uresničevanju med letom sprejetih sklepov. Ko je govoril o načrtovanju bodočega razvoja je poudaril, da bodo pri tem komunisti morali op-

raviti svojo nalogo pri premagovanju vseh samoupravnih socialističnih ureditev na sprotnosti izumov, ki se zoprstavlja načrtom za jutrišnji dan.

Kot je bila konkretna analiza sekretarja, tako so, kot potegnjeni z zgledom, razpravljali tudi navzoči delegati in gostje. Da so razmere resne je dokaz razprava člana IS Hinka Wimmerja ki je imel na voljo edino tolažbo, češ, izgube so ob koncu tretjega tromesečja manjše kot so bile ob polletju. Če je okoli vprašanja kadrov izražal nezadovoljstvo celo direktor TIM, kjer so naredili glede tega v zadnjih letih skoraj neverjeten skok, kaj naj potlej o kadrovske politiki govorijo druge. Direktor Volne je pokazal pot, ki jo bo bržčas ta kolektiv ubral iz sedanjih škripcev, toda pot ne bo brez posledic za občane in občinsko skupnost. Tudi ta problem je problem vseh komu-

nistov v občini. Zupančič Tone iz Sopote je govoril o odnosih z Lesnino. Bolj konkreten glede tega je bil pozneje član medobčinskega sveta Rudi Peperko, ki je omenjal nerazumljivo in nedopustno nadvladovanje trgovine nad proizvodnjo. Razpravljali so še Fanika Lapornik, Jože Rajh, Marko Manfreda, Milan Zebič, Vlado Črešnik in Miha Prosen.

Ker so bili referat in razprave konkretne, ni bilo težko izluščiti tudi konkretnih zaključkov. Sicer pa sklepi niso prinesli nič novega, o vseh teh problemih so komunisti v občini letos razglabljali že večkrat, zato je dosledna uresničitev nalog sprejetih spomladi, le še z večjo resnostjo podkrepjen sklep.

Naslednja seja občinske konference v občini Laško bo še v decembru in bo posvečena problematiki na področju kulture v ožjem in najširšem pomenu te besede.

J. K.

ŠENTJUR: PRIPRAVE NA PRAZNIK VEČ POTROŠNIŠKIH POSOJIL

29. november, dan republike, bodo tudi v Šentjurju proslavili zelo svečano.

26. novembra bodo odprli nov obrat žagalnice pri lesno industrijskem podjetju Bohor. Žagalnica bo s svojo skoro popolnoma avtomatizirano proizvodnjo omogočila bistveno povečanje produktivnosti dela v tem obratu. Hkrati pa predstavlja tudi 1. fazo modernizacije obrata LJP Bohor v Šentjurju.

V soboto, 27. novembra, bodo odprli vodovod, ki bo omogočil pitno vodo na področju Nova vas — Tratna in dobršnega dela Kozjanskega. Sočasno bodo otvorili tudi jezero v Tratni, ki bo omogočilo stalnejši dotok industrijske vode za železarno v Storah. Omejene pa bodo tudi poplave, ki so pestile tamkajšnje kraje, predvsem Slivnico in Šentjur.

Osrednja proslava ob prazniku bo v Šentjurju, proslave pa se bodo odvijale tudi v vseh večjih krajih občine.

MOJCA BUCER

ŽALSKO GOSPODARSTVO

VEČJIH TEŽAV NIMAJO

ZMANJŠANE IZGUBE, CELOTNI DOHODEK RASTE

Devetmesečni rezultati gospodarjenja v žalski občini kažejo mnogo ugodnejšo sliko, kot so jo kazali podatki o poslovanju po šestih mesecih. Vse to pa priča, da so hitri ukrepi, obiski v delovnih organizacijah, ki so poslovali z izgubo ali na njeni meji, dali ugodne rezultate. Stanje se je v treh mesecih tako popravilo, da lahko v občini upravičeno pričakujejo zelo ugodne rezultate ob koncu leta, rezultate torej, kakršnih si po slabem položaju ob polletju ni bilo mogoče obetati. Vse to seveda

le, če se bodo ugodna gibanja še naprej nadaljevala in seveda, če bodo v delovnih organizacijah še naprej gospodarili skrajno racionalno, v duhu stabilizacije in varčevanja.

Oglejmo si nekaj zanimivih podatkov, ki potrjujejo našete ugotovitve. Celotni dohodek je dobro porasel in kot kaže ob koncu leta ne bo delovne organizacije, ki ne bi presegle lanskega letnega dosežka. Trenutno je v občini le še sedem, pretežno manjših delovnih organizacij, ki dosegajo nižji celotni do-

hodek kot v enakem obdobju lanskega leta. Skupaj pa so v občini presegli lanskega letnega celotni dohodek za 16 odstotkov. Nekoliko drugače je pri dohodku, ki ga je manj kot v enakem obdobju lani, še bolj pa to velja za ostanek dohodka, ki je nižji.

Ob polletju so v žalski občini beležili precej izgub. Te so skoraj dosegle sto milijonov dinarjev. Po podatkih o devetih mesecih gospodarjenja pa se je izguba zmanjšala za več kot polovico. Z izgubo posluje po devetih mesecih še 13 delovnih organizacij, medtem ko jih je bilo ob polletju v izgubi 25. Pretežno gre za sorazmerno nizke izgube, le v dveh primerih so te višje in bodo zahtevale odločnejše ukrepe, s katerimi bo mogoče zagotoviti, da bo ob koncu leta tudi ta rezultat poslovanja pozitiven.

Ugodna gibanja v gospodarstvu žalske občine se še naprej nadaljujejo. To velja tako za likvidnost, kot za zmanjšanje obveznosti in terjatev, ki so za več kot polovico nižje od lanskih.

Tudi zaloge so se ugodno zmanjšale in so po devetih mesecih le še za 18 odstotkov višje od lanskih, medtem ko je število zaposlenih poraslo samo za 3 odstotke.

BRANKO STAMEJOČ

ŽALEC: KONFERENCA ZK

Danes popoldne se bo v Zalcu sestala občinska konferenca Zveze komunistov. Na njej bodo ocenili delovanje članov Zveze komunistov na treh področjih; pri poglobljanju samoupravnih odnosov v združenem delu na osnovi ustave in Zakona o združenem delu; pri samoupravnem družbenem planiranju, dobrem gospodarjenju in stabilizaciji na področju kadrovske politike.

Seja bo danes ob 15.30 v dvorani Kombinata Hmezd v Zalcu.

B. S.

KONJICE: TABORNIŠKI TEČAJ

V petek, 19. in v soboto, 20. novembra je bil vodniški tečaj za člane taborniškega oddela »Heraj Bračič« v Slovenskih Konjicah.

Na tečaju so se vodniki seznanili z delom najmlajših članov, se pravi medvedkov in čebelec, pa tudi starejših.

Tečaja so se udeležili vodniki iz taborniškega oddela »Heraj Bračič« pa tudi vodniki iz novoustanovljenega oddela »Sto talceva« iz Stranice. Vsega skupaj je bilo dvajset vodnikov, ki so za delo v taborniški organizaciji pokazali veliko zanimanje.

JOŽICA KOKOT

CELJE: VELIKE STAVKE 1936

Muzej revolucije v Celju je skupaj z Gorenjskim muzejem v Kranju pripravil razstavo »Velike stavke leta 1936 v Sloveniji«, ki jo bo v svojih prostorih odprl danes, v četrtek, 25. novembra ob petih popoldne.

Gre za prireditev v počastitev štiridesetletnice velikih stavkovnih gibanj v Sloveniji. Zato ni naključje, da je pokroviteljstvo nad razstavo sprejel občinski sindikalni svet v Celju ob sodelovanju celjskih občinskih odborov sindikatov delavcev kovinske in tekstilne industrije ter gradbeništva.

Razstava v Celju bo odprta do 14. decembra. Na posnetku pa je skupina delavcev in delavk, udeležencev stavke 1936. leta v takratni Westnovi tovarni v Celju.

ATOMSKE TOPLICE

DOSTOPNE VSAKOMUR

DELITEV NA GLOBOKE IN PLITVE ŽEPE?

Ze kar nekam sitno se je delo nenehno pisanje ljudi od časopisov pa pritožbe gostov zaradi neurejene dovozne poti pa parkirnega prostora in končno zaradi table obcesti, ki opozarja popotnika na nane Atomske toplice, to pa tako nerodno in nespretno, da ta isti popotnik v trenutku, ko jo zagleda, že zdrvi dalje. Že res, da je z eno tablo namesto dveh, ki

bi v primeru oddaljenosti od križišča skoraj gotovo zvalile v toplice več gostov, prihranilo nekaj denarja, a kaj ko je gostov manj.

Vsa pisarija pa je bila in je še kot bob ob steno. Atomske toplice se niso spganile niti za las. Kot da so zvišene nad vsem tem pisanjem, kot da je to pisanje zaradi pisanja samega Velike, globoke luknje, ki se ob dežju spremene v prava majhna jezera, so ostale. Na dovozni poti in na parkirišču. Tudi tabla, kakršna pač je, še danes vabi v toplice.

V Atomskih toplicah vedo povedati, da so o tem obvestili TTG Ljubljano, kamor spadajo že nekaj let, da se trudijo, kolikor se le da, da bi odpravili to nadlego, da pa sami ne zmorejo. Ljubljana menda molči, tu in tam pa tudi kaj obljudi. (Mimogrede: izvedeli smo, da je odločanje v Atomskih toplicah še vedno usmerjeno iz ljubljanske direkcije in da je torej samoupravljanje v nekaterih zadevah zgolj na papirju).

Pred leti, takrat, ko je podjetje TTG Ljubljana prevzelo Atomske toplice, so na eni izmed tiskovnih konferenc novinarji pobarali odgovore, kakšen je razvojni koncept zbirališča. Povedano je bilo, da bodo toplice na današnji lokaciji ostale, da pa bodo gradili nov hotel na takozvani lokaciji Marof. Sledilo je še pojasnilo, da bodo sedanjše toplice še modernizirali in dodali še nekaj objektov.

To je uresničeno: zgrajen je nov hospitalni del, urejeno okolje, zgrajena samopostrežna restavracija...

Povedano pa je bilo še nekaj drugega. Uredili bodo tako, so takrat naglasili, da bodo Atomske toplice dostopne za vsak žep in sicer bodo sedanje toplice za tiste z nekoliko plitvejšim žepom, one nove na Marofu pa za tiste z globljim, torej za tiste, ki jim ne bo hudo za komfort izvleči stotak ali dva več. Da tudi sedanje niso ne vem kako preširano počeni, je odveč govoriti.

Ob vsem tem pa se poraja neka ugotovitev, ki ima svoj ponien v delitvi na globoke in plitve žepe in v brezizhodnosti slehernega pisanja. Če je res — in najbrž je — da bodo nove toplice za ljudi, z globokimi žepi in da grede vsa sredstva tja (tako so zagotavljali v Atomskih toplicah), potem to pomeni, da za tiste, ki nimajo toliko denarja, ni potrebna urejena dovoznica niti dostojno parkirišče. Morda temu ni tako, omalovaževanje nenehnega pisanja in nerganja gostov pa le kaže na to. Stare toplice se namreč ne spreminjajo in tako po svoje potrjujejo to domnevo.

Glede na to, da bo do končne podobe novega zdraviliškega centra na Marofu preteklo še precej vode po Sotli, lahko predvidevamo, da se bodo gostje še kar precej časa prerivali med luknjami

MILENKO STRASEK

»ZLATO KRMILLO« ZA KOMPAS

Na šestem mednarodnem kongresu turističnih operatorjev, ki je bil konec oktobra v Italiji, je Kompas prejel mednarodno priznanje »zlato krmilo« za največjo gostoljubnost in najpopolnejše turistične storitve.

Sicer pa je bil ta kolektiv tudi doma deležen izredne pozornosti, saj je na 24. zboru gostinskih in turističnih delavcev Slovenije v Postojni prejel kar štirinajst odličij za propekte, za druge propagandne izdaje, za najlepše pogrinjke ter kulinarčne izdelke.

MB

GORNJESAVINJSKA

ZA ENOTNOST!

OBČNI ZBOR TURISTIČNE ZVEZE

Predširski četrtak je bil v Marju redni občni zbor Gornjesavinjske turistične zveze, na katerem so kritično ocenili ne le prehojeno pot, marveč tudi naloge, ki jih čakajo, če hočejo dolino v večji meri kot doslej uvejati v turističnem gospodarstvu.

Dolga se odpira. Tudi po zaslugi modernizirane ceste v Logarsko dolino. Zdaj jih čakajo nove naloge, na katere pa gošinstvo v glavnem ni pripravljeno. Zato so tudi na zboru opozorili na nujnost čim tesnejšega povezovanja gostinskih in turističnih delavnikov, v tej zvezi najprej mozirskega Turista s celjskim Izletnikom. Seveda pa jih čakajo še druge naloge, ne sa-

mo v obnovi sedanjih objektov, marveč tudi v gradnji novih. Gre torej za uradništvo, če pred časom sprejetega načrta po večji povezanosti gošinstva in turizma v občini, po novih investicijah in podobno.

Izredno ugodno pa so na zboru ocenili prizadevanja za razširitev kmečkega učilnice. Na to delo zlasti ugodno vplivata Zgornjesavinjska kmetijska zadruga ter celjska podružnica Ljubljanske banke. Na zboru so med drugim sprejeli samoupravni sporazum o združitvi turističnih društev v občini v občinsko Gornjesavinjsko turistično zvezo. Vrh tega so izbrali nove člane v organe zveze.

MB

MOZIRJE

ODPRTI DOLINI

CESTA ČERNIVEC—N. ŠIFTA

Z modernizacijo ceste v Logarsko dolino je mozirska občina veliko pridobila. Del pri urejanju cest, njihovim modernizaciji, pa s tem ni konec.

Tako se se minule dni pričela delati na modernizaciji ceste od Črnivca do Nove Štife. Po načrtu bodo končana do 1980. leta. Glede na to, da bodo modernizirali tudi odsek od Kamnika do Čr-

nivca, se bosta po končanih delih odprli Gornja Savinjska in Zadrega dolina zlasti kamniškemu in ljubljanskemu zaledju.

Razen tega se domačini zavzemajo, da naj bi višek sredstev, ki so jih v občini zbirali ob vpisu posojila za ceste, namenili za modernizacijo odseka od Gornjega grada do Radmirja. Kot vse kaže, bodo v tem uspeli, čeprav lastna

sredstva za te namene ne bodo zadoščala.

Problematična sta tudi dva mostova. Rekonstrukcija mosta čez Savinjo v Radmirju je načrtovana že za letošnje leto. Vse pa kaže, da bodo to delo opravili v naslednjem letu. Za to bodo odšteli okoli 8 milijonov dinarjev. Pojem pride na vrsto most čez Savinjo na Ljubnem. Kdaj bo, no, je težko reči.

Aktualna pa je še ureditev cestnega odseka od Ljubnega do Luč. Cesta je sicer asfaltirana, toda zelo ozka in na mnogih delih celo nevarna. Zato je v načrtu tudi odprava tako imenovanih »črnihi« točk na tem odseku, medtem ko celotna rekonstrukcija ne pride v poštev.

MB

 ljubljanska banka
podružnica Celje

ob prazniku republike
čestita vsem občanom
in poslovnim partnerjem

V OBČINI ŠMARJE

REFERENDUM USPEL

ZA SAMOPRISPEVEK 87.3% OBČANOV

Šmarski referendum za samoprispevek, z njim pa vsi referendumi, ki so bili minulo nedeljo v Sloveniji, je uspel. To smo pričakovali, ne le upali, saj se je doslej vsoka zavest naših občanov ne-nehno izkazovala na različnih primerih, ko je bilo treba potrditi solidarnost na ta ali oni način.

Kljub slabemu vremenu, ki je minulo nedeljo prevladovalo v šmarski občini — deževalo je, v višnjih legah pa je celo snežilo (z Bohorja, iz zaselka Vettnik poročajo, da je zapadlo celo pol metra snega), so se občani brez pomisleka odločili za samoprispevek in odšli v dolino, da bi oddali svoj glas. Tudi poročanje o rezultatih v posameznih zaselkih pa tudi

krajevnih skupnostih je bilo oteženo zaradi slabega prevoza, zato so kurirji večino hodili peš.

Naj še enkrat ponovimo: občani šmarske občine so se v nedeljo odločili, da bodo s svojimi močmi v naslednjih petih letih pomagali zgraditi vrsto šol in vzgojno varstvenih ustanov, del sredstev pa bodo oddvojili za potrebe krajevnih skupnosti.

Poglejmo še nekoliko rezultate referenduma. Od 20.090 volilnih upravičencev je glasovalo 17.494 občanov, to je 87 odstotkov. Za samoprispevek je glasovalo 76 odstotkov občanov šmarske občine.

Najhitrejši so bili na Osredku, vasi visoko nad Podsedo, kjer so že ob 11. uri zaprli volišče. Ob 13. so se zapr-

la volišča v Olinju in Stranju. Volišča so bila odprta do 19. ure.

Vreme ni motilo vzdušja ljudi, ki so zadovoljni prihajali na volišča širom občine. Glasovalna mesta so bila lepo urejena, zastave so visele na vsakem koraku, za to pa so poskrbeli občani sami, najbolj pa se je potrudila šolska mladina.

Referendum za samoprispevek za šolstvo, otroško varstvo in potrebe krajevnih skupnosti v šmarski občini je torej uspel. Tako bodo v občini v naslednjih nekaj letih bogatejši za nekaj novih objektov in za spoznanje, da marsikaj zmorejo sami in ne le s tujo pomočjo.

MILENKO STRASEK

Dogovorjeni pridelki

Lani je bilo premalo kupcev za pitana goveda, letos je premalo pitancev za vse nakupovalce. Živina ima dobro ceno, kmetovalci pa ne vedo, kaj početi z jabolki in nekaterimi drugimi pridelki. Vsi vemo, da tako ni moč uspešno gospodariti — ne zadovoljiti potreb nekmetkega prebivalstva — a ne znamo ali, bolje rečeno, nočemo stvari izboljšati in ustrezno urediti.

Zakaj? Vsi — kmetovalci, mesarji, predelovalci pridelkov, trgovci in drugi — želijo, da bi se stvari urejale nekako drug in ne oni. Urejal naj bi jih s cenami. Vsakemu naj bi določil toliko, da bi bil zadovoljen, pa bi bilo vsega dovolj. Določiti naj bi zagajene cene po stroškovnem načelu in zagajati odkup vsega, kar se pridelava in priredi v kmetijstvu. Enako naj bi priznal živilski industriji in trgovini ustrezne dohodke.

Zamisel o stroškovnem načelu ni bila slaba, pri uresničevanju pa so jo izkrivljali. Pridelovalni stroški niso enako visoki pri vseh kmetovalcih. Kadar gre za zvišanje cen, pa tudi tisti, ki pridelujejo z najnižjimi stroški, zagovarjajo predlog za najvišje cene. Kaže, da potrebe ljudi ne poznajo meja. Sicer ne le pri kmetovalcih, pri vseh. Poglejte po avtomobilih! Na naših cestah je vse več dražjih. Podobno je pri traktorjih. Nekaj kmetov ima že po dva. Pa še veliki, novi in moderni, a večkrat polprazni hlevi. Vsi se ženejo za višjimi, še višjimi dohodki, ne le z večjo proizvodnjo, temveč tudi z višjimi cenami.

Zahtevajo visoke zagajene cene. A kdo naj jamči kmetovalcem, da bo odkupil vse, kar bodo pridelali, in še po visokih cenah, če se ne dogovorijo vna-

prej, kaj bodo pridelali? Pridelovati je treba le tisto, kar potrebujejo naši delovni ljudje ali je moč izvoziti. Ne-potrebne blaga ne bo nihče spravil v skladišča in ga hkrati dobro plačeval. To velja za kmetijstvo enako kot za vse druge gospodarske dejavnosti. Zato, pravijo tisti, ki odločajo o zagajenih cenah, naj bodo te le tako visoke, da bodo pokrile poprečne stroške proizvodnje brez ostanka dohodka in bodo tržne cene v normalnih razmerah nekoliko višje od njih. Odkup pa je moč jamčiti le za dogovorjeno oziroma pogodbeno proizvodnjo.

Kmetovalci vse bolj glasno predlagajo, naj trgovina in živilska industrija ob koncu leta povesta, kaj in koliko bosta potrebovali v prihodnjem letu. Ne marajo le okvirnih števil, temveč predlagajo, naj za vse količine skleneta pogodbe z njimi. Če kmetovalci ne bi hoteli skleniti pogodb, naj se dovoli uvoz manjkajočih količin po takem načrtu. Če pa trgovina in živilska industrija ter drugi veliki porabniki, npr. gostišča, ne bi hoteli skleniti pogodb z vsemi pridelovalci in organizatorji prekrbe, ki bi jim ponudili svoje blago, pa naj se uvoz ne bi dovolil. Če bi bil ob sezoni uvoz nujen zaradi preskrbe prebivalstva, pa naj bi tisti, ki si ne bi ob pravem času zagotovili potrebnih živil s pogodbami, plačali polno ceno z ustreznimi carinami kot neke vrste kazni za svojo malomarnost ali spekulacijo. Tedaj tudi kmetovalci, ki ne bodo hoteli skleniti pogodb, ne bodo mogli nikomur očitati, zakaj noče odkupiti njihovih pridelkov ali živine po ustreznih cenah.

JOŽE PETEK

TOPOLŠICA

ZDRAVILIŠČE OKREVA

PRVI OBJEKTI ZA 29. NOVEMBER — USPEHI

Veliko je že bilo napisane in povedane o nadaljnjem razvoju zdravilišča Topolšica. Na zadnji seji pa so delegati vseh treh zborov velenjske občinske skupščine poslušali poročilo, ki ga je za operativni odbor za nadaljnji razvoj Topolšice pripravil Jože dr. Križnič.

Predvsem gre za to, da je treba čimprej pripraviti vse potrebne dokumentacije in načrte za nadaljnji razvoj Topolšice ter z njim po etapah tudi začeti. V zdravilišču so začrtali tri cone, in sicer center zdravilišča, nastavitveno cono in zeleno cono. V centru zdravilišča bi imela glavno mesto zdravstvena dejavnost z glavnim objektom za zdravljenje. V nastavitveni coni bi bili objekti namenjeni za prehrano in

bivanje gostov (kuhinja, restavracija, kavarna, slaščičarna, hoteli itd.), v zeleni coni (širše zdraviliško okolje) pa bi bili locirani vsi športno-rekreacijski objekti od igrišč, trim steze, sprehajalnih poti do parkov in podobnega. V prvi fazi (do konca leta 1978) bi zazidali 9000 m² površine, za to pa bi potrebovali 100 milijonov din. Sami bi morali zbrati 24 milijonov din, drugo pa s pomočjo kredita Ljubljanske banke. Celotni razvojni program predvideva izgradnjo zdraviliških objektov za približno 800 do 1200 zdraviliških gostov.

Medtem ko pripravljajo razvojni program Topolšice, pa prva dela že tečejo. Tako končujejo preurejanje Planike. Uredili so nov sodoben laboratorij, izboljšali oddelek

za rentgen, uredili tri sobe za intenzivno nego in 16 sob za bolj intenzivno nego bolnikov, obnovili pa morajo še kuhinjo in bazen. Ob letošnjem 29. novembru bi te obnovljene objekte izročili svojemu namenu, s tem pa tudi dali znak za start pri nadaljnjem razvoju tega pomembnega zdraviliškega objekta, ki se lahko pohvali z izredno zdravilno vodo (na sekundo priteče kar 51 litrov vode, medtem ko v Vrnjački banji skoraj desetkrat manj, temperatura pa je 32°C!) in čudovito okolico (veliko zelenjave, brez industrije in svež zrak), to vse pa omogoča zdravljenje prav tistih bolezni, ki so ob današnjem tempu življenja najbolj v porastu.

TONE VRABL

Solčava — zdaj ni več toliko belih streh kot jih je bilo nekoč. Toda, navzlic temu, zgodovina ostaja. Partizanska Solčava se vse bolj uveljavlja tudi v turističnem gospodarstvu.

BOJ PROTI ALKOHOLIZMU

NAJPREJ ZGRADIM

ŽGANE PIJAČE ŠE VEDNO REPREZANTANCA

Kaj lahko se zgodi, da bo dosežen neželen učinek na področju antialkoholne dejavnosti. Kljub zdravljenju alkoholikov naj bi letošnje leto, po navodilu republiškega komiteja za zdravstvo prenehali delovati v sedanji obliki. V bodoče bodo morale to aktivnost zagotoviti splošne in obratne ambulante, kot metodo svojega dela. Čeprav tudi zdaj, v celjski občini na primer, v vseh šestih klubih delo ni potekalo brez sodelovanja zdravstvenih delavcev, zlasti psihiatričnega oddelka celjske bolnišnice, vendarle prehod v novo obliko protialkoholnega dela ni dovolj pripravljen. Niti po strokovni plati, še manj po upravni. Za-

to so v koordinacijskem odboru za boj proti alkoholizmu pri občinski konferenci SZDL v Celju zaskrbljeni sprčo tega vprašanja. Tembolj, ker se že doslej le s težavo uresničevali dobro zastavljene naloge. Več letno prizadevanje za ustanovitev dispanzerja je pripeljalo le do enkrat tedenskega dela ambulante za alkoholike v Vojniku, ker ni na voljo zdravnikov in ne delovnih prostorov. Uspela tudi ni akcija, da bi s samoupravnimi organizacijami dogovorili programe boja proti alkoholizmu, kjer so zatajile predvsem subjektivne sile. Očitki gredo tudi na sredstva množičnega obveščanja, ki da niso problematiki namenili primerne pozornosti. V prazno so šla tudi priporočila koor-

dinacijskega odbora, da bi iz reprezentančnih stroškov izločili žgane pijače in tolikšna sredstva namenili regresiranju brezalkoholnih pijač. (Ob tem bi se lahko tudi vprašali kaj sploh je reprezentanca in kaj reprezentirajo v sredinah, ki poslujejo z zgu-bo!)

Problemov na področju protialkoholne dejavnosti sicer ne manjka, osrednji ta hip je, da ne bo razpadlo nekaj, kar je dalo sadove, dokler ne bo nadomeščeno z boljšimi, s polno vključitvijo usposobljenih kadrov v boj proti alkoholizmu. Kajti, klubi niso opravili majhnega dela!

BOJAN VOLK

CELJE

GOLOVEC UVELJAVLJEN

DOBER PROGRAM TUDI ZA DECEMBER

Čeprav štirje meseci dela niso najbolj primerno obdobje za oceno dela, pa so lahko vendarle namig, kako se je nova organizacija znašla, uveljavila. Zdaj gre za turistično rekreacijski center Golovec oziroma za uveljavitev večnamenske dvorane, ki je bila odprta julija letos. In z njo vred za delo kolektiva, ki je sprejel delovne in programske obveznosti za organizacijo, ki je šele stopila na svoj življenjski pot.

Kaj je torej pokazal ta čas? Brez pretiravanja in hvalisanja lahko zapišemo, da so prvi delovni rezultati lepi, spodbudni. V tem času se je pod streho te velike in težko pričakovane dvorane zvrstilo nekaj več kot dvajset prireditvev z okoli 15.000 obiskovalci. To ni malo! In tako se je tudi kolektiv centra znašel pred prvimi obveznostmi, težavami, problemi. Določen vpliv na počutje njegovih članov pa so imele tudi govoriče, češ, saj je vse slabo, prevladuje roket, delo ni resno in podobno. Toda, če so v tem kolektivu nekateri bivši in sedanji športni delavci, to ne sme in ne more biti kamen spotike. Še posebej, če v redu, dobro delajo. Svoj začetni izpit pa so dobro prestali. In nadalje — nihče ni pomislil, da gre za samostojno delovno organizacijo, ki se mora sama vzdrževati in sama skrbeti za redno vzdrže-

vanje velike dvorane in še za marsikaj drugega. Odgovornost torej ni majhna. Denarna namreč! In še in še.

Prvi objekt v okviru turistično rekreacijskega centra je torej zaživel. Kot vse kaže se bo gradnja druge faze tega centra, predvsem gostinskih objektov in pokritega kopališča, začela šele 1978. leta, kajti sredstva za prihodnje leto, v višini okoli 1,3 milijone starih dinarjev, so angažirana predvsem za dokončanje teh del in onih, ki so v teku. V tem primeru gre tudi za energetski objekt. Ne glede na to pa bo kolektiv centra sam skušal prihodnje leto zgraditi nekaj športnih igrišč.

V Celju smo dobili prireditveno halo pod Golovcem. Po zaslugi solidarnosti delovnih ljudi. V njej se odvijajo in se še bodo razne prireditve. Toda, kolektiv centra prav pri snovanju programske politike pogreša večje sodelovanje nekaterih interesnih skupnosti. Zlasti večji vpliv na to delo bi lahko imela kulturna skupnost. Morda še katera. Prav tako družbenopolitične organizacije in še kdo. To je dejstvo, ki bi ga ne smeli prezreti. V kolikor bo skrb za sestavo programov, za uporabo dvorane, odpadla le na kolektiv centra, četudi ima družbeni organ, potem za morebitne spodbujaje raje kritizirajmo nekatere druge kot pa center, ki se zavzema, da bi razširil

krog tistih, ki bi aktivno sodelovali pri sestavljanju programa.

Kolektiv centra je za uporabo dvorane sprejel različne cene. Tako center regresira v okviru lastnih možnosti in daje zato dvorano za uporabo po nižjih cenah za temeljno telesno vadbo, športno rekreacijo, vadbo predšolskih otrok, za določene manifestativno kulturne in podobne prireditve. Rokometni klub plačuje uporabo dvorane. Na mesec tri milijone starih dinarjev!

Kolektiv centra je pripravil lep program prireditev tudi za december in naslednje obdobje. Tako bo 10. decembra izredna glasbeno zabavna prireditev z nastopom najboljših jugoslovanskih rock ansamblov, od 16. do 22. decembra bo v dvorani novoletni sejem daril, potrošniški sejem in hkrati sejem smučarske opreme. V dvorani bo tudi silvestrovanje. Vstopnina bo veljala le 230 dinarjev. V te znesek je vračunana večerja. Za novo leto bodo v dvorani izvedene tekmovalne in dvorani tekmovanja v malem nogometu za moške ter v odbojki za ženske. Tudi na otroke niso pozabili. Nastop dedka Mrza je zagotovljen. Živahno bo tudi po novem letu. Razni plesi, prireditve za dan žena, komercialni sejmi in komercialni dnevi, seminarji in še in še. Dovolj za vsakogar in za vse.

M. BOŽIČ

CELJE

BREZMEJNA SOLIDARNOST

SZDL V PRIPRAVAH ZA UVEDBO DRUGEGA SAMOPRISPEVKA

Politične priprave za izvedbo drugega samoprispevka v celjski občini bodo v organizaciji Socialistične zveze obsežne in množične. Takšen je med drugim sklep zadnje seje izvršnega odbora predsedstva občinske konference SZDL v Celju, ko je beseda tekla o novi solidarnostni akciji v občini.

Uspehi prvega referenduma in solidarnega združevanja sredstev za skupne potrebe v zadnjih letih kažejo, kako postaja samoprispevek ena izmed izredno dragocenih poti za hitrejšo preobrazbo družbeno-ekonomskega življenja v občini. Uspeh prvega samoprispevka je na dlani. Vsi objekti so bili oziroma še bodo (osnovna šola Veljko Vlahovič) zgrajeni pred rokom! Potrebo po novem samoprispevku pa so izrazili delovni ljudje in občani na zadnjih razpravah o srednjeročnih načrtih razvoja krajevnih skupnosti, temeljnih in sploš-

organizacij združenega dela pa tudi občine kot celote. Že tedaj so ljudje opozorili na pomanjkljivost v zadovoljevanju potreb na področju otroškega varstva, vzgoje in izobraževanja, zdravstva, kulture, socialnega skrbstva itd. Zato je odločitev za uvedbo drugega samoprispevka v celjski občini eden izmed pogojev za uresničitev že sprejetih ciljev v srednjeročnih načrtih. Ne gre za nove zahteve, marveč za tiste, o katerih se delovni ljudje in občani že razpravljali in spoznali, da jih nujno uresničiti.

Ni naključje, če ima družbeni standard v razvojnih vidikih prednostno mesto. Na tem področju namreč zaostajamo. In to krepko. Življenje je šlo k hitrejši napredni. Sicer pa — tudi novi vrtil, osnovne šole, več rekreacijskih in kulturnih objektov, zdravstvenih in drugih ustanov — ni tudi korak naprej v ose-

nem standardu slehernega delavca, občana.

V naslednjih letih bomo v Celju vložili v družbeni standard več kot 67 milijard starih dinarjev! Z zbranim drugim samoprispevkom pa bomo pokrili le petino potrebnih sredstev. In vendar so to dragocena sredstva, velika in pomembna, še zlasti, ker prihajajo kot solidarnostna, ker so izraz pripravljenosti, da z združenimi močmi rešujemo pereča vprašanja nekaterih vej družbenih dejavnosti.

In ko so člani izvršnega odbora predsedstva občinske konference SZDL v Celju razpravljali o pripravah na referendum in nalogah v tej zvezi, so se posebej opozorili, da je treba v tej akciji videti celotne rezultate pri rasti družbenega standarda, ne glede na lokacijo, v kateri krajevni skupnosti stojijo posamezni objekti. Solidarnosti

namreč ni moč zapirati v ozke meje. Gre za odliko, ki ne pozna meja. Že prve priprave na pomembno družbeno politično akcijo so namreč pokazale, da v nekaterih sredinah v krajevnih skupnostih pozabljajo na to in ocenjujejo prispevek samo po tem, ali bodo dobili kakšen objekt ali ne. Pri tem pa pozabljajo, da je vsaka pridobitev v družbenem standardu skupna dobrina vseh delovnih ljudi in občanov.

Socialistična zveza v celjski občini bo v akciji za drugi samoprispevek izpostavila vlogo svoji poverjenikov, uličnih in vaških odborov, zborov občanov po stalnih območjih, delegatov, mladine in staršev. Sicer pa gre zlasti v tej akciji za frontni pristop.

Čas beži, priprave na referendum za drugi samoprispevek v celjski občini so v polnem teku, saj bo tisti zadnji da izrečen že 16. januarja prihodnje leto.

POPRAVEK: »CEL DAN V ŠOLI«

V reportaži, v kateri smo v prejšnji številki tednika pisali o celodnevni osnovni šoli v Preboldu, nam je ponagajal tiskarski škrat. Zapisal je, da je neposrednega dela učenci 48 ur tedensko, pa ga je v resnici 25 ur. 48 ur pa znaša skupno bivalni čas, ki ga učenci preživijo v šoli in ko so ves čas z njimi tudi učitelji.

OBVEZNICE ZA POSOJILLO

Upravni odbor celjskega turističnega društva je sklenil podariti obveznice cestnega posojila za modernizacijo celjske bolnišnice. Vsekakor lepa odločitev, ki bi si zaslužila čim več posnemalcev.

MB

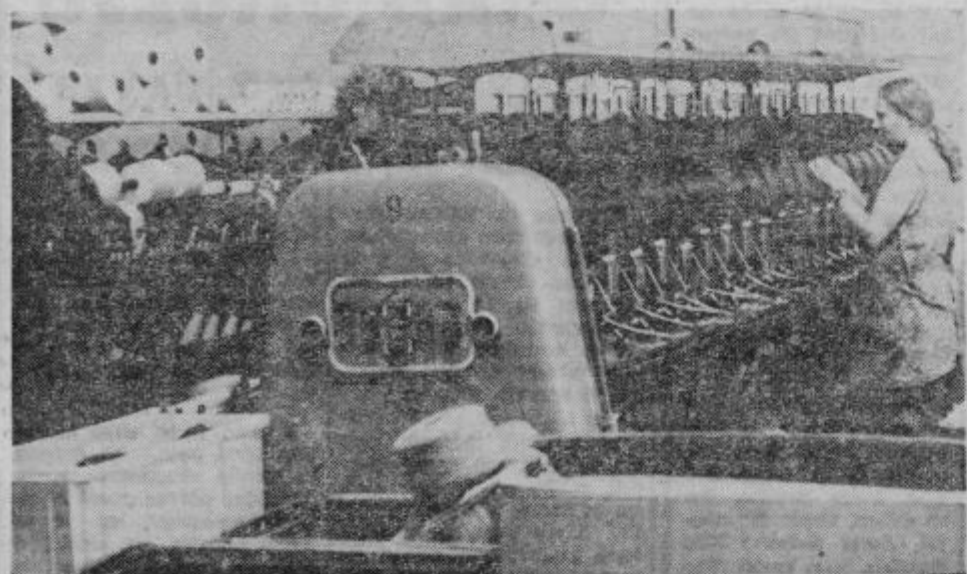
ŽALEC: GLASILA MLADIH

Center za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS v Žalcu je letos prvič pripravil tekmovanje za najboljše glasilo mladih na šolah in v krajevnih skupnostih ter v organizacijah. To tekmovanje je spodbudilo mlade, da so še bolj skrbno pričeli pripravljati in oblikovati svoja glasila. Zato komisija, ki je glasila ocenjevala, ni imela lahkega dela.

Med glasili osnovnih šol so prvo mesto namenili glasilu osnovne šole Braslovce — Mladi rod, drugo mesto je zasedlo glasilo prebolske šole Veseli Veter.

Med glasili mladih v krajevnih skupnostih je bilo najboljše prebolsko glasilo Žvajga, drugo mesto pa je zasedlo glasilo Iskra mladih, ki ga izdajajo v Grižah. Med glasili specializiranih organizacij pa je prvo mesto zasedlo glasilo kluba Črni galeb — Črni galebi pišejo.

sb

CELJE

ZA KOZJANSKO CESTO

3 MILIJONE ZA CESTO SLIVNICA—LOKA

Vtem ko se bodo delegati družbenopolitičnega zbora celjske občinske skupščine sestali na redni seji v sredo, 8. decembra, bosta ločeni seji delegatov zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dan pozneje, v četrtek, 9. decembra.

Po predlogu dnevnega reda bodo deligati vseh treh zborov med drugim razpravljali o osnutku resolucije o politiki uresničevanja srednjeročnega družbenega plana občine Celje v naslednjem letu. Sicer pa se bodo seznanili s poročilom o preskrbi z živili v občini in ne nazadnje z

vpisom posojila za ceste, v tej zvezi bo tekla še razprava o programu porabe preseženih sredstev.

Po predlogu naj bi del sredstev pri vpisu posojila za ceste v celjski občini in to tri milijone dinarjev porabili za cesto Slivnica—Loka pri Žusmu na Kozjanskem, preostanek v višini nekaj nad 9,5 milijonov dinarjev pa bi namenili za dokončno izgradnjo magistralne ceste vzhod—zahod ter za cesto na Svetino.

Celje se torej odloča tudi za pomoč Kozjanskemu. Območje, kjer pelje cesta Slivnica—Loka pri Žusmu, je bilo ob potresu junija 1974. leta močno prizadeto. Iz teh kra-

jev se vozi na delo v Celje okoli tri tisoč delavcev in to po zelo slabi cesti. In ne samo to. Tudi delavci, ki so zaposleni v celjskih kolektivih, in prihajajo iz teh krajev, so prispevali, da je celjska občina presegla predvideno kvoto pri vpisu posojila za ceste. In zato je prav, da se del teh sredstev vrača tudi zanje, za ureditev ceste in s tem za boljši prevoz na delo in z dela domov. Prav gotovo bodo delavci s tega območja podprli predlog in naročili delegatom, da zanj tudi glasujejo na seji zborov občinske skupščine.

M. B.

KORAK K REŠITVI LAŠKE »VOLNE«

BO LE ŠE PREDILNICA

IN ZA POLOVICO SKRČEN KOLEKTIV?

Če rečemo korak, potem je to korak, ki ga je bilo treba storiti iz nujne, če se kolektiv, v težavah noče pogrezati še globlje. O vzrokih, takšnih in drugačnih, o ponesrečenju integraciji, napačni sortimentni odločitvi, o vsem tem smo v preteklosti dovolj pisali takrat, ko je kolektiv v novih gospodarskih pogojih stal pred nepremostljivo oviro. Mesece sem se politične organizacije samoupravni organi in vodstvo podjetja borijo za to, da bi se iz klesč ekonomske zakonitosti izvili brez prehudih posledic. Pri tem so jim v pomoč tako v občinski, kot medobčinski družbeni skupnosti — da, celo sodelovanje republiškega sindikalnega vodstva in slovenske gospodarske zbornice ni izostalo.

Ker rešitev ni v pokrivanju izgube, marveč v nadaljnji orientaciji, zadeva ni bila lahka. Na konferenci občinske organizacije ZK je več razpravljalcev poseglo v pojasnjevanje razmer laške »Volne«.

Kot kaže so od vseh predloženih možnih partnerjev edino v Mariborski tekstilni tovarni imeli posluh, vendar tudi oni, kar je povsem razumljivo, v okviru ekonomske

logike. V MTT so se pripravljali dogovarjati o integraciji in poslovno-tehničnem povezovanju. Ker pa nobenemu tekstilnemu podjetju ne gre rožnato, torej tudi MTT ne, so zaenkrat zainteresirani, da naj v laški »Volni« proizvodnja teče samo na naj-sodobnejši opremi, fo je v predilnici. Le-to bi v bodoče tudi razvijali, medtem ko bi ostalo proizvodnjo postopoma opuščali, do preusmeritve pa naj bi proizvodnja tekla v takem obsegu, da bi se z zaloganji ne povečevala izguba.

Takšna redukcija proizvodnje seveda ne more več garantirati dohodka vsem zaposlenim, zato zdaj potekajo razgovori o tem, ali bi v samem začetku ostro zarezali ali pa bi pričakovanju kasnejše potrebe po povečevanju zaposlenih, ubrali že s tako orientacijo zasnovano srednjo pot. Kakorkoli že, v »Volni« se bo kolektiv zmanjšal za polovico, tako da bo ostalo na seznamu zaposlenih okoli 150 do 180, morda celo 200 ljudi.

Kaj storiti je zdaj poglavito vprašanje, s katerim se bodo ukvarjali v drugih kolektivih združenega dela v občini, sindikalne organizaci-

je in zavod za zaposlovanje. Že dosedaj so bližnji kolektivi, kot TIM in Pivovarna sprejeli na delo člane kolektiva »Volna«, te dni pa bodo pogovori s takšno vsebino potekali tudi v ostalih delovnih organizacijah v občini. Rešitev, ki se je s strani TIM kazala še pred kratkim, je zdaj mnogo manjša. Ker bodo težave z odvečnimi delavci tudi v TIG Rimske toplice, bo TIM potrebe po odpiranju novih delovnih mest v drugih TOZD moral najprej kriti iz priključene TOZD Gračnica.

Problem »Volne« se bo torej razreševal na dveh ravneh; v kolektivu in v sodelovanju z MTT na eni strani, za delavke, gre namreč predvsem za ženske, ki bodo ostale brez dela v »Volni« pa bo treba v okviru združenega dela v občini izkoristiti vse možnosti. Lahka ta naloga vsekakor ne bo, vendar pa je eno jasno; V kolikor ponovna zaposlitev za večino ne uspe, bo pritisk na višji dohodek neizbežen iz vrst tistih družin, v katerih so dosedaj pritekli sicer skromni, pa vendar dobrodošli dinarji iz »Volne«.

JURE KRASOVEC

PETROVČE

POGLOBLJENO DELO!

V KRAJEVNI SKUPNOSTI TUDI VAŠKI SVETI

Vijudno vabimo krajanje Petrovč, Arje vasi, Ruš in Gorice ter Drešnje vasi in Levca na otvoritev obvozne ceste Levec—Petrovče ter težko pričakovanega semaforja na križišču Arja vas—Petrovče. Otvoritev ceste bo 26. novembra ob 15.30 uri pri gasilskem domu Levec, otvoritev semafora pa ob 16. uri pred združenim domom v Petrovčah. V nadaljevanju slovesnosti bo v dvorani združenega doma proslava v počastitev 29. novembra.

Tovariši, prijetno vabilo, ali ne? Sleherni krajan naše kra-

jevne skupnosti rad govori o uspehih, ki smo jih dosegli v našem življenjskem prostoru v zadnjem času. Dogodke v krajevni skupnosti, načrtovanja, odločanje in končno rezultate smo uspeli približati našemu občanu s tako imenovanimi vaškimi sveti.

Vaški sveti so nekakšna nadaljšana roka krajevnih skupnosti za posamezna naselja in vasi ter seveda pot za spoznavanje celotne problematike. Družbeni in kulturni razvoj ter poglobljeno samoupravljanje so osnovne naloge vaških svetov.

Ni še dolgo tega, ko smo bili slabše obveščeni, ko je vodstvo krajevnih skupnosti delalo več ali manj forumsko, v zaprtim krogu. Zdaj je drugače. In da je tako, gre velika zasluga predsedniku sveta krajevnih skupnosti, Radu Rotarju.

Razen objektov, ki jih bomo odpirali jutri, v petek, 26. novembra, je urejena tudi cesta Mala Prešica—Zalog. Razen tega čistimo okolje, organizirali smo odvoz smeti itd.

OBMOČNO ZDRAVSTVO

Večja organiziranost

Te dni je stekla javna razprava o predlogu samoupravne organiziranosti delavcev v zdravstvenih delovnih organizacijah celjskega območja. Razprava bo trajala mesec dni, nakar naj bi stekla še druga dela za podpis samoupravnega sporazuma o združevanju v delovno organizacijo regionalni zdravstveni center Celje.

V bistvu ne gre za reorganizacijo, zato se tudi nihče nikomur ne pripaja. Gre za združevanje dela in sredstev na novi kakovostni ravni, za uveljavitev večje enotnosti dela na vseh področjih, za odpravo dvo ali celo več-tirnosti, za okrepitev osnovne in hospitalne zdravstvene službe in še za kaj.

Po tem osnutku naj bi imel regionalni zdravstve-

ni center Celje dvajset temeljnih organizacij združenega dela. Značilna je pobuda, da naj bi v vseh občinah, v katerih deluje regionalna zdravstvena služba, imeli svoje temeljne organizacije. Torej na občinskem nivoju. Takšnih TOZD naj bi bilo deset, vsi ostali pa se povezujejo v centre.

MB

POLITIČNA ŠOLA ZAKLJUČENA

ČAKA JIH MNOGO DELA

DELO V SPLOŠNEM IZOBRAŽEVANJU IN SKUPINAH

Verjetno ni Celjana, ki ne bi bil seznanjen s tem, da se je v Celju, v novi hali pod Golovcem 2., 3., 12. in 13. novembra odvijala mladinska politična šola. Šole se je udeležilo okoli 180 udeležencev iz delovnih organizacij, osnovnih, srednjih in višjih šol, krajevnih skupnosti, DOD in dijaških domov.

Politične šole niso obiskovali predstavniki kar 24 OO iz delovnih organizacij ter 13 krajevnih skupnosti, medtem, ko so bili udeleženci vseh šol prisotni. Na žalost se v šolo niso vključili predstavniki tistih sredin, kjer OO ZSMS niso aktivne, oz. je njihova aktivnost zelo malo čutiti; tem mladincem pa bi politična šola najbolj koristila.

Prostor je odstopil TRC Golovec na osnovi dogovora s CK ZSMS Celje, le-ta pa bo v zameno organizirala mladinske delovne akcije v okviru TRC.

Delo politične šole je bilo razdeljeno na splošno izobraževalni del ter delo po skupinah. V prvem delu so se mladi seznanili z osnovami marksizma, likom človeka v samoupravni družbi, zakonom o združenem delu ter drugimi splošno izobraževalnimi temami, v drugem delu pa so se spoznali s problematiko v sredinah, kjer so mladi organizirani. V času šole sta bili organizirani tudi dve tribuni, katerih so se udeleženci seznanili z najaktualnejšimi političnimi dogodki v svetu in z družbenim standardom v občini Celje.

Zadnji dan pa so se dogovorili tudi za konkretne akcije ZSMS v II. polovici pokongresnega obdobja.

Mlade čaka torej veliko dela; v svojih sredinah bo potrebno poročati o delu in sklepih politične šole. V tistih OO, ki še niso imele volilne konference, bo potrebno to storiti najkasneje do 10. 12. 1976. Potrebno bo urediti evidenco članstva v OO, posebno aktivne mladince pa evidentirati za delo v organih OK ZSMS. Potrebno bo pristopiti k politični akciji za izvedbo samoprispevka. Člani ZSMS se morajo vključiti v štabe, tako v KS, kot tudi v delovnih organizacijah. Razpravljati bo treba o sindikalni listi 77. Prijaviti se bo potrebno za Našo besedo, posebno pozornost posvetiti 29. novembru in 35. obletnici JLA — 22. decembra. Do 30. novembra morajo biti v vseh delovnih organizacijah izvedene razprave o analizi razmer. Vse OO pa bi se morale aktivno vključiti tudi v realizacijo skupnega programa DPO v Celju. Seznaniti se je potrebno s samoupravnim položajem učencev v šolah, s samoupravnimi organiziranostjo mladih kmečkih proizvajalcev. Rešiti je potrebno problematiko prostega časa mladih v Celju, organizirati mladinske delovne akcije, organizirati boljše delovanje celjskih študentov, v naš vzgojno-izobraževalni proces pa vključevati internacionalistično vzgojo.

Zadnji dan PS so se ude-

leženci seznanili z orisom zgodovinskega boja slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji ter odposlali protestno pismo avstrijskemu konzulatu v Beogradu zoper sovinstične in neonacistične politike do obeh manjšin.

Ob zaključku politične šole so bili udeleženci testirani z namenom ugotovitve, koliko mladi poznajo oz. spremljajo posamezna področja. Postavljena vprašanja so bila s področja zakona o združenem delu, delegatskega sistema, samoupravnih organov, marksizma, mednarodnih dogodkov, organiziranja SZDL, družbenih organizacij in društev, statuta in pravil organiziranosti OK ZSMS Celje. Ocena odgovorov bo koristila kot osnova postavljanju programov nadaljnjih političnih šol in Prav tako koristno bodo ocenjene PS, kjer so udeleženci ocenjevali organizacijo, program, predavatelje, prostor in čas poteka politične šole.

Večina udeležencev je bila zadovoljna in je program šole ocenila kot dober. Pripombe so v glavnem na kvaliteto predavateljev (prevelika uporaba tujk, preučeno podajanje teme...), teze za posamezne teme bi morale biti dostavljene pred začetkom šole, v prihodnje pa naj bi bilo tudi več dela po skupinah.

Slavnostni zaključek šole bo organiziran konec tega meseca, kjer bodo udeležencem podeljene tudi diplome.

MOJCA BUCER

Minut teden je bila v prostorih knjižarne Mladinska knjiga v Celju tiskovna konferenca, kjer je založba predstavila najnovejše v svojem mladinskem tisku, tistem predvsem za najmlajše. Uvodno besedo je podal urednik založbe Borut Ingolič, novinarje, pedagoške delavce in ostale pa je podrobneje seznanil s posameznimi deli urednik mladinskega tiska Niko Grafenauer. Ob tej priložnosti je v Mladinski knjigi tudi razstava najbolj znanih slovenskih ilustratorjev, ki so se poleg pisateljev tudi udeležili tiskovne konference.

Foto: D. MEDVED

PRIZNANJA
VZORNIM
VOZNIKOM

V navadi je že, da nekaj dni pred 29. novembrom vsako leto podeli SPV pri občini Celje priznanja tistim voznikom, ki si zaslužijo naziv vzornih voznikov. Tu ne gre za priznanje voznikom, ki vozijo šole leto ali dve, ampak tistim, ki to počenja že več let in niso medtem bili povzročitelji prometnih nesreč ter so na takšen ali drugačen način pozitivno vplivali na boljše stanje na naših cestah.

Letošnji nagrajenci so: Franc Tilingar, Anton Bevc, Milan Bratina, Ferdinand Božič, Anton Bretnac, Janez Bračko, Irena Cobeč, Omer Draganič, Filip Homšak, Karl Ivačič, Vinko Jurhar, Anton Javornik, Franc Krajnc, Bogoljub Kencijan, Viljem Kregar, Anton Oblak, Sandi Pan, Stanislav Pučnik in Jože Seme.

Ob teh priznanjih želimo samo to, da bi tudi ostali vozniki sledili njim, kajti potem bi bilo manj prometnih nesreč.

T. VRABL

ŽALEC

SKRIB OKOLJU

STALNE AKCIJE ČIŠČENJA V KS

Stalne akcije čiščenja v krajevnih skupnostih. Dobri rezultati.

Komisija za varstvo okolja pri izvršnem svetu žalske občinske skupščine je pred dnevi na skupni seji s komisijami za varstvo okolja iz krajevnih skupnosti preverila uresničevanje zastavljene akcije čiščenja krajevnih skupnosti. Ugotovili so, da je akcija, ki so jo izvedli v poletnih mesecih lepo uspela in da so z njo naredili veliko za varstvo okolja in narave v Savinjski dolini. Kljub temu pa v nekaterih krajevnih skupnostih ne morejo biti povsem zadovoljni. Posamezne krajevne skupnosti akcije namreč niso izvedle, ponekod pa jim ni uspelo ohraniti čistega okolja in so se vnovič pojavila tako imenovana »divja« smetišča. Zato so se dogovorili, da bodo akcije ponovili. Obvezna bo za vse krajevne skupnosti, ki v prvi akciji niso uspešno opravile dela, lahko pa jo ponovijo tudi povsod drugod. Za primer nedvom-

no služi krajevna skupnost Petrovče, kjer je akcija odlično uspela, da pa bi ohranili čisto okolje, so krajani sklenili, da bodo uredili stalen odvoz smeti in odpadkov. Vsi bodo kupili smetiščne posode in z majhnim prispevkom zagotovili stalen odvoz smeti, ki ga bo opravljalo podjetje Javne naprave.

Nedvomno je lahko ta akcija zgled tudi vsem drugim krajevnim skupnostim v občini, kjer odvoza smeti še nimajo urejenega, saj je ta odvoz poceni in dostopen vsakemu gospodinjstvu in vsaki krajevni skupnosti.

B. S.

MOZIRJE

10 L. PEVSKEGA ZBORA

V ZBORU VELIKO MLADIH — KDAJ ENOTNE OBLEKE?

V domači kinodvorani je bil v nedeljo, 14. novembra, jubilejni koncert ob desetletnici obstoja pevskega zbora v Mozirju. Prijatelji slovenske pesmi od blizu in daleč so napolnili dvorano do zadnjega kotička. Kaj to pomeni, lahko presodi le tisti, ki včasih sedi ob takšnih in podobnih prilikah v polprazni dvorani. Seveda je to znak, da ljudje v tem kraju in okolici cenijo delo pešice navdušencev, ki nikakor ne dovolijo, da bi naša pevska kultura zamrla.

Ko razmišljamo o desetletnici obstoja in dela pevskega zbora v Mozirju, ugotovljamo, da je še vse preveč takih, ki

stojijo ob strani in čestokrat kritično ocenjujejo delo prizadevnih amaterskih kulturnih delavcev, ki jih k sreči ni malo. Znano je namreč, da so ljudje tukaj že pokolenja nazaj prepevali, bili navezani na svojo materinščino in vedno znova dokazovali ljubezen in zvestobo slovenstvu tudi v času težkih zgodovinskih preizkušenj. Pa je bilo vendarle Mozirje brez zbora vse do takrat, ko je Jože Brunšek kot takratni predsednik Zveze kulturno prosvetnih organizacij v občini dal pobudo za njegovo ustanovitev. Ob vsem tem pa je treba poudariti, da je to željo že leta pred tem gojil Anton Acman, neumorni pevovodja v Smehehu, kjer so vseskozi po osvoboditvi uspešno delali. Pa pogledimo, kako je bilo v letu 1966 in 1967.

Okrog pevovodje Acmana so se zbrali najbolj postrtovalni in ustanovili zbor 26 pevcev. Od vsega začetka v zboru sodelujejo Jože Prusek kot dolgoletni predsednik, Franc Pečnik, Alojz Janko, Linko Mravije, Stefan Marolt, Franc Skrubar, Franc Jurkovnik in Anton Plešec. Prvič so tako zapeli ženam ob njihovem prazniku, potem pa so nadaljevali delo in nastopali doma in v drugih krajih.

Vabilu na republiško revijo se niso mogli odzvati, ker še niso uspeli najti razumevanja v širšem krogu za nabavo enotnih oblek.

Leto nazaj pojejo v mešanem zboru, ki šteje 45 pevki in pevcev.

Program koncerta je obsegal narodne in umetne pesmi. Prvih šest pesmi je podaj me-

šani zbor, v drugem delu pa je pel le moški zbor, ki mu je v zaključnem delu sledil spet mešani zbor. Tako smo slišali dvajset skrbno pripravljenih in naštudiranih pesmi. Mnoge med njimi so bile zelo zahtevne.

Koncert je uspešno in duhovito povezovala tovarišica Mravijetova.

Zboru je čestital predsednik občinske konference SZDL Ivan Kramer, ki je poudaril njegovo pomembno kulturno poslanstvo. Prav čudno pa so izzvenile besede, da delovne organizacije v občini še ne upoštevajo dovolj dela zbora in ne kažejo potrebnega razumevanja, ko gre za pevce — delavce. Zbor so prisrčno pozdravili tudi godbeniki iz Rečice ob Savinji, s šopkom cvetja pa se je čestitkam pridružila še Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Mozirje. Krajevna skupnost Mozirje pa je zboru namenila 5.000 din iz lastnih sredstev, kar je pevcem sporočil njen predsednik inž. Kopusar.

Ob koncu še to: razveseljivo je, da zbor sestavljajo v veliki večini mladi ljudje, kar pomeni, da mozirska mladina zvesto sledi vzornikom starejše generacije.

Zal niso bili ustrezno poudarjeni ustanovni člani, ki so še danes zvesti zboru. Morda bi jim podelili posebna priznanja, kar pa bi si nedvomno zaslužili pevovodja Acman.

Mozirskemu pevskega zboru želimo še dolgo in uspešno pot utrjevanja ljubezni do naše slovenske pesmi.

ALEKSANDER VIDEČNIK

POLZELA: 30 LET KNJIŽNICE

V soboto zvečer so v mali dvorani Kulturnega doma na Polzeli proslavili 30-letnico obstoja knjižnice DPD Svoboda Polzela. Po pozdravnih besedah predsednika Svobode Stanka Novaka je o 30-letnici knjižnice govoril knjižničar Milan Gerželj, ki je knjižničar vse od ustanovitve pa do danes. Knjižnica, ki je zrasla iz skromnih začetkov, ima danes 4112 knjig, tedensko pa jo obišče okrog 60 obiskovalcev. Sledil je literarni večer, na katerem so s svojimi deli in pripovedovanji sodelovali: Neža Maurer, Meta Rainer in Darinka Pavletič-Lovrenčak. Večer je bil nadse prijeten. Ob koncu je predsednik Svobode Stanko Novak izročil knjižničarju Milanu Gerželju za 30-letno delo knjižno nagrado (na sliki).

VELENJE:
SPOMENIKI

V Velenjski občini je 68 spominskih objektov. Med njimi je petnajst zidanih spomenikov NOB ter petnajst grobnic in grobov in osemnajst plošč z napis, dva relief, štiri figuralni spomeniki, štiri spomeniki iz kamna in dve plošči z reliefi.

Na vsak hači veliko. Zal, pa marsikateri od teh spomenikov kliče po obnovi oziroma popravilu. Za celotno obnovo spomniških objektov bi potrebovali vsaj poldrugi milijon starih dinarjev.

Glede na to, da so na občin in pri občinski organizaciji ZB ljudje, ki imajo veliko razumevanje za ta problem, občani pričakujejo, da bo zadeva vsaj v nekaj letih ugodno rešena.

ZORKO KOTNIK

OD JABLANICE DO PLITVIC

ZGODOVINA OB CESTI

Četrta ofenziva in bitka za ranjence — Obe zasedanji AVNOJ — Desant na Drvar — Vse ob cesti dolgi 300 kilometrov

Spoznavajmo svojo domovino! Ožjo in širšo. Vendar smo Slovenci skoraj bolj »doma« po Evropi, kot po Jugoslaviji. Ne da se nam, pradedaleč se nam zdi, nismo sigurni glede cest... Sploh pa ni časa!

Ej, da ga ni. Vsak dopust z avtomobilom, vsak odhod na morje bi lahko kombinirali z eno od turističnih tur, jo kombinirali z dopustom na južnem, srednjem in če hočete na severnem Jadranu.

Imam pred očmi vodiča za nemško govoreče turiste. Na deset zanimivih odsekov so razdelili turistično čudežno deželo Jugoslavijo in na vseh teh poteh jih tudi srečate, te turiste, ki pridejo past radovednost, obujati spomine.

Ena teh poti je »AVNOJSKA CESTA«, odsek med Plitvicami in Jablanico, dolg 314 kilometrov. Izplača se odpeljati po njej čim prej, dokler je še kje kak kanček orienta, kak košček neokrnjene divjine, ki ga še ni prepljusnil turistični val.

Pojdimo na pot.

MOSTAR IN MOST V NERETVI

Mostar je eno najlepših mest, biser Hercegovine, ponos naših srebrnih kril, četniški Waterloo, zbirka osmanske arhitekture, muzej pod vedrim nebom, bela ogrlica dragotin sredi bogate neretljanske doline.

Pot nalašč začenjamo za Slovence od spodaj navgor. Zakaj? Ne mudi se nam več na morje. Vračamo se, čas imamo.

48 kilometrov do Jablanice nas v zgornjem delu vodi skozi slikovit kanjon Neretve, naše največje reke, ki se zlija v Jadran. V dolini med razbrazdano čvrstnico in Prenjem, ne daleč od jezua Jablaniškega akumulacijskega jeze-

ra, leži v kanjonu Neretve most. Zgodovinski most in betonski bunker ob njem, katerega strelne line so zakrili dalmatinski proletarci z lastnimi telesi. Most v Neretvi je resničen, ne tisti filmski, most, ki bo tam spodaj ostal v spomin in opomin, saj se sto metrov proč pne čez divjo Neretvo betonski lepoteč. Tu se je odigrala slavnostna bitka za ranjence v četrth ofenzivi. Tu si vzamemo prvih deset minut pouka o naši najnovejši zgodovini.

ČEZ PROZOR, MAKLEN K SLAPOVOM KRKE

Ob robu velikanskega akumulacijskega jezera

Jablanice ni treba voziti hitro. Prvič ne zaradi ovinkov, drugič zaradi lepote, ki ne smejo uiti očem.

Prozor, ves prenovljen, na široki polici nad dolino rečice Rame. Ta priteče iz slikovitega jezera Ščit, medtem ko južno pobočje gore Divan ponuja očem ravnokar urejeno in osvetljeno podzemsko kapniško čudo Gračanico.

Torej Prozor. Kdo ve kolikokrat požgano mesto, ki je skušilo vse vojske, ki so prestopile meje Jugoslavije in ki je vselej našlo skorjo kruha za lačnega borca, je čisto prenovljeno. Rdeče strehe nad belimi zidovi se kot vzorec na preprogi prepletajo v zeleno okolje. In tovarno imajo in novo asfaltno cesto do Jablanice, hotel in kdo ve kaj še vse.

Ob cesti, ki v velikih zavozih prepreda pobočje Maklena, leži v grmovje nagnjen nemški tank. Tu se je v četrth ofenzivi razplametela bitka med nemško tankovsko kolono, ki je prihrumela z Vaukufski strani in med partizansko artilerijo ter bombaši. Ta tank ne bo nikoli prišel v železarno. Čuvajo in pleskajo ga, da bi ne zarjavel. Ostal bo tu za spomin.

Kakšnih deset kilometrov je letos še manjka asfalta v serpentinah nad Prozorom do vrha prelaza, kjer se cesta pri spomeniku in planinski koči prevesi na 1123 metrov visokem sedlu v dolino Vrbasa.

Bugojno, od koder se prebija asfalt vsako leto bliže Splitu, Donji Vakuf, kjer lahko krenete čez Travnik v Sarajevo, in po 87 kilometrih vožnje od Jablanice smo v Jajcu.

MESTO SLAVE IN LEHOT — JAJCE

V tisočletjih so dokazali ljudje vseh jezikov in ver, da je smisel za lepoto od nekdanj človeku prirojen. Kako bi sicer drugače vsi zavojevalci, vsi domači vladarji pustili v mestecu nad slapovi Plive v Vrbasu svoje sledove. Iliri, Rimljani, Tvrdkovi Bosanci,

bogomili, Ogri, Turki, Benečani in Italijani, Avstrijci in Nemci, skratka vsi.

In Jajce je neizbrisno stopilo tudi v zgodovino nove jugoslovanske države, kajti v dvorani kulturnega doma ob zeleni Plivi se je 29. novembra rodila nova, socialistična samoupravna Jugoslavija. Ta z rdečkastim lehnjakom obložena stavba je danes muzej. Kulturni dom ima Jajce v središču mesta, kjer se ohranjajo zgodovinske stavbe, kar pa je bilo v obzidju slabega, nepristnega, se umika novemu, vendar skrbno v slogu tega dela Bosne prilagojenemu stavbarstvu.

Jajce je mesto, ki zaradi svojih zgodovinskih spomenikov, zlasti svojega pomena v novejši zgodovini, ni bilo v zadregi za pobratime. Z Jajcem so se pobratila mesta iz vse države, iz vsake republike po eno. Jajcu je pobratim slovenski Koper, črnogorski Nikšić, hrvatski Zadar, makedonski Prilep in srbsko Valjevo. Na vseh dohodih v mesto stojijo velike, zelo vidne napisne plošče, ki opozarjajo, katera mesta so v bratskih vezeh z medvojno »metropolo« Titove Jugoslavije.

Ce odštejemo tovarno mavca, je pokrajina turistični biser. Plivska jezera, slapovi, na katerih se še vrtijo mlinčki, kamp in hoteli ob obalah, moremo zadovoljiti najbolj razvajene turiste. Premnogi tuje se danes tu ustavijo, se odpočijejo od pripeke ob morju in vrveža na plažah.

V DRVARJU JE LEGENDA ŽIVA

Cez Mrkonjić grad in Ključ po 72 kilometrih odlične ceste prispemo v Bosanski Petrovac. Kdor tu prvi naprej, se mu zares mudi, ali pa nima pojma, kakšno priložnost pušča na levi, za hribi poraščenimi s košatimi bori. Ne vem zakaj si ljudje predstavljamo kotlino, v kateri leži Drvar, stisnjeno, zagatno, brezizhodno? V resnici je to Savinjski dolini podobna pokrajina, če bi jo gledali z Menine. Cez pogorje Klekovače ce-

Pred muzejem AVNOJ v Jajcu je spomenik tvorcu »prve ustave«, Moši Pijade, ali čilki Janku. Ko bo končana še cesta od Sarajeva do Foče, kjer so nastali Pijadejevi »Fočanski predpisi«, bo z legendarno dolino Sutjeske zgodovinska cesta NOV čez Bosno zaokrožena.

sta v serpentinah zdrasne v Drvar. 23 kilometrov stran poti se izplača. Drvar je prijazno industrijsko mesto, toda bolj kot vse drugo, je vredno pogledati njegov muzej in Titovo pečino.

Med muzejem in stavbo, v kateri so na pomlad 1944 bivali vrhovni štab NOV in POJ, kjer so bili najvišji politični organi boreče se Jugoslavije, zavezniške misije, se razteza park. V tem parku so ostanki jadranskih letal, s katerimi so 25. maja pristajali esesovski diverzanti, tam je ostanek tanka, na katerega je rosnio mlada skojevka Mika vrgla volnen koc, da bi ne mogel streljati po borcih, pa so jo sovražni vojaki dobesedno sesekali na kosce. V poraščeni strmini je v skalni pečini, Titova pečina imenovani, baraka, kjer je med desantom bil s svojimi sodelavci maršal Tito in od koder se je čez skalne previse prebil iz obroča, se podal na Kupreško polje, od koder so ga letalci prepeljali na osvobojeni Vis.

V Drvarju je muzej, ki hrani pričevanja tega območja o boju, predvsem pa dokumente o desantu, ki naj bi bil v osnovi zamenjal tok zgodovine naših narodov. Tako mislijo mnogi, vendar je bila Titova setev takrat še tako plodna, da bi bila polno obrodila tudi, če bi se bilo zgodilo najhujše.

Pa je vsak dan v Drvarju vse polno obiskovalcev. Vsa narečja in vse jezike Jugoslavije govori. Ne manjka tudi tujcev. Na Nemškem je operacija »konjičkov skoke« bolj znana, kot si mislimo. Hitlerjev general Rednulich posveča temu desantu dober del svoje knjige memoarjev z Balkana, monografija piratske SS divizije »Brandenburg« desant opisuje kot eno svojih najpomembnejših akcij. Je potlej čudno, če je v Drvarju toliko nemških registrskih tablic.

Bi že morali poskrbeti, da bi bili Jugoslavlani vselej v večini. Zato te vrstice tudi pišem...

Od Bosanskega Petrovca do Bihača je še 54 kilometrov. Treba je reči, da v tem mestu, ki je bilo gostitelj prvega zasedanja AVNOJ leta 1942, slabše skrbi za to, da bi popotnik zaslutil in čutil dotik z zgodovinskimi tlemi. Slabo so označili poti, malo vedo povedati o dogodkih in spomenikih. Toda kakor že, kdor išče, ta najde, in tako more vsak zaključiti dokončno podoben to tristo kilometrov dolge zgodovinske poti ob cesti. Manjka potem samo še okoli trideset kilometrov do Plitvic, kjer je bilo zasedanje ZAVNOH, neke vrste hrvaškega »kočevskega zbora«.

Na vsej tej poti pa bi moral tudi slepec videti, kakšen neverjeten razvoj so dosegli ti kraji, kjer so bile kozje steez poti in mule prevozno sredstvo. Skoraj preveč hitro se ti kraji razvijajo. Preden so bosanski arhitekti našli avtentičen slog za novo sodobno bosansko hišo, kakršne so pred časom grajene javne stavbe, so Bosanci prekopirali evropsko stanovanjsko hišo. Tako ob cesti čez bosanske hribe naletiš na domove, ki jim dvojnik lahko najdete v Savinjski dolini. Staro, s škodljivimi pokrovi bajto je treba po teh vaseh naravnost iskati, in če jih ne bodo nemudoma zaščitili, jih na vsem lepem ne bo več. Divjina je samo tam, kjer so ceste bile speljane včeraj, proč od vasi in zaselkov. Toda tudi tam že vznikajo iz tal temelji in prvi obrisi bodočih hiš. Pred njimi vidiš avto s tujo registracijo. Zdomec zida svoj dom, in ker vidi reko avtomobilov teči mimo, bo izobesil čez leta napis: bife, imbis ali kaj podobnega.

Odločite se! In srečno pot, odprtih oči in src. JURE KRASOVEC

V slikovitih, starih bosanskih mestih veliko gradijo. Toda ne gradijo tako, da bi slepo posnemali evropski brezoblični slog. V teh stavbah, kot je veleblagovnica v Jajcu, je v pesmi lesa, betona in stekla tudi precej starega bosanskega stavbarstva.

Letos mineva natanko dvajset let, kar so se v metliški občini kot prvi v Slovlniji odločili za uvedbo samoprispevka, s pomočjo katerega so lahko zgradili mnoge prepotrebne objekte širšega družbenega pomena. To pozitivno obliko so kmalu povzele tudi druge slovenske občine in danes je ni, ki ne bi imela vsaj enega samoprispevka.

Vse bolj pa poznamo tudi še druge oblike »pomoči«, s katerimi poskušamo odpraviti določene vrzeli ali nekemu pomagati v stiski. Letos smo tako izpeljali cestno posojilo, od katerega si v prihodnjem obdobju veliko obetamo, v teku je akcija pomoči prizadetim v Posočju po potresu, v posameznih krajevnih skupnostih in zaselkih niso redke akcije, ko ljudje s prostovoljnim delom pomagajo, da pridejo hitreje in ceneje do prepotrebni komunalnih objektov, kot voda, ceste, kanalizacije, ponekod tudi elektrike, vrtca, kulturnega doma... Vse to bi lahko stnili v eno samo lepo besedo, ki jo vse bolj cenimo in spoštujemo, to je beseda SOLIDARNOST, ki ni več papirnata beseda, ampak polna, sočna in povsod prisotna v najzlahtnejšem pomenu.

Danes ni več človeka, ki v teh oblikah solidarnosti ne bi sodeloval, niso pa tudi redki tisti, ki sodelujejo večkrat naenkrat. Poglejmo najprej, kako je s tem pri pomoči Posočju in to po dveh potresih. Po posameznih občinah celjske regije so doslej (akcija še ni končana) zbrali:

V Celjski občini 116 odst. (treba je zbrati 200 odst. in to za vsak solidarnostni krog po 100 odst.), v laški in velenjski 125 odst., v mozirski 143 odst., v konjiški 113 odst., v žalski 105 odst. ter v šentjurski 95 odst. in šmarski 83 odst. Zlasti preseneča slab odziv v šentjurski in šmarski občini, ki pa sta bili ob potresu na njenem območju deležna velike pomoči vsega slovenstva. Res je, da se bo marsikaj še izboljšalo, vendar tudi ti podatki veliko povedo.

Tone Erjavec, Medobčinski sindikalni svet: »Najprej je bil poudarek na zbiranju materiala za prizadete v Posočju, potem pa smo akcijo preusmerili na zbiranje denarja. Težava je bila v tem, da so denar za Posočje nakazovali preko treh linij in to preko republiškega Rdečega križa pa direktno na Posočje in preko občinskih sindikalnih štabov. Ze zaradi tega križanja so lahko nekateri podatki o zbranih sredstvih netočni ali pomanjkljivi. Akcijo lahko kot sindikat ugodno ocenimo in smo skoraj prepričani, da bomo uspeli realizirati predvidenih 200 odst. V začetku je šlo malce težje in počasneje, celotno stvar pa je pospešil drugi potres. Tako je zdaj resnično še zelo malo takšnih, ki niso delali za Posočje vsaj ene sobote, so pa mnogi tudi takšni kolektivi, ki so delali po dve soboti ter še pomagali z materialom in delovnimi skupinami.

Pri vseh podobnih akcijah bi morali hitreje ukrepati, kajti pomoč človek potrebuje takoj, ne pa kasneje. Zelezo se kuje takrat, ko je še vroče! Če se lotimo solidarnostne akcije je treba takoj ukrepati. Predlog sindikatov je tudi, da se pomoč trasira dolgoročno in da se že zdaj odpravljajo nekatere pomanjkljivosti, se nam še te v primeru nesreče ne bi delale dodatnih težav. Zlasti bi morala biti naša akcija usmerjena v nerazvita področja, katera tudi najraje rečimo prizadene kakšen potres ali kaj podobnega.

Drago Zlender, sekretar Občinskega sindikalnega sveta Zalec: »Do 16. novembra smo iz obeh krogov za Posočje že zbrali 160 odst., torej zgornji podatek ne drži. Pravzaprav se podatki iz dneva v dan menjujejo in prepričan sem, da bomo uspeli tudi tu izpolniti našo obveznost in dolžnost do prizadetih v Posočju. Trenutno nimamo pri tem posebnih problemov, do konca novembra pa bo večina sredstev zbranih in nakazanih. Če smo uspeli zbrati pri vpisu posojila več kot 200 odst. in smo prvi v republiki, bomo uspeli tudi s tem.

Jože Pospeti, tajnik štaba za vpis cestnega posojila v šentjurski občini: »Doslej smo za ceste zbrali 140 odst., torej bo občini ostalo 40 odst., ki jih bomo dobro in racionalno porabili za obnovo in razširitev cestnega omrežja v naši občini. 40 odst. je okoli 150 starih milijonov. Ni veliko, nekaj pa je. Pred-

ZAPIS OB LETU SOLIDARNOSTI

Z ROKO V ROKI DO BOLJŠEGA

vsem bomo ta denar vlagali v regionalne ceste. Teh 150 milijonov starih din je bolj moralna opora vsem krajevnim skupnostim, da bodo lažje startale. Veliko bo treba še zbrati.

Mirno lahko zapišemo, da je vpis posojila za ceste presegel vsa pričakovanja v občinah celjske regije, saj

je vsepovsod presegel 100 odst., najbolj pa v žalski (preko 200 odst.) in velenjski (197,9 odst.), ki sta tudi na prvem in drugem mestu v republiki. V velenjski občini bi morali zbrati 24 in pol milijona din, zbrali pa so 48 in pol. Kljub temu, da je akcija že potekla pa še vedno upajo, da se bodo

končno odločili še tisti, ki tega doslej iz takšnih ali drugačnih vzrokov še niso storili. Zelo dobro je potekal vpis posojila tudi v mozirski, laški, šmarski in konjiški občini ter seveda celjski.

Franc Kolenc, vodja evidence pri občinskem štabu za vpis posojila v celjski občini: »Do 19. novembra so v celjski občini vpisali za ceste pet milijard 985 milijonov in 982 tisoč din. V delovnih organizacijah so zaposleni vpisali nekaj več kot pet milijard, v krajevnih skupnostih (upokojeanci, kmetje in del obrtnikov) 333 milijonov din in TOZD kot uporabniki finančnih sredstev 614 milijonov din. Vpisnih mest je bilo po tozidih 200 in 23 v krajevnih skupnostih ter za obrtnike in odvetnike. V juniju, juliju in avgustu smo dobivali poročila o vpisu dvakrat tedensko, v aprilu, maju, septembru in oktobru pa enkrat tedensko. Opravili smo tudi precej terenskega dela, tako da je akcija kar uspela. Poprečje na delavca oz. vpisnika znaša 1580 din in nam v primerjavi s polovico lanskega leta poprečja, ki znaša 1754 din na delavca pove, da so v nekaterih kolektivih vpisovali znatno manj, kakor pa je bila dogovorjena zadolžitev. Če kritično pogledamo rezultate, to je da 3123 delavcev ni vpisalo posojila in da ni bilo doseženo poprečje oz. zadolžitev na vpisnika, pomeni to izpad pri vpisnem znesku, katerega ocenjujemo na nekaj več kot 11 milijonov din.

Zelo dobro so se pri vpisu odzvali odvetniki, to pa ne moremo trditi za obrtnike, avtoprevoznike in gostince, katerih je v občini kar 625, posojilo pa je vpisalo samo 139 občanov, ki samostojno opravljajo dejavnost ali 30,2 odst.! Med temi so se zelo slabo odzvali avtoprevozniki in taksisti, torej tisti, ki neposredno s svojo dejavnostjo uporabljajo ceste in bi že iz tega razloga morali pokazati večji interes do hitrejšega urejanja cest. Tudi zaposleni pri zasebnih obrtnikih (565) so se slabo odzvali vpisu posojila, saj je vpisalo samo 111 delavcev ali komaj 19,6 odst.!

Tudi kmetje so se slabo udeležili vpisa posojila. Kmečkih davčnih zavezancev je v naši občini 4809, od tega je čistih kmetov 1010, posojilo pa je vpisalo le 397 kmetov ali 39,3 odst.! Zanimivo je, da so se vpisa bolj udeležili upokojeanci z nižjimi pokojninami, medtem ko so se oni z višjimi temu izmikali.

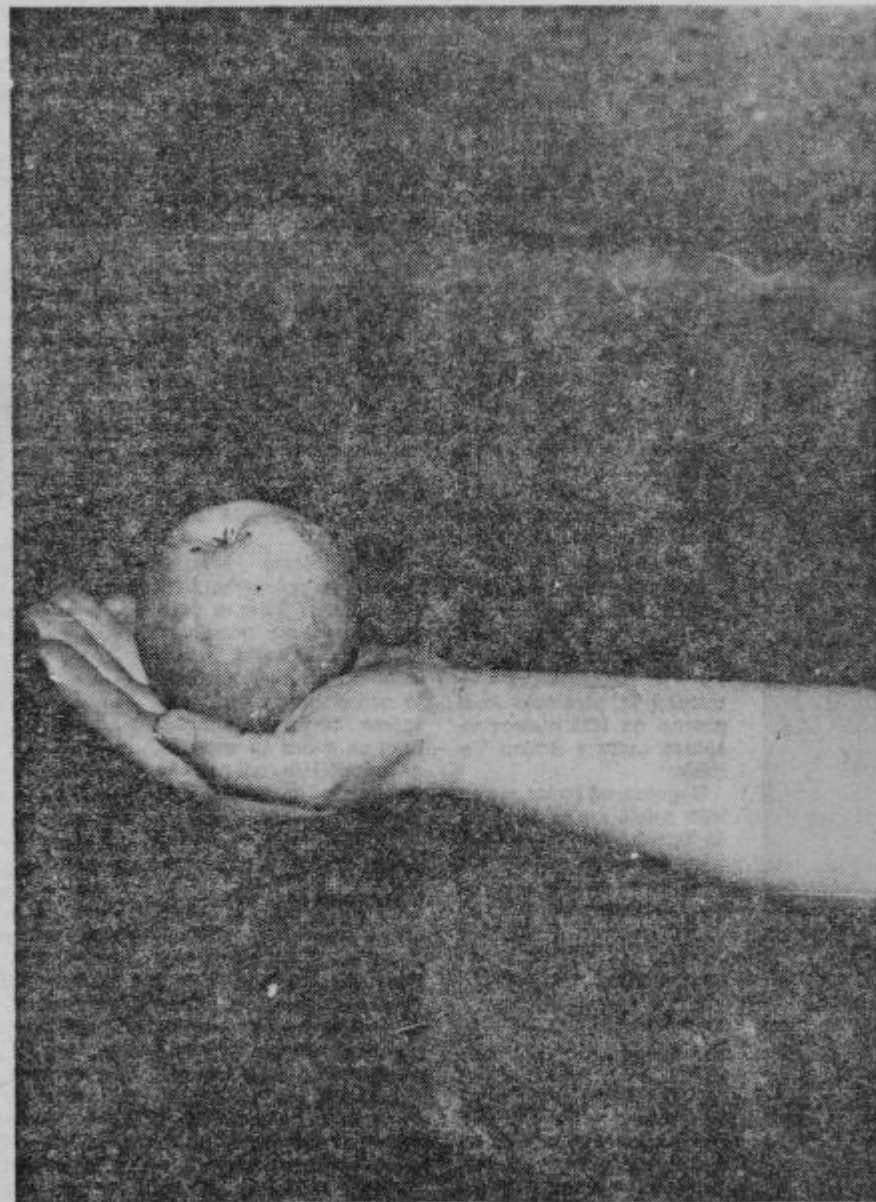
Tone Erjavec, Medobčinski sindikalni svet: »Zanimiva je naslednja ugotovitev: ko gre za vlaganje sredstev v tiste objekte, ki jih bomo jutri rabili, je uspeh akcije večji. Občinski štabi so dobro vodili akcijo za vpis posojila, njihov interes pa je seveda bil, da presežejo 100 odst. in s presežkom urejajo domače ceste. V začetku je bila akcija slabo reklamirana, zato tudi nekaj zastojev. Tudi samo tolmačenje ni bilo najbolj uspešno. Ko pa smo enkrat prebili led je šlo lažje in danes lahko govorimo o dobrih rezultatih.

Najvažnejše pa je to, da se bo denar porabil resnično za tisto, čemur je namenjen, kajti z vsako dobro izpeljano akcijo ustvarjamo pot naslednji akciji. Ljudi ne smeš zavajati, kajti potem izgubiš zaupanje. To pa je slabo!

Toliko o cestah in pomoči Posočju, k temu pa bi lahko mirne duše še naprej pripisali ali dodali, kakor pač hočete, še številne samoprispevke pa drobne delovne akcije po posameznih krajih in ne nazadnje tudi enkratne pomoči gasilcem ter raznim društvom. Iz vsega tega je razvidno, da so ljudje pri nas resnično v najboljšem pomenu besede razumeli besedo solidarnost, kajti le z uresničitvijo te bomo prišli do stvari, ki jih potrebujemo.

Ob tem je treba povedati še to, da se motijo tisti, ki v takšnih akcijah odpovedujejo in odklanjajo sodelovanje, pridobljene dobrine pa potem enakovredno koristijo z ostalimi, ki so pomagali. To pa ni več solidarnost. Razveseljivo je, da je takšnih zaplotno mislečih in delujočih ljudi vedno manj, morali pa bi doseči, da jih sploh ne bi bilo. Toliko tudi v razmislek za vse bodoče akcije, ki jih bomo pripravljali preko solidarnosti in s katerimi naj bi obogatili ter oplemenitili prostor, kjer živimo.

Tekst: TONE VRABL
Foto: TONE TAVCAR

Začne se lahko tudi pri jabolku. Če ti je ponujeno, vzemi ga...

SLOVENCİ OSTATI

MED POTRESNIKI V POSOČJU IN V BENEČIJI (2) — POTRES, KI JE OKREPIL VEZI, KI ZDRUŽUJEJO IN DRAMIJO BENEŠKE BRATE

Onstran meje je bilo vreme prijaznejše. Sonce je sijalo in razžarjalo rumene plodove kakijev. Toda toplo je bilo le na videz. V resnici je pihal hladen veter in prešteval rebra pod suknjo.

Ta vremenski uvod je zato, da bi takoj v začetku črtali misel, da utegne biti za Slovence in sploh za prizadete v potresu na oni strani meje kaj lažje. Zima se neizbežno polašča oblasti tudi na območju, kamor zahodni vetrovi prinašajo duh po morju. Zima zna biti v Benečiji vražje zoprna.

Če za potresnike v Posočju lahko rečemo, da bodo do prave zime vsi pod streho, popravljeno ali novo, v Benečiji takšnih zagotovil ni. Največjo oporo in upanje daje solidarnost med Slovenci v Italiji, pomoč iz matične domovine, predvsem pa opiranje na lastne moči in zavest, da jih nesreča lahko še bolj združi in okrepi — čeprav so mračni krogi v Italiji hoteli potres izkoristiti tudi za raznarodovalno politiko.

ČEDAD — SREDIŠČE SLOVENSKE BENEČIJE

Soča se onstran meje poleni in razleze ko priteče v ravnino. Vrh vsega je tu motna, saj od septembrskega potresa sem v njenem zgornjem toku skoraj nenehno dežuje.

Videm. Potresno območje označujejo šotori in prikolicice na ulicah in trgih. Pa ne da bi bil Videm v obeh potresih hudo poškodovan? To ne. Toda strah se je vgnedil v srca ljudi, zato so si postavili zasilna prebivališča za vsak primer.

Pod vznožjem ponosnega Matajurja je središče slovenske Benečije — Čedad.

Z Dragom iščeva sedež slovenskega društva »Ivan Trinko«. Nevešča italijanska najprej zaupava svojo zadrego očem in nogam. Ko pa tavanje le predolgo traja, si domisliva in zavija v prvo gostilno — in že sva med Slovenci.

V Čedadu imajo Slovenci menda enega samega občinskega odbornika, zato pa držijo v rokah najmanj dvajset gostiln, kar ni od muh, čeravno v Italiji z oštarijo ne obogatijo.

EMIGRANTI STEBER GIBANJA BENEŠKIH SLOVENCEV

V gostilni, ki jo vodita Marsina in Vojko Filipič, se shajajo Slovenci. Zvečine so nekdanji emigranti, ki so si v Belgiji, Švici ali v Nemčiji ustvarili nekaj prihrankov in se vrnili domov. Pa si niso na tujem pridobili samo skromen kapital, da so doma začeli na svojem. V tujini se jim je predramila in okrepila narodnostna zavest. V društvih, ki jih imajo zunaj, se je začelo gibanje, ki bo prej ali slej močnejše potrkalo na vest italijanske države in zahtevalo, kar so si Slovenci na Goriškem ali v Trstu že pridobili: dvojezičnost, šole, hitrejši gospodarski razvoj...

Čedad je s svojim slovenskim zaledjem zadremano mesto. Presneto malo je tu industrije, kmetijstvo pa v hribovitih slovenskih vaseh ne more tekmovali z ravninskimi kmetijami. In ker nikoli na tej vzhodni meji Italije ni bilo volje za gospodarski razvoj, so se morali tako Slovenci kot Furlani napotiti v svet s trebuhom za kruhom.

POTRES JE NAJBOLJ PRIZADEL SLOVENCE

Majski in septembrski potresni suhek je prizadel Slovence močnejše kot

Italijane. Zakaj? Slovenci živijo v starih hišah, medtem ko so Italijani s pomočjo države in prednostjo pri zaposlovanju zgradili nove ali pa temeljito popravili stare stavbe. Ekonomski emigranti so v tujini zaslužili denar, nalogali prvenstveno tja, kjer so pričakovali izpolnitev svoje želje po vrnitvi domov in socialni varnosti. Seveda so modernizirali svoje domove, vendar je bilo denarja premalo, da bi postorili vse od temeljev naprej. Na stotine jih je, ki so ob potresih zgubili vse, kar so v letih dela na tujem ustvarili.

Potres je Slovence prizadel bolj tudi zato, ker so ogroženi kot manjšina. Italijanske oblasti, zlasti pa desničarski skrajneži, so potres hoteli izkoristiti. Na najrazličnejše načine poskušajo zavirati obnovo slovenskih vasi, ker računajo, da se bodo Slovenci naveličali težav in se odselili v notranjost države. Načinov za takšne postopke je več. Od tega, da za obnovo hiš ne dobi beneški Slovenci potrebne pomoči, do birokratskega reševanja prošenj za nove lokacije, kjer naj bi si potresniki ustvarili nove domove. Slovenci pa, ki so na delu v tujini, niti kreditov za obnovo hiš ne morejo dobiti.

AKCIJA SLOVENSКИH DRUŠTEV ROJEVA USPEH

Prva pomoč, ki so jo bili Slovenci na potresnem območju deležni, je pri-

šla iz Gorice in Trsta. Rojaki v Italiji, emigranti v tujini in matična domovina so bili prvi in ostali tudi vnaprej glavna opora in up prizadetim. Beneška kulturna društva in zveza izseljencev iz slovenske Benečije so ustanovili koordinacijski odbor, ki ga vodi Dino del Medico. Ta hkrati vodi tudi podjetje »Benedila«, katero se ukvarja s sanacijo poškodovanih hiš. Temu zavednemu in podjetnemu možu je veljal obisk.

»Najprej to, je najprej poudaril Dino del Medico. Jaz nisem Furlan, ki se je naučil slovensko, marveč sem Slovenec iz Benečije in govorim slovensko od rojstva.«

Nek slovenski časopis je nedavno zapisal, da je del Medico Furlan, pa je zameril tej zmoti.

Nenajavljena sva bila in Dino del Medico je imel pravkar na obisku strokovnjake ljubljanskega zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij, ki so s podjetjem »Benedila« nenehno v strokovnih stikih. Sanacijski postopek, ki ga je kot pomoč matične domovine posredoval ljubljanski zavod, se je izkazal mnogo boljše od rešitev italijanskih strokovnjakov, zato »Benedila« žanje zaupanje v vsej Benečiji.

»Benedila«, ki ima okoli 50 zaposlenih, je največje podjetje, ki se v Benečiji ukvarja z obnovo poškodovanih stavb. Kolikšna je vnaša v Italiji za obnovo se da primerjati s tem, da ima samo celjski »Ingrada« v Posočju ekipo, ki je močnejša od »Benedila«, pa je Ingradova ekipa ena manjših med številnimi podjetji, ki obnavljajo Posočje.

Dino del Medico je prošil naj zapisemo, kako so Slovenci v Benečiji hvaležni matični domovini za pomoč, ki je zlasti po drugem močnejšem potresu postala izdatna. Poleg strokovne pomoči je Slovenija poslala okoli 400 kubčnih metrov gradbenega lesa, milijon kosov opeke, 30.000 korcev, 500 ton cementa, sto avtomobilskih prikolic in 30 začasnih barak.

V okolici Čedada potres sicer res ni storil tolikšne škode kot v Reziji, Kanalski dolini, ki sta bliže epicentru, toda tudi tu je le malo hiš, ki niso utrpeli večje škode. Ljudje iz slovenskih vasi živijo v prikolicah in šotorom podobnih lesenih barakah, ki so

Dino del Medico, direktor podjetja »BENEDILA«, ki je s svojimi 50 delavci najmočnejša gradbena skupina, ki obnavlja hiše v Benečiji. To je slovensko podjetje, ki je z osvojenimi obnovitvenimi tehniko ljubljanskega zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij želo priznanja in zaupanje v vsej Benečiji.

prišle iz Slovenije. V Ažli sva lahko bila očividca, kako so italijanski vojaki šele zdaj začeli pripravljati teren za gradnjo barak.

IN TAKO LJUDJE VZTRAJAJO NA SVOJI ZEMLJI

Iris Bataino, tajnica slovenskega društva »Ivan Trinko« v Čedadu živi v leseni barakici, izdelani iz lesenih sten in salonskih strešnikov. Imela bi kam iti, saj ima moža, Slovenca iz Trsta, kjer imajo doma dovolj prostora:

— Ne, to pa ne. Da bi proč? Saj sem moža težko prepričala, da je prišel v Benečijo in tu pomaga. Nikamor ne grem! Bomo že kako prišli do strehe.

Tako kot Iris, ki je končala učiteljico v Gorici in čaka na priložnost, da bo stopila pred razred slovenskih otrok, mislijo vsi. Hočejo ostati v krajih ob Nadiži, Aborni, Rbežu in Kozici. Hočejo ostati v Trbižu, Spjetarju, Lombaju, Bardu, Dreki, Subidu, Fojdi. Če že morajo, potem gredo kot ekonomski emigranti v tujino.

27.000 beneških Slovencev živi na tujem in okoli 17.000 jih je v domovini. Tako je povedal Dino del Medico. Neke bo tu podjetij kot je »Benedila« več. Ekonomsko okrepljeni se bodo Slovenci vračali. Takrat bo začetek konca revščine, nalašč povzročene v slovenskih vaseh. Zahtevali bodo šole, dvojezične napise, ne samo pravico do društev, ki jih edine smejo imeti sedaj. In ta boj bijejo skupaj s Furlani, ki so prav tako posebna jezikovno-etnična skupina v Benečiji.

Pravzaprav so v Benečiji manjšina Lahi, tako pravijo Slovenci in Furlani.

Besedilo: JURE KRASOVEC

Fotografije: DRAGO MEDVED

Ob točilni mizi ene od mnogih slovenskih gostiln v Čedadu. Na levi je Silvio Faletić iz Grmeka, za pultom lastnika Vojko in Marsina Filipič, s kozarcem v roki pa Darko Kukovac, prav tako gostilničar, za njim pa stoji Aldo Zorza, kar je poitalijanski priimek za Zorka; možak je funkcionar beneškega planinskega društva.

Celjani imamo priložnost videti izredno zanimivo razstavo prav tako zanimivega in izjemnega slikarja Avgusta Cernigoja, doma iz Trsta. V četrtek je bila otvoritev razstave, kjer je o umetniškem delu spregovoril Aleksander Bassin, sam o svojem delu pa tudi mojster Cernigoj, poln vedrine in humorja. Ta sodobnik Srečka Kosovela nas vedno znova preseneča s svojo iskrivostjo v delih, ki so nam bila domala 50 let neznana.

Foto: D. MEDVED

ŠENTJUR

SKRB ZA NAJMLAJŠE

OB 10-LETNICI PREDŠOLSKE VZGOJE V OBČINI

Predšolska vzgoja z otroškimi varstvom je bila pred dobrimi desetimi leti skoraj izključna domena mest in industrijskih krajev, kar je razumljivo z ozirom na koncentracijo prebivalstva, zaposlenost žena, pomanjkanje gospodinskih pomočnic itd. Razveseljivo pa je, da opažamo po letu 1966. prodor te dejavnosti tudi na vas, kjer je predvsem iz vzgojnih vidikov zelo, zelo potrebna.

Iz skromnih začetkov, ko je pred 10 leti začel v Šentjuru z delom eden oddelek vrtca z 20 otroki do danes, ko je teh oddelkov že 11 z 231 otroki je kar lep vzpon. Če vemo, da sega zgodovina šolstva in pedagogike v Šentjuru v obdobje prosvetljenstva in v času dveh stoletij ni prišlo do nikakih zametkov predšolske vzgoje, smo s sedanjostjo lahko povsem zadovoljni.

V času okupacije so Nemci s prefinjeno taktiko organizirali v naših vaseh veliko število otroških vrtcev, ki niso imeli kakih sentimentalnih težav varstva, temveč izključno germanizacijski značaj. Praktično izvajanje Hitlerjevega imperativa »Napravite mi deželo zopet nemško!« se je začelo v vrtcih. Bilo pa je k sreči kratkotrajno in ni pustilo zlih posledic.

Ce pobrskamo po zapisih v kroniki osnovne šole Šentjur je rast vrtca v naslednjih letih trajna, saj so v letu 1972. bili že štirje oddelki in je postal prostor v stavbi tesen. Na pomlad tega leta je pričetek gradnje namenske montažne stavbe s 5 igralnicami in 2 prostoroma za jaslice in naslednjo pomlad je bila stavba izročena svojemu namenu. V šol. letu 1974/75 se je vrtce, ki je bil 8 let pod upravo osn. šole osamosvojil in to s težnjo, da bo združeval vso predšolsko dejavnost v občini, ki se je prav v tem letu začela razvijati tudi v drugih krajevnih skupnostih šentjurske občine.

Po junijskem potresu l. 1974 sta bili iz solidarnostnih sredstev zgrajeni šolski stavbi v Loki pri Zussmu in na Ponikvi, kjer so projektanti že upoštevali potrebe otroškega varstva. Na Ponikvi je pričel z delom en oddelke vrtca lani v Loki pri Zussmu pa letos. Ponkoviški oddelke se je v letošnjem šol. letu že razširil na 2 od-

delka. Na Gorici pri Silvnici je v novi montažni stavbi prav tako septembra letos pričel z delom en oddelke vrtca, ki se bo v naslednjem letu prav gotovo podvojil. Menimo, da je izredno važno, da so od lani do letos 4 oddelki vrtca prodrli na čisto vas od tega 2 oddelka na manj razvito Kozjansko. Ta dinamična rast vrtcev kaže, da je samoupravna varstvena skupnost krepko zalozila v ledino predšolske vzgoje in varstva.

Organizatorji vrtcev so tudi pravočasno planirali kadre, kar je izredno važno. Vsi oddelki vrtca so strokovno zasedeni, prav tako pa so strokovni kadri zasigurni tudi za nadaljnje nove oddelke — vse to je posledica pravilne dolgoročne štipendijske politike.

Kljub tem velikim prizadevanjem pa ostaja v občini še

dobre tri četrtine otrok brez organizirane celoletne vzgoje. Tem otrokom so namenjeni potujoči vrtci, ki so v letošnjem poletju zajeli 170 otrok in jih je organizirala uprava vrtca na Dobju in Planini pri Sevnici pa brigade RK. Delo v teh vrtcih je trajalo 3 tedne. Zelo koristne za predšolske otroke so tudi ure pravljic, ki jih je organizirala uprava vrtca, poslušalo pa jih je 150 otrok.

Ob koncu menimo, da se bo le treba zediniti, kakšen naslov naj nosijo predšolske ustanove. Ponekod vidimo napis: Vzgojno varstvena ustanova, drugod Otroški vrtce. Hrvati uporabljajo naslov Dječji vrtić. Nemci Kindergarten, menimo, da bi bilo prav, če bi mi ostali pri otroškem vrtcu, v kakršnem izvajamo vzgojo in varstvo.

ERNEST REČNIK

KOVINOTEHNA

VEDNO MANJ ZANIMANJA

POTREBOVALI BI POKLICNEGA ORGANIZATORJA

Znano je, da je Kovinotehna vsako leto, odkar imamo v Celju Teden domačega filma, prispevala svoj delež kot pokroviteljica predstav in prireditev v okviru te kulturne manifestacije. Tudi letos se je izkazala s pokroviteljstvom nad predstavami neuvršenih, ki jih bodo predvajali v kinu Metropol. Skrb za povezovanje delavcev s kulturo, v tem primeru filmsko, vsekakor obstaja. Dovolj je razumevanja tudi za ostale kulturne dejavnosti. Tako delujeta v Kovinotehni pevski zbor, recitacijska skupina, organizatorji kulturnega življenja imajo vso podporo s strani vodstva. Dobro je tudi sodelovanje z Likovnim salonom Celje pri organiziranju razstav v delovni organizaciji. Tako je ta teden v sejni dvorani Kovinotehne odprta razstava društva likovnih amaterjev Celje.

Pred dnevi pa so člani kolektiva obiskali ljubljansko opero. Obisk je pripravila najprizadenejša organizator-

Nada Kmecl

ka kulturnega življenja, NA. DA KMECL, ki opravlja svoje kulturno poslanstvo z veliko mero lastne pobude in veselja. Takšnih je malo. Člani kolektiva, ki so jo izbrali za to delo, se niso zmotili. V pogovoru nam je opisala »temne« strani kulturne animacije v delovni organizaciji.

»V naši delovni organizaciji

PO DVELETNEM PREMORU

OBRAZI ZNOVA IZŠLI

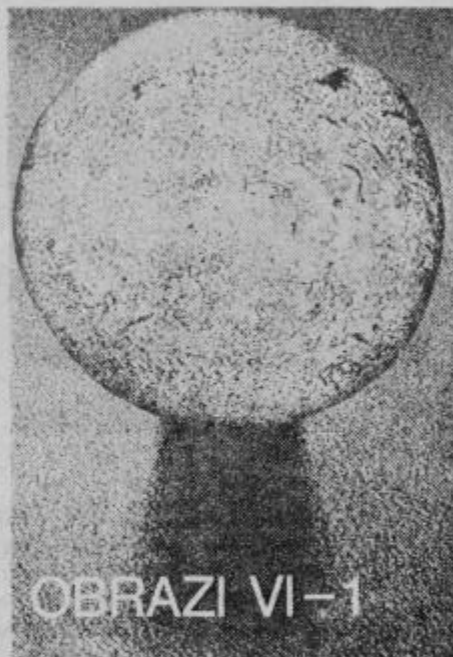
CELJSKA LITERARNA REVIJA NA 44 STRANEH

Ni naključje, da je celjska literarna revija Obrazi izšla ponovno po dveletnem premoru. Številni problemi so jo pestili, med njimi niti ni bil najhujši finančni. Bolj kadrovski in organizacijski. Videti je, da so z novo ureditvijo rešeni domala vsi problemi. Le denar bo v bodoče še bolj občutljiva postavka, saj bo od finančnih sredstev odvisno redno izhajanje revije. Vsaj štirikrat letno bi morala priti med bralce, če hoče držati kontinuiteto vsebinske prisotnosti in vpliva. Gre namreč za to, da ji sodelavcev ne manjka, da tudi novemu uredniškemu odboru ne manjka poleta pri delu in resnosti pri odgovornosti in bi bilo škoda, da bi šest let stara zamisel o združevanju celjskih literatov, publicistov in likovnikov v reviji ostala nedorečena.

Obraze zdaj izdaja Kulturna skupnost Celje, ki ima tudi svoj izdajateljski svet. Ta je imenoval nov uredniški odbor revije, v katerem so Dane Debič, Drago Medved, Stane Mrvič, Slavko Pezdir (glavni in odgovorni urednik), Mira Plahutnik, Marlen Premšak, Jurij Rojs, Milenko Strašek, Jože Volfand.

Ce povzamemo uvodne uredniške besede, nam je kmalu znana vsebinska zasnova revije, ki se ni bistveno spremenila: »Revija je odprta vsem rodovom in vsem Slovincem tostran in onstran meja. Objavili bomo vse izvirne zvrsti literature, prevode iz tujih, manj znanih književnosti (zlasti iz književnosti neuvršenih držav) in t.i. publicistične prispevke (eseje, študije, kritike, polemike, ipd.). Razumljivo je, da bomo posebno pozornost spremljali in z objavami podpirali ustvarjanje avtorjev z našega ožjega zemljepisnega območja. Z objavami jim bomo omogočali nujen neposreden stik z bralci in s tem tudi preverjanje lastnih izpovednih moči. Morda bo objava v naši reviji pomembna spodbuda k iskanju novih, boljših izraznih možnosti... Številka, ki je pred vami, je prvi poskus novega uredništva, zato jo imamo predvsem kot nekakšen prototip, potencialno možnost za vse izrazne oblike... Zelo bomo veseli, če jo boste ustvarjalno kritično sprejeli in vas bo izzvala k pisanju prispevkov ali kritičnih pripomb. Če se bo številka uveljavila kot provokacija vaše ustvarjalnosti in kritičnosti, tedaj bo naš namen dosežen!«

V prvi številki šestega letnika objavlja jo literaturo Anton Haderlap, Joži Turk,

Zarko Golob, Drago Medved, Marica Kač, Milenko Strašek, Lučka Petrič, Dane Debič, Janez Zmavc, Vinko Möderndorfer, Marija Reher, Jana Kvas, Mira Plahutnik, Darja Ječič in Darja Jaklič. Publicistiko objavljajo Slavko Pezdir (Tednu domačega filma na rob in Ob celjski gledališki sezoni 1975—76, Jože Volfand: Celje v žarišču kulturne preobrazbe in Aleksander Bassin: Ob ključku sezone v Likovnem salonu v Celju na pot. Likovna dela za omenjeno število je prispeval Celjan, akademski slikar Stane Jagodič, ustanovitelj mednarodne likovne skupine Junij.

V literarnem delu se srečamo tako tudi z dvema imenoma onstran Karavank. Korški avtorji so prvi dokaz sodelovanja in odprtosti revije. Esey urednika Slavka Pezdirja o Tednu domačega filma je prvo obširnejše in poglobljeno pisanje o tej edinstveni filmski manifestaciji na Slovenskem. Naj torej izzveni vsebina nove številke kot resno prizadevanje vseh dosedanjih in bodočih ustvarjalcev in bralcev za dobro literarno revijo, kakršno Celje lahko in mora imeti. Zato so tudi vsi pomisleki o financiranju takšne vsebine odveč. Vsaj morali bi biti.

DRAGO MEDVED

IZ DNEVNIKA SLG

Jutri, v petek, bo premiera komedije nemškega dramatika F. X. Kroetza »Moška zadeva« v režiji Ljubice Ristića. Začetek predstave bo po svečanem večeru v počastitev dneva republike, ob 20.30 uri. V predstavi nastopata Jana Smidova in Miro Podjed. S tem delom bo Kroetz, trenutno najbolj igran avtor v Evropi, na Slovenskem prvič predstavljen.

DOMINIKA POŠ

Pet dni pozneje, 10. decembra 1944 je na Kozjansko z vseh strani udaril sovražnik in ni še minil dan in že so gorele prve kozjanske domačije. Kdor je mogel, je pravočasno zbežal, kdor ni, je podlegel zločinski drhali. V napadu na Kozjansko, bila je to poslednja nemška ofenziva, v kateri so se združili Nemci, ustaši in čerkezi in ki je s prekinitvami trajala vse tja do svobode, je zgorela vrsta kozjanskih domov in bilo ubitih ničkoliko rodoljubov. Po hribovih je ležalo poklano govedo, zublji so grozeče brazdali zimске dneve. Politično delo je bilo prekinjeno, ljudje so zbežali z domov in se potikali po gozdovih pa po zidanicah pri sorodnikih, prijateljih in znancih. Enoto kozjanskega odreda so se reševale iz obročev, kakor so vedele in znale, sovražnik pa je ta čas odvažal govedo (okoli 800 glav) in ljudi. V divji vihti uničevanja je izginilo samo med Jurkloštom in Kozjem 40 naselij, v kraju Pilštanj 55, okraju Sevnica-Planina 15, v jurkloštrskem pa je ostalo brez strehe 50 družin.

MAŠČEVANJE

Okupator je streljal vse, ki so kakorkoli sodelovali s partizani, toda kdo na Kozjanskem tega ni počel. Koderkoli so križarili esesovci, policija, vermani, ustaši, Nemci in ostale enote ofenzive, je ostajal pepel in jok.

Zaradi takšnega stanja, ki je bilo vzrok, da je Kozjansko dočakalo svobodo od vseh slovenskih pokrajin najbolj opustošeno, se je štab IV. operativne cone, ki je bil tisti čas v Zgornji Savinjski dolini, odločil, da pošlje Kozjancem na pomoč XIII. udarno brigado Mirka Bračiča, ki je v sredini decembra na Kozjansko tudi prišla. Zaradi močnih okupatorskih enot tudi brigada ni mogla izpolniti svojega poslanstva in se je umaknila.

Namen Nemcev je bil jasen: čim bolj ohromiti pokrajino, preko katere naj bi se v spomladanskih dneh leta 1945 umikale nemške enote iz Balkana proti Avstriji. K sreči jim je bil namen že zelo zgodaj preprečen.

Z DOMA

V vrtnicu morije se je znašel tudi pilštanski gostilničar Jurček Tacer. Se ves prevzet od dogodkov, ki so kakor na dlani ponujali svobodo, ni in ni mogel razumeti, da se je na Kozjansko spustila tako močna vojna vihra.

»10. december 1944 je dan, ki se ne pozabi. Ko so ustaši in Nemci vdrli na Vino goro nad Pilštanjem, smo ravnokar južniali. Bila je nedelja in na mizi je bilo dovolj mesa in dobrot. Pokalo je, da bilo groza. Na hitrico smo zbasali v nahrbtnike, kar je bilo na mizi in se spustili v dolino. Usodi, neznani botri naproti. Z ženo in mlajšim sinom Ivekom smo odšli v Lesišno, h kmetu Cepinu in od tam opazovali, kako je gorelo po vseh vrhovih naokoli. Starejši sin, Srečko, je bil pri partizanih in se je prav v tistih dneh zadrževal na domačem koncu. Imel je srečo: zadnji trenutek je ušel ustaški drhali.

Pri Cepinovih smo prenočili, zgodaj zjutraj pa smo krenili proti Prevorju. Nemci pa so bili že tukaj in le malo je manjkalo, pa bi padli v zasedo. Obrnili smo se proti Žegru, a tudi tam nam sreča ni bila mila. Odšli smo v hribe pod Zusmom, kjer sem imel nekega prijatelja, kjer smo znova prenočili v nenehnem strahu pred podivjanci.

Jurčka z družino pa je vleklo naprej, k domačin, na vrh nad Marofom. Strašno je bilo pogledati vasico z nekaj močnimi gospodarskimi poslopji — iz hiš se je še kadilo, vsa vas je bila požgana. Odšli so, žalostni in strti do domače gorce pa spet nazaj pod Zusem, k neki revni kočici, kjer še nikoli niso videli Nemca.

»Upanje je bilo zaman. Komaj smo prespali, že zjutraj prišli proti bajti iz Zmajsej celi bataljoni Nemcev, približevali pa so se tudi iz druge strani. Skozi okence smo ušli v gozd, se stisnili za drevesa in zmrzovali v mrzlem decembrskem jutru. Nad nami so neprenehoma krožili avioni.

Se isti dan sta se zakonca vrnila na dom žene matere na pilštansko stran, kjer sta v večnem strahu ostala okoli dva meseca. Tam si je Jurček naredil majhen bunker, kamor so hodili spat, tu in tam pa je moral zbežati. Njegova glava je bila med Nemci vredna 10.000 rajhovskih mark.

OB 32. OBLETNICI ZADNJE NEMŠKE OFENZIVE NA KOZJANSKEM

DAVEK SVOBODI S POŽGANIH DOMACIJ

Leto 1944 je bilo za Kozjansko prava pravcata partizanska pomlad. Odjuga se je začela s prihodom legendarne XIV. divizije na Štajersko in se je nadaljevala s številnimi akcijami Kozjanskega odreda, ki je do jeseni 1944 osvobodil že večino kozjanskega ozemlja. Krona vsega pa je bil napad XIII. brigade Mirka Bračiča na Kozje in Šerčerjeve na Podčetrtek. Kozjansko je bilo svobodno in z vso ihto se je začelo politično delo. Kmalu po napadu na Kozje so bile volitve v narodnoosvobodilne odbore, ki so kaj kmalu tudi zaživel s polno močjo.

5. decembra 1944 je bil na trgu Pilštajn prvi zbor volilcev, na katerem je predsednik krajevnega odbora NOO Franjo Čepin Kozjance pozdravil s temi besedami: »Mi smo vlada in parlament v malem. Naša vlada ima svoj parlament, tudi Pilštajn ima svojo vlado in svojo zbornico. Poslanci ste vi, volilke in volilci, vlada pa je takšna, kakršno ste vi izvolili...«

Pilštanski oštir Jurček Tacer ni dal Nemcem svoje glave za 10.000 rajhovskih mark

»Nekoč, pripoveduje danes sivolasi gostilničar, ki jih ima že krepko čez sedemdeset, smo sedeli z družino pri kosilu pri stari materi. Ofenziva je trajala kar naprej, izgledalo je, da ne bo ne konca ne kraja. Kar naenkrat vdru v hišo Nemci. Skril sem se za vrata. Druge možnosti ni bilo. Vprašujejo zame, brskajo po hiši, hlevu, podstrešju, kozolcu, kleti, povsod. Obiskala me je sreča, odšli so, jaz pa na vrat na nos v bunker za hišo. Takšno beganje, ljudje, je trajalo več mesecev, do svobode...«

OŠKODOVANA MLADOST

Nemška ofenziva ni prizanesla niti otrokom. S culami in nahrbtniki, z drobljanci pod pazduho in na hrbtu so družine odšle v gozd, med vinograde in globače. Tudi Zakoškovi s Pilštanja.

»Zbežali smo proti Bohorju. V naročju sem imela takrat nekaj let staro Mihca. Več nas je bilo skupaj in tako je bilo nekoliko bolje, toda kljub temu: bilo je tako hudo, da gorje še solze ni spravilo iz suhih oči, se spominja tistih decembrskih dni Zakoškova Micka iz Pilštanja.

Gorje pa je šlo mimo Mihca neopazno. Na ves glas je zapel Hej brigade, povsod naokoli pa so bili Nemci, je bila groza, plameni in mukanje divjajoče živali. Mihec se ni dal umiriti kar tako, morali so mu z roko zatisniti usta in potlačiti pravkar se porajal spomin na svobodo.

Tisti, ki so bili nekoliko starejši, so dan za dnem stražili na okoliških hribovih, kdaj se bodo znova prikazale okupatorske horde, kdaj znova se začne požiganje tistega, kar je še ostalo. Ob prvem znaku je šel glas mladih kakor grmade v turških časih.

Tacerjev Ivek, gostilničarjev sin, je moral z očetom in materjo. »Najhuje je bilo, ko sva z mamo bila pri stari mami. Nemci nam niso dali miru niti za hip. Vsak dan so prihajali, ker so hoteli izvedeti, kje je oče in kje brat Srečko. Kadar se je približevala hajka, sva z mamo zbežala v gozd, kjer sva po navadi ostala nekaj ur. Oče ni upal biti vedno doma. Prihajal je ob večernih urah, poklepetal z nami, potem pa spet izginil. Vzela ga je noč. Največkrat sploh nismo vedeli, kam je šel. Včasih je spal v bunkerju, največkrat pa se je klatil od Sotle do Bohorja.«

VSE MINE

Kozjanci kot da jim še danes žari v obeh plamen požganih domačij. Kot da jih še danes preganja mukanje živine. Tega ne pozabijo, pa če bi živeli tisoč let.

Tudi Miha Kovačič, ki je bil tiste dni v Kozjanskem odredu. Kako je doma, ni vedel, za to je izvedel šele pozneje. Bilo je požgano. A vendar je sam, na svoje oči videl mučeniško glorio Kozjanskega, v silni nemoči, z zvezanimi rokami.

»Gotovo daleč najbrutalneje dejanje je bil zame prav ta požig, ta zadnja nemška ofenziva na Kozjanskem. Videl sem mrliča, zaklano govedo, zadelo se mi je, da je vse en sam, svetel dan. Nikoli prej si nisem mogel zamisliti, da lahko kaj takšnega počne človek. Nekaj pa nam je vendarle bilo jasno: to je agonija sovražnika. Težko je povedati, kako je to, če bi rad pomagal svojim, pa ne moreš, ker si prešibak. Preostalo je le še zreti v zublje.«

Vse mine.

Končno so se nemški vpadi, ki so se ponavljali vse do osvoboditve, le nehali in zdaj se je reklo dihati s polnimi pljuči. Na Pilštanju ni bilo ničesar pa tudi po okoliških vaseh ne, kar bi človek lahko prijel v roke. Vse je šlo z okupatorjem. Zadaž za Pilštanjem so se na soncu valjati zajeti nemški vojaki.

»Prišlo me je, da bi to prekleto bando strli, da bi jih zasmehoval, izničil, pa je vse skupaj zginito v meni. Bili so premaganci. Le zasmel sem se, nekako grenko in pomislil, zdaj je vrsta na vas.«

Tako je tudi Jurček Tacer dočakal svobodo, ne da bi se maščeval.

MILENKO STRASEK

Ljubljanska banka

k smučarski opremi sodiijo tudi čeki Ljubljanske banke

Zimske počitnice so pred vrati. O tem, kje in za koliko denarja boste smučali, razmišljajo turistične agencije; o tem, koliko vas bodo stale smuči, hlače, čevlji in vse drugo, kar sodi k zimskemu veselju, pa bi najbrž morali razmisliti sami. Zato vam bo gotovo veliko lažje, če boste pri tem sodelovali z Ljubljansko banko. Prvi korak boste morali storiti sami, kajti na vas je, da obiščete najbližjo poslovno enoto Ljubljanske banke in si odprete tekoči račun. Potem pa bo vaše finančno poslovanje prevzela Ljubljanska banka.

Najprej: sedem in pol odstotne obresti v vašo korist

Tisti trenutek, ko postanete imetnik tekočega računa in nanj prenesete svoje prejemke, se začne vaš denar obrestovati. In čeprav je varno naložen, lahko z njim vsak trenutek nemoteno razpolagate, saj lahko vedno plačate s čekom. Torej vam tečejo obresti od dneva, ko je vaš denar pritekel na tekoči račun, pa vse do trenutka, ko s čekom plačate nakup, storitev itd. Imetnik tekočega računa je resnično dober gospodar; denar nosi s seboj, pa se mu kljub temu obrestuje! Obrestna mera pa je sedem in pol odstotna...

En sam obrazec

Pri vsem tem je postopek za odprtje tekočega računa povsem enostaven. Treba je stopiti v najbližjo poslovno enoto Ljubljanske banke in vzeti potreben obrazec. V svoji delovni organizaciji zahtevajte, naj vam osebnih dohodkov ne izplačujejo več v gotovini, niti naj vam jih ne prenašajo na hranilno knjižico, marveč naj na obrazcu potrdijo, da vam jih bodo v bodoče nakazovali na tekoči račun. V Ljubljanski banki pa se lahko dogovorite tudi tako, da boste na tekoči račun polagali denar kar sami — s splošno položnico. Na tekoči račun lahko prejemate tudi vse ostale prejemke: potne stroške, invalidnino in sploh katerekoli stalne prejemke. Tudi prejemke, ki ste jih dolžni prejemati na žiro račun, vam Ljubljanska banka na vašo željo avtomatično prenese na tekoči račun.

Ko je na tekočem računu zabeležen prvi znesek, vam Ljubljanska banka izroči čekovne lističe in čekovno karto in

tako oboroženi se lahko podaste v svet brezgotovinskega plačevanja.

Ljubljanska banka plačuje vaše stroške

Če imate tekoči račun, lahko banki poverite, da prevzame nekaj vaših skrbi nase. Na primer plačevanje stalnih stroškov, ki se ponavljajo vsaj nekaj mesecev zapored: naročnino za radio, televizijo, časnike; obroke za nakup knjig, zavarovalne premije, preživnino itd. In če ste za zimske počitnice dobili pri turistični agenciji posojilo, lahko tudi odplačevanje obrokov za to posojilo prepustite Ljubljanski banki. Vse te ugodnosti so za imetnike tekočih računov brezplačne.

Dovoljena prekoračitev sredstev

Kljub še tako skrbnemu gospodarjenju pa se včasih le zgodi, da zmanjka nekaj tisočakov (novih seveda). Ponavadi se to zgodi ravno takrat, ko se nam ponudi dobra priložnost za manjši nakup ali pa pred počitnicami in za vse stroške ni dovolj denarja. Včasih si je bilo treba sposojati pri prijateljih, dvigovati denar iz blagajne vzajemne pomoči v podjetju ali pa se znajti kako drugače.

Imetnik tekočega računa si s tem ne bo belil glave. Zaprošil bo Ljubljansko banko, naj mu dovoli prekoračiti sredstva na tekočem računu in mu na ta način omogoči potrošiti nekaj tisočakov več, kot jih ima. Koliko in za koliko časa, o vsem tem se bo podrobno domenil v tisti poslovni enoti Ljubljanske banke, kjer ima odprt tekoči račun. Tako pridobljena sredstva so dobrodošla predvsem pred zimskimi počitnicami, ko ni dovolj, da plačate le pot in hotelske stroške, ampak je treba skraj vsako leto zamenjati vsaj del smučarske opreme.

S čekom plačate vse

Imetniku tekočega računa olajša mnoga plačila že banka sama. Kot smo videli, prevzame plačevanje stalnih mesečnih stroškov. Toda tudi sam ček prinaša celo vrsto prednosti pred plačilom z gotovino.

Ena od takih prednosti je, da se vam doma ni treba odločati, koliko denarja

boste porabili med počitnicami. Ni vam treba razmišljati, kam boste denar spravili, kako ga boste prenašali. Povsem dovolj je, da imate s seboj čeke. Hotelski račun, zapitek, žičnico, skratka vse, kar plačujete med počitnicami, lahko poravnate s čekom. Če boste odšli na pot z avtomobilom, vam bodo čeki prišli prav tudi pri nakupu bencina, olja, snežnih verig in drugih avtomobilističnih potrebščin. Če morate pred odhodom opraviti še tehnični pregled in podaljšati registracijo, potem bo nadvse praktično, če boste tudi te stroške plačali s čekom.

Skratka, imetnika tekočega računa ne more nikoli presenetiti nobeno plačilo. Saj mu ni treba drugega, kot izpolniti ček in že ima v rokah zakonito plačilno sredstvo.

Varno in koristno

Čeki pa nas varujejo tudi pred izgubo ali krajo gotovine. Izgubljenih ali ukradenih čekov ne more vnovčiti nihče, saj lahko s čekom plača samo tisti, ki ima čekovno karto, na kateri se podatki ujemajo z osebno izkaznico imetnika tekočega računa. Torej je ček tudi najbolj varna oblika denarja. In tako prenašate s seboj droben šop lističev, ki so vredni toliko, kolikor hočemo, to je, toliko, kolikor nanje napišemo.

Zaradi vseh teh prednosti, ki jih prinaša natančno poznavanje brezgotovinskega plačevanja, je družina imenitnikov tekočih računov, torej »ljudi s čeki«, iz dneva v dan večja. Sodoben človek si ne more več zamisliti brezskrbnega potovanja brez čekov, saj se mu ne more nikoli zgoditi, da bi kje ostal brez denarja, da obenem doma ne bi bili plačani stalni mesečni stroški, kot so stanovanjska najemnina, elektrika, časopisi...

Nazadnje pa je treba reči še nekaj. Imetniki tekočih računov imajo pri Ljubljanski banki povsem iste pravice kot varčevalci s hranilnimi knjižicami. Ugodnosti pa neprimerno večje. Ljubljanska banka daje te ugodnosti zato, ker brezgotovinsko plačevanje pomeni obliko hranjenja in ker tako zbran denar koristno obrača. S tekočim računom torej ne pomagata v vsakdanjem življenju le sebi, marveč celotnemu gospodarstvu.

LJUBLJANSKA BANKA

teden domačega filma

Teden domačega filma se počasi izteka. Le še danes bomo pozdravili filmske ustvarjalce, zavrteli zadnje štiri filme in z aplavzom nagradili najboljše filmske stvaritve, predvsem tiste, ki so jim žirije prisodile nagrade.

4. Teden domačega filma je v celoti uspel. To lahko povemo že danes, pred zaključkom. Bilanca Tedna govori sama zase. Naj jo ponovimo: sedem premiernih in 21 drugih domačih celovečernih filmov, dva filma iz prijateljskih neuvrčenih držav, vrsta kratkih filmov. Trije filmi režiserja S. Eisensteina. Tri zunanje premiere. Dve razstavi. Tri posvetovanja in osem razgovorov z delavci in učenci. Tudi če za hip pustimo ob strani bogato vsebino, vseh teh prireditev, že samo število govori o pomenu osrednje slovenske filmske manifestacije.

Novi tednik pa vam v spomin na 4. TDF poklanja še naslednje štiri strani branja, v prihodnji številki pa še dve.

V Celju bo le še danes plapolala zastava 4. TDF. Že čez nekaj ur bomo morali za leto dni reči »nasvidenje TDF!«

Celjani smo se teden dni veselili. Pozdravljali smo film, pozdravljali filmske ustvarjalce, kritike, publiciste, kinooperaterje in številne goste. Z vso gostoljubnostjo smo široko odprili vrata našega Celja. Polne dvorane vseh kinematografov pa so najboljši dokaz, da Celje in Celjani živimo s filmom, živimo s svojim Tednom. Ko bo danes zastor zadnjič zagrnil velika platna celjskih kinematografov, v katera je bil teden dni uprt pogled ne le celjske, pač pa tudi slovenske in jugoslovanske javnosti, bomo lahko seštevili vse tisto, kar nam je TDF dal. Vnovič bomo lahko izmerili njegovo odmevnost, pa tudi odzivnost prizadevanja domačih filmskih ustvarjalcev. Občinstva, ki je dokazalo, da ceni in spoštuje

In ko bodo danes zvečer ugasnili reflektorji v kinu Union, bomo lahko zaklicali: »Nasvidenje prihodnje leto, naš TDF, dotlej pa dober dan film!«

NOVE POTI DOMAČEGA FILMA V CELJU

Teden domačega filma je srečanje delovnih ljudi in mladine s filmskimi delavci, priložnost za pogovore z njimi o ustvarjanju, problemih domače kinematografije, prireditve, ki omogoča, da si v nekaj dneh ogledamo dosežke filmskega ustvarjanja in intenzivno ter kritično zaživimo s filmsko izpovedjo življenja.

Pred dobrimi tridesetimi leti, ko smo izbojevali zmago nad fašizmom, je bilo to tudi leto rojstva domačega filma, porojenega iz narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije.

Takrat, pred tridesetimi leti nismo mislili, da bo še kdaj treba Slovencem in narodom ter narodnostim Jugoslavije odločno braniti pridobitve revolucije. Toda porojni čas, obdobje hladne vojne, informbiroja ter sodobnega imperializma nas je naučil dobro razumeti njeno resnico, ki zahteva nenehen boj z vsem preživelim in nesprejemljivim doma in v svetu. Za nas Slovence in sosednjo Hrvaško je še posebej boleče to, kar se dogaja onstran Karavank, kjer pa smo ponosni nad zadržanjem Koroških Slovencev in Hrvatov ter demokratične avstrijske javnosti, da je z bojkotom preštevavanja zavržla mračnjoško politiko dunajske vlade, ki je pod vplivom Heimatdinstata poizkušala zagrešiti še en zločin nad narodnimi manjšinami. In posebej nas veseli, da se je v to prizadevanje izvirno vključila tudi slovenska kinematografija s filmom Jožeta Pogačnika »Ta hiša je moja, vendar moja nis, ki predstavlja iskren umetniško in družbeno utemeljen protest slovenskih filmskih delavcev.

K temu, ki pomeni širše vzeto boj za novo kulturo, kulturo človečnosti in razuma, porojenega iz revolucionarnih hotenj ljudskih množic, je še dosegal dala svoj častni delež tudi slovenska kinematografija. Začela je pred tridesetimi leti na svoji zemlji tako rekoč iz nič, toda z obilico volje, ustvarjalnega zagona in revolucionarnega žara. Od takrat do danes smo ustvarili veliko. Skoraj sedemdeset celovečernih in več kot petsto kratkih filmov nikakor ni malo za naš nacio-

nalni kulturni prostor. Radi se spominjamo dobrih filmov. Nekateri predstavljajo celo izrazit kulturni, umetniški in estetski dosežek slovenske kinematografije; z njim se lahko uvrščamo v sam vrh filmske ustvarjalnosti v svetu.

Seveda je naš film doživljal tudi svoje trenutke slabosti. V obdobju odklonov od ciljev revolucije in zaostajanja v iskanju ter razvoju socialističnih samoupravnih odnosov v družbi je krizo doživljala tudi kinematografija, še posebej njena proizvodnja, kar je ne le zaostirilo kritični odnos do stanja na tem področju, ampak v določenih trenutkih tudi odvrčalo gledalce od domačega filma.

Do danes še niso ustvarjeni vsi pogoji za to, da bi napravili v kinematografiji odločilni, še dolgo pričakovani korak naprej, to je zadovoljivi obseg, zdravo rast in večjo umetniško kvaliteto. Da bi to dosegli, je treba hitreje razvijati samoupravne odnose tako na področju kinematografije kot v kulturni sploh ter jo uveljavljati kot enakovredno drugim sestavinam združenega dela v celotnem materialnem in duhovnem ustvarjanju.

Prvi koraki so narejeni. Integracija vse filmske proizvodnje se zaključuje, podpisani so samoupravni sporazumi z ostalimi panogami kinematografije, okrepljena se je družbena skrb za proizvodni program in filmski repertoar, močnejše pa je prisoten tudi širši družbeni interes v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah Vibe filma. Nendvomno je treba to delo pospešiti; storiti nove korake v integracijskih prizadevanjih na področju kinematografije med proizvodnjo, distribucijo in kinematografijo, pogumneje nadaljevati razgovore o samoupravnem sodelovanju med filmsko proizvodnjo in televizijo, ustanoviti temeljno skupnost za film, uveljaviti dohodkovne odnose ter utrditi organe upravljanja v distribuciji in kinematografiji, kjer često posamezniki še monopolizirajo celotno repertoarno politiko, namesto da bi se močnejše naslonili na združeno delo ter tako skupaj z delovnimi in ostalimi dejavniki re-

ševali odprta materialna in ostala vprašanja v korist kvalitetnih filmskih programov. Posledica slabo razvitih samoupravnih odnosov, še vedno premajhnega družbenega vpliva združenega dela na proizvodnjo, distribucijo in kinematografijo ter še premalo prisotne marksistične filmske kritike je tudi nenehno obnavljanje nekaterih vsebinskih problemov domačega filma, zlasti pa pomanjkanje kvalitetnih scenarijev s sodobno tematiko.

Tako ustvarjalna filmska zavest še premalo raste iz revolucionarnih snovanj, zavesti in interesov ljudskih množic, ki so zbrane okrog delavskega jedra kot osnovnega nosilca preobrazbe kulture življenja in dela. Družbeni premiki v smeri osvoboditve človeka so razsežni in ne nastajajo zlahka. V njih se delovni ljudje, narodi in narodnosti soočajo z realnimi vprašanji boja zoper razredno in vsakršno izkoriščanje, za humanizacijo odnosov med ljudmi, enakost in sodelovanje med narodi in ljudstvi vsega sveta. Dialektika življenja, prakse in misli, biti in zavesti je v nas vseh, v vsakem posamezniku, v vseh socialnih skupinah in med njimi. Preživelo se sooča z vedno novimi, svežimi mladikami življenja, ki si iščejo pot v njegov stržen, da bi ga obarvale, prepoile in oblikovale po svoji podobnosti, da bi zaživelo bolj človeško.

Vsi smo tako ali drugače vpeti v to dogajanje, smo dogajanje samo. Življenje ima svoj smisel. Večja človečnost ni niti iluzija niti pravičnica vizija, je naša realnost, ni prevara in ne lažna obljuba. Zato je treba globlje prodreti v osnovne tokove človekove prakse, misli in akcije in tudi z umetniško močjo ustvarjalno sodelovati v procesih razkroja in umikanja starega ter rojevanja in uveljavljanja novega. Se posebno čvrsto bi morala stati na strani boja za takšno orientacijo v ustvarjanju filmska kritika, da bi pomagala ustvarjalcem v njihovem prizadevanju po še boljšem obvladovanju življenjskih resnic s silnimi sredstvi lepote in bogastvom ustvarjalnih prijemov. Pomembno je zajeti resnico življenja v vseh tendencah človekove prak-

se in zavesti, in sicer z zornega kota boja za vedno bolj človeške odnose med ljudmi, kakor poteka ta boj v življenju samem. Zakaj moč resnice v umetniškem izrazu je tista pršina, ki umetnost, tudi filmsko, najbolj približa ljudstvu in njegovi socialistični misli in akciji.

Zaključimo: dovolj je analiz in ocen. Domačemu filmu je treba omogočiti hitrejši razvoj in nemoten umetniški vzpon, za kar so odgovorni v prvi vrsti vsi delavci v filmski dejavnosti, še posebno pa filmski ustvarjalci na ena strani in na drugi vsa samoupravno organizirana društva. Premagati je treba naključnost domače filmske proizvodnje, doseči njeno normalno rast, dogovorjeno v republiški kulturni skupnosti, ter jo tako izenačiti z razvojem drugih kulturnih dejavnosti, repertoarna politika pa mora postati sad temeljitih premislekov v korist nenehne skrbi za kvaliteto in prvenstvo domačega filma pred uvoženim. Vse to zato, ker nam ne sme biti vseeno, kakšno poslanstvo opravlja v 190 dvoranah slovenske kinematografije, ki letno sprejmejo deset do deset milijonov gledalcev, film kot kulturna vrednota.

Tudi Teden domačega filma v ustvarjalnem delavskem Celju naj v tem duhu zastavi delo ter prispeva, da se bo še hitreje spreminjal odnos do domačega filma, da bodo ustvarjalne težnje filmskih avtorjev vedno našle pot k ljudstvu in od tu med najboljše stvaritve slovenske kulture, da bodo še hitreje izginjale pregrade med filmskimi ustvarjalci in gledalci oziroma delavci — ustvarjalci v tovarnah, kmetijstvu in drugih področjih združenega dela, da bo zavest o ustvarjanju, še zlasti o njegovem pomenu za vsestranski družbeni razvoj in razvoj slehernega posameznika, združevala vse ljudi v boju za socializem in osvoboditev ter osebno srečo človeka.

Ob koncu vsem prirediteljem Tedna domačega filma, še posebej pa filmskim delavcem, iskreno čestitam in želim še veliko ustvarjalnih uspehov.

Celje, 19. 11. 1976

FRANC SALI

IDEALIST

BLEŠČEČ UVOD

Premiera IDEALISTA je bila bleščeč uvod v osrednjo slovensko filmsko manifestacijo. IDEALIST je izjemno filmsko delo, verno Cankarjevi misli, polno človeške stiske, huda obsodba časa, ki ga je znal Cankar tako plastično žigosati. IDEALIST je ostal veren osnovnim Cankarjevim mislim iz Martina Kačurja in Hlapcev, izredne čestitke pa gredo nosilcu glavne vloge učitelja Martina Kačurja — Radku Poliču. Ta je izredno doživeto prikazal notranji boj »idealista«, ki ga čas, v katerem živi, povsem uniči in iz borca napravi pijanca, prezgodaj postaraneža, ki ga, žal prepozno, iz njegove otopelosti obudi smrt najljubšega sina. Vse čestitke tudi režiserju Igorju Pretnarju.

Vnovič smo se lahko prepričali, da je film IDEALIST resnično zaslužil vse puljske nagrade, nedvomno pa bo svojo bero obogatil tudi na TDF.

ČUVAJ PLAŽE

USPEH

Mladi režiser Goran Paskaljević, ki mu je ČUVAJ PLAŽE V ZIMSKEM ČASU filmski prvenec, je nedvomno pripravil največje presenečenje. ČUVAJ PLAŽE je namreč eno najboljših filmskih del jugoslovanske kinematografije, ne le v letošnji filmski beri, ampak nasploh. Sodobna zgodba govori o mladih ljudeh, ki iščejo svoj življenjski prostor in cilj. Mlad par misli, da bo v dvoje lažje premagoval težave. Toda breme zakona, naloženo na ramena mladih, je bilo pretežko. Žena ni imela moči, mož pa se je po nesmiselni očetovi smrti napotil v nov, negotov začetek. Čeprav je zgodba težka, je izpovedana tako lahkotno, duhovito, sproščeno in veselo, da je prava osvežitev na naših filmskih platnih. Predvsem pa je ustvarjalcem ČUVAJA PLAŽE uspelo tisto, kar so želeli, a niso dosegli: ustvarjalci BELIH TRAV. Film je namreč pravo zrcalo današnjih dni, odnosov v družbi in med ljudmi.

Odlične so tudi kreacije debitanta Irfana Mensurja, Mire Banjac in Danila Stojkovića.

VLAK V SNEGU

ZA MLADINO

Ceprav filmski kritiki filma VLAK V SNEGU, ki ga je s številno ekipo otrok posnel režiser Mate Relja, ne cenijo preveč, sodimo, da je to dober otroški film, in kot takšnega ga je tudi treba ocenjevati. Preprosta zgodba o razredu otrok, ki v letu 1935 v svoji vaški šoli ustanovi zadrugo, je polna otroške toplote. Mladi »samoupravitelji« se sicer ne morejo izogniti tipičnim otroškim preprirom, ubadajo se s svojimi specifičnimi problemi, kljub temu pa kujejo nekaj velikega. Njihova zrelost je postavljena pred izpit, ko se vračajo z izleta v Zagreb in njihov vlak obtiči v snegu. V težavnem položaju se razbije enotnost otrok, vendar njihov vodja zbere dovolj moči, ponovno združi razdrojeno zadrugo, enotnost otrok pa tudi odpravi vse težave.

Odlične so filmske kreacije otrok, še zlasti priljubljene Slavka Stimca.

4 DNI DO SMRTI

NEIZKORIŠČENO

Film ŠTIRI DNI DO SMRTI govori o zadnjih dneh življenja velikega revolucionarja Djure Djakovića. Govori o njegovih zadnjih poskusih, da bi razbil sektaštvo v predvojni jugoslovanski partiji, da bi z agitiranjem pridobil delavce za brezkompromisen boj s krvavo diktaturo. Film pa ni uspel rešiti problema, ali naj predstavi osebnost revolucionarja, čas, v katerem je deloval, razmere v partiji in krutost diktature. Prav zato je ostal na pol poti in nedorečen. Samo zadnji štirje dnevi življenja Djure Djakovića, njegova aretacija, mučenje in insceniran pobeg, na katerem so ga žandarji ustrelili, pač niso mogli prikazati njegove celotne osebnosti in njegovega boja. V filmu pa seveda najdemo veliko vrednot. Predvsem je to odlična igra Berta Sotlarja.

VRHOVI ZELENGORE

EPOPEJA

VRHOVI ZELENGORE je sicer film, ki je izpadel iz premlernega sporeda v kinu Union. Letošnja filmska bera je bila pač bogata in vseh filmov le nismo mogli uvrstiti v premierni spored. VRHOVI ZELENGORE je pravzaprav nadaljevanje filmskih epopej o NOB. Zgodba se odvija med bitko na Sutjeski. Je balada o četi, ki v prvih partizanskih vrstah s svojo mrtvo stražo omogoča neprebojen zid stkan iz človeških teles, neuničljive volje in trdnega zanosa, neprebojen zid za nemške tanke, aviacijo in pehoto. 24 ur traja njihov boj.

Film Zdravka Velimirovića je še posebej močan v nekaterih scenah, nepozabna pa je tista, ko Nemci ujamejo skupino ranjencev in jih, zvezane ob stoletna debela, žive zažgejo.

Z obiska v tovarni nogavic (Foto: T. Tavčar)

KONUS JE NAVDUŠIL

V ponedeljek so Slovenske Konjice obiskali ustvarjalci filma Belih trav. Režiser Boštjan Hladnik, scenograf Branko Šöemen, scenarist Niko Matul, kostumografinja Irena Felicijanová, montažerka Marička Pirkmajer, igralec Polde Bibič, Marina Urbanc in Jože Hrovat.

Slovenske Konjice so se tokrat že drugič vključile v neposredno delo in življenje Tedna domačega filma. Pokrovitelj predstave je tudi tokrat bil Konus, delovna organizacija, ki vsestransko skrbi za socializacijo svoje ga delovnega človeka. Zato tudi ni naključje, da je to

njeno drugo pokroviteljstvo v okviru Tedna domačega filma. Filmske ustvarjalce je sprejel direktor splošno kadrirske službe Franc Banin, jim v kratkem nagovoru orisal razvojno pot Konusa. Zatem so si soustvarjalci filma Bele trave ogledali proizvodnjo.

Medtem se je kinodvorana v Slovenskih Konjicah napolnila do zadnjega kotička. Pet sto gledalcev. Med njimi tudi igralec Polde Bibič, ki je tokrat prvič gledal film Obkrožen s številnimi gledalci je po projekciji filma komaj lahko prišel do odra. Gledalci so film navdu-

SELEKTORJEVO DELO

Nič čudnega, če med filmskimi delavci, ki se kot stari prijatelji srečujejo te dni v Celju, nanese beseda tudi na gledališče. Pač nimamo samo filmskih igralcev. Tako sta se pogovarjala gledališki igralec in režiser Stevo Žigon in Dare Ulaga. Slednji je vprašal Žigona, če je že videl Idealista. Stevo Žigon se je hudomušno namuznil in dejal: »Kaj ne veš, da sem bil v minuli gledališki sezoni selektor za Sterijino pozorje in sem v Novi Sad pripeljal Pretnarjev film. To pa je bilo tudi najboljše dejanje mojega sektorskega dela pri gledališču...«

Prilogo TDF uredila Branko Stamejčič in Drago Medved, ki je tudi vse fotografiral.

ZEMLJA

Mirno lahko rečemo, da je egiptovski film za našega obiskovalca prava neznanka.

Trditi sicer ne moremo, da se z njim sploh še nismo srečali, saj so dva njihova predstavnika predvajali na ljubljanski televiziji v okviru srednjih »filmov tedna« — eden med njimi je bil tudi film »Zemlja« — v Ljubljani pa so bili pred poldrugim letom tudi Dnevi egiptovskega filma, ki so prikazali še tri predstavnike. Toda vse to je premalo, da bi si ustvarili neko bolj splošno mnenje, pa tudi, če priležemo zraven redke filme, s katerimi se lahko filmski publicist sreča na mednarodnih festivalih.

Vendar obstaja egiptovska kinematografija že od začetka našega stoletja. Najprej je bila v rokah italijanskih producentov, v dobi nemega filma 20-ih let pa so že začeli nastajati pravi egiptovski filmi, ki so jih režirali gledališki igralci, v njih pa nastopali najbolj znane zvezde odrskih desk tedanjega časa. Vsi ti filmi so bili — kot pričajo dokumenti — v večini melodramatično ubrani, klišejsko so se naslanjali vedno na iste ljubezenske iztočnice (nemogoče in neizpeljive lubezni med predstavnikoma različnih družbenih kast in slojev), veliko pa je bilo tudi glasbenih filmov.

V svoji veliki večini ostaja egiptovska kinematografija takšna tudi danes. Pogoju je domačemu gledalcu, v drugih deželah, predvsem v Evropi in drugod po svetu pa ostaja ta mentaliteta

tuja in zato je tudi tako malo egiptovskih filmov zunaj meja te sicer plodovite filmske dežele. Zadnja leta pa se je tudi v Egiptu — kakor v mnogih drugih filmskih deželah, ki so tako dolgo ostajale v klišejskih domačijskih mentalitetah — začelo gibanje tako imenovanega novega egiptovskega filma, z nekaterimi avtorji, ki jim ni bilo vseeno, če tako kvantitativno plodovita dežela ostaja v svoji proizvodnji zaprtja za domačimi stenami. Posvetili so se socialni tematiki na dokaj dokumentaren realističen način; tudi, če so obravnavali zgodovinske teme, so ostajali zvesti svojemu neobremenjenemu pogledu na socialni razvoj v svoji domovini.

Nekateri med temi režiserji so se izobraževali v evropskih filmskih centrih, tudi v sovjetskih. Prav v filmu ZEMLJA, ki domala dokumentarno verno prikazuje navezanost felahov na domačo zemljo, je opazen vpliv velikega sovjetskega filmskega ustvarjalca Dovženka in najbrž ne po naključju prav film, ki se imenuje enako: ZEMLJA. Ta film in še nekateri drugi, so tudi prvi, ki so doživljali uspehe v Evropi. Seveda tovrstnih filmov ni moč ocenjevati in spremljati z istimi merili, kot ocenjevati evropske filmske proizvode; iz drugačnega okolja izhajajo, drugačno mentaliteto obravnavajo. Vendar pa se poskušajo približati tudi drugim ljudem in v tem v veliki meri uspevajo. V ta evropski uspeh sodi tudi film »Mumija«, ki je bil v sredo prikazan na televiziji v okviru »filma tedna«.

BELE TRAVE

PODPORA OBČINSTVA

BELE TRAVE so sodoben film, ali pa to vsaj želijo. Film se dogaja na Kozjanskem in v Savinjski dolini, je bil tudi posnet. Govori o mlademu paru, ki, naveščen življenja na vasi, odhaja v mesto in tu išče svoj prostor pod soncem. Tu sicer najdeta stanovanje, najdeta svojo službo, vendar to ni vse. Njune želje so večje. Na iskanja pa so seveda ovire, človeška vmešavanja in tudi nemogoč odnos meščanov do mladih z vasi. Prijska ne zdrži in polna grenkih izkušenj se vračata v svojo rodno vas.

Ceprav je film BELE TRAVE dober, bi mu marsikaj lahko tudi očitali. Predvsem njegovo navidezno sodobnost, pa tudi poenostavljanje, saj vemo, da v resničnem življenju vse le ni tako kot slika film. Vsekakor pa moremo pohvaliti odlično kamero Jureta Pervanje in igro obeh glavnih igralcev Jožeta Hrovata in Marine Urbanc.

DEKLIŠKI MOST

NOB PO NOVEM

DEKLIŠKI MOST je film, ki je postavljen v čas NOB. Vendar to nikakor ni klasičen, partizanski film, kot smo jih bili v zadnjih letih vajeni. Pripoveduje zgodbo o skupini nemških ujetnikov in njihovih partizanskih stražarjev, ki želijo ujetnike izmenjati za tiste, ki trpijo v nacističnih zaporih. Na poti do mesta zamenjave se seveda marsikaj pripeti. Ob vseh zunanjih nevarnostih se je avtorjem filma zdel zanimivejši notranji spopad obeh nasprotnih si strani, huda osebna prizadetost na eni in fanatično sovraštvo na drugi strani. Prav zaradi te odlično opravljene naloge je film psihološko prepričljivejši in prizori teh notranjih spopadov boljši od zunanje drame, o kateri pripoveduje.

Pri tem filmu velja izpostaviti odlično igro nosilcev vlog, pa tudi glasbo Bojana Adamiča.

MALA ANKETA

Ileden domačega filma

MATE RELJA, režiser filma Vlak v snegu: »Zelo sem presenečen z izredno organizacijo Tedna domačega filma. Vidim, da so resni ljudje ukvarjali s problematiko, ki je zelo široka. Vzeli so namreč v svoje roke skrb za domači film, ki potrebuje še marsikatero injekcijo in transfuzijo. To ni lahka naloga, toda moji prvi vtisi rojevajo velik optimizem.«

POLZELA: POLNA DVORANA

V petek je bil na Polzeli svečan dan. Preko ceste se je vil širok transparent, kjer je pisalo, da bo premiera Idealista v kulturnem domu. In da je pokroviteljica predstave Tovarna nogavic Polzela. Tako je tudi bilo. Pravzaprav mnogo več.

Nekateri ustvarjalci filma Idealist so prišli v tovarno že ob trinajsti uri. Bert Sotlar, Radko Polić in direktor filma Boško Klobučar. V tovarni sta jih sprejela direktor Ivan Božnik in Janez Strahovnik, vodja prodaje. Pod njunim strokovnim vodstvom so si tovarno tudi ogledali in se seznanili s proizvodnjo nogavic. To je bilo enkratno doživetje, saj so prvič videli, kakó nastaja predmet, ki ga vsak dan uporabljamo — tako ženske kot moški. Polzelska lastovka se je tokrat izkazala tudi z izredno gostoljubnostjo in pozornostjo.

Popoldne je bil v mali dvorani kulturnega doma tudi razgovor z ljubitelji filma. Žal je druga skupina ekipe filma Idealist prispela na Polzelo šele tik pred koncem projekcije filma. Takrat so še prišli Milena Zupancić, Stevo Žigon in Dare Ulaga. Vsi dobro znani igralci gledališča in filma. Srečanje z gledalci je bilo več kot priskrbo. Žal se je čas odhoda v Celje kaj naglo približeval in ni bilo možnosti za daljši pogovor.

Kaj moramo povzeti z obiska na Polzeli? Predvsem to, da je predstava Idealista, delo režiserja Igorja Pretnarja in številnih igralcev izredno uspela. Čeprav je bil film že enkrat na rednem sporedu na Polzeli, so dvorano tudi tokrat napolnili do zadnjega kotička. Ustvarjalci filma so spoznali kraj vsaj v nekaterih grobih

obrisih, predvsem pa s plati resničnega kulturnega prizadevanja. Tako tudi v tovarni. Stik proizvodnje s filmskimi delavci je bil dragocen. Morda bi kazalo v prihodnje še boljše organizirati same pogovore z ljubitelji filma. Da bi imeli na voljo več časa in določeno temo pogovora, da ne bi preveč zgubljali dragocenega časa. Mladi in stari si želijo takih pogovorov tudi med letom, ne samo v času Tedna domačega filma. Morda bi morala kaj več narediti sama filmska proizvodnja, saj ji ne bi smelo biti vseeno, kaj je s filmom, ko je gotov. Sama distribucija se do tega vprašanja obnaša preveč podjetniško, pogodbeno, administrativno nepriazno.

Polzelani so se enkrat pokazali kaj znajo. aKko znajo sprejeti ustvarjalce kul-

Ileden domačega filma

turnih dobrin, pokazali so s tem, da tudi sami znajo ustvarjati (dramska skupina trenutno dela Dunda Maroja) in da lep kulturni dom še kako opravi svojo vlogo. Tovarna nogavic Polzela pa v tem in mnogih drugih primerih ne ostaja več samo tovarna, zgolj industrijsko telo, ampak vse kaj več — kar drugod še močno pogrešamo.

D. MEDVED

MARJE

sprejeli, njih in ustvarjalce filma pa je pozdravil predstavnik pokrovitelja — Konusa, Silvo. Filmski delavci so kratko spregovorili tudi o svojem delu in slovo z obzvom je prišlo kar pre-

lovenske Konjice so tako toplim sprejemom in dojem odzivom pokazale, kaj si še želijo srečanj s takimi delavci. Konus se je drugič izkazal. Kot delovna organizacija, ki je nala lep delež denarja, da omogočila predstavo, navdala je filmske delavce s tim razvojem in odnosom kulture.

JOŽE ZUPAN IN LETEČI KLOBUK

Priljubljenemu slovenskemu igralcu Jožetu Zupanu pa se je pred leti pripetilo tole:

Ko je snemal v nekem filmu v vlogi splavarja, je, ker nesreča pač nikoli ne počiva, njegov splav trčil v čer. Jože Zupan je padel v vodo in ko je pogledal iz razburkane reke, je zaslišal razburjene kliče filmske ekipe: »Klobuk, klobuk!«

»Da, da,« si je mislil, »za klobuk jih skrbi, samo enega imajo, kaj bi z Zupanom, takšnih je dovolj!«

Pa ni res, navdušen aplavz celjskega občinstva je vnovič potrdil, da si domačega filma brez tako slavnega umetnika skoraj ne moremo predstavljati.

DROBNE

V štirih dneh si je vse filmske predstave v okviru Tedna domačega filma ogledalo že preko 12.500 gledalcev. Kaže, da se motto organizatorjev »Naj ne bo Celjana, ki ne bi videl vsaj enega filma« v celoti uresničuje.

Režiser Mate Relja je točno pred tridesetimi leti z zborom Kolo iz Sibenika kot pevec obiskal Celje. V Union-ski dvorani je bil tedaj kot poslušalec profesor Egon Kunej, s katerim je Mate Relja med vojno, ko je Egon Kunej v okolici Sibenika neutrudno deloval kot glasbenik, skoval trdno prijateljstvo.

Ko je po tridesetih letih Mate Relja spet pripotoval v Celje, je najprej telefoniral profesorju Kuneju. Ta ga je vprašal, zakaj ni dobil vabila za premiero njegovega filma Vlak v snegu. Mate Relja pa je spretno zrežiral odgovor: »Prijateljstvo nikoli ne vabim na premiere. Tja pridejo le sovražniki — da me do konca dotolčejo. Prijatelji naj raje ostanejo doma.«

Antun Nalis je, po svojih besedah, pred leti naredil eno največjih napak v svojem življenju. Snemal je reklamo za nogavice in čevlje Borovo. Odtlej ni imel »ubogi Tonči« več mira. Otroci so ga spoznavali le še kot »Čika Borovo«, ne pa več kot igralca. Slučajni sprehajalci pa so na ulici za njim zlobno in zafrkljivo godrnjali: »Borovo, Borovo! Odtlej Tonči ne sprejme nobene reklame več.

ANTUN NALIS — TONČI

CI, igralec: »Zelo sem vesel, da sem v Celju. Ze zaradi tega, ker sem prvič v življenju prišel v to lepo mesto, kjer smo se najprej zapeljali na stari grad, pa nas je veter pregnal. Kaj takega kot je Teden domačega filma, še nisem doživel nikjer. Bogat spored, nenavadna vsebina in pedantnost. To so glavne odlike TDF, ki vsa kogar prevzamejo.«

VOJKANE PAVLOVIC — BUDA

»Tudi jaz sem prvič v Celju in sem več kot prijetno presenečen. Pri nas ne manjka festivalov, toda Celje je nekaj povsem drugega. Moral bi ostati še dalj časa, da bi ga bolje spoznal. Kar pa se tiče tistega telegrama, ki ste ga prejeli od mene brez imena in naslova, pa nisem nič kriv, so na pošti pozabili pripisati.«

MILENA ZUPANČIĆ, igralka: »Z letošnjo slovensko filmsko hero sem kar zadovoljna. Imela sem srečo, da sem v sorazmerno kratkem času lahko igrala dve povsem različni vlogi. To je bilo Cvetje v jeseni in zadnji film Vdovstvo Karoline Zašler. Bili bi srečni, če bi lahko igrali več, pravimo slovenski igralci in verjetno tako tudi drugi.«

RADKO POLIĆ — RAC

igralec: »Premalo delamo takih filmov, kot je Idealist, kot bo Zašlerca. Kaj bi si človek še želel — za takšno vlogo, kot je bila moja pri Idealistu, ostaja igralcu velika bolečina in praznina. Prazen sem. Upam, da se bo ta praznina napolnila z novo vlogo. Ne samo zaradi sebe, tudi zaradi drugih igralcev, kolegov.«

TDF, TEDEN KOMUNISTA

TEME NAŠEGA FILMA

POSVET JUGOSLOVANSKIH KRITIKOV V CELJU

V okviru Tedna domačega filma in komunistove akcije Človek, delo, kultura, je bilo v nedeljo in ponedeljek posvetovanje jugoslovanskih filmskih kritikov in publicistov z naslovom Tematske orientacije v jugoslovanskem filmu. Na posvetovanju se je zbralo približno štirideset filmskih publicistov iz skoraj vseh republik in avtonomnih pokrajin, navzoč je bil predsednik novoustanovljene Zveze jugoslovanskih filmskih in televizijskih kritikov dr. Ranković, direktor puljskega festivala Bizjak, član IK CK ZKS Sali, vodila pa ga je predsednica slovenske sekcije filmskih in televizijskih kritikov in publicistov Grčarjeva. Po uvodnem nagovoru člana organizacijskega odbora TDF in predsednika CK SZDL Celje Jožeta Volfanda in pozdravnem govoru zastopnika pokrovitelja posvetovanja (LIK Savinja) so udeleženci prisluhnili prvemu referatu.

Prvi dan posvetovanja je bil v celoti namenjen obravnavam problema sodobne tematike v naši kinematografiji. Prvi referent je bil Tone Frolh, ki je opozoril, da se slovenske filmske ustvarjalce lotevajo predvsem »večnostni« tem, tudi v delih s sodobno tematiko, da pa pri tem nikoli ne zasledimo ustvarjalno-kritičnega odnosa do sodobne družbe. Avtorji se izgovarjajo, da je gola aktualnost minljiva in da značaji ne morejo zažveti, če so preveč vpeti v določen čas. Blagoje Kunovski je v obsežnejšem prispevku osvetlil nastajanje filmskega dela pri nas in vzroke kompromisarnosti in pragmatizma avtorjev, ki ustvarjajo slabe filme. Sodobna tematika je obravnavana le na marginalen način; po kampanjskem obračunu s »črnim filmom« nastajajo filmski nadomestki, neke vrste »beli filmi«, v katerih avtorji bežijo od bistvenih problemov in ponujajo lakirane podobe sodobnosti. Izhod iz slepe ulice je le v preseganju površne sporočilnosti z ustvarjanjem večpomen-skosti, ki spodbuja gledalce k samostojnim interpretacijam in jih postavlja v nepravilen položaj. Majda Knapova je ocenila, da je predvsem

neprofesionalni odnos do ustvarjanja pri nas kriv, da naši filmi ne dosegajo niti kvaliteta povprečja. Predvsem nas drago stane pomanjkljiva dramaturška priprava pred snemanjem, ko je odprava spodslijaev najlažja in najcenejša. Vprašanje zdomstva, mladine brez možnosti zaposlitve, odnos med moškim in žensko — so teme, ki so v nekaterih kinematografijah že dale pomembne rezultate, v naših filmih pa še niso primerno načete, kljub aktualnosti. Miroslav Cepinčič je govoril o odnosu med temo in stilom in ugotovil, da v naši kinematografiji prevladujejo določena tematska področja, odnosi med temi področji pa opredeljujejo kriterije vrednotenja. Problem ni v pomanjkanju tem, ampak v neprimernem vizualnem obravnavanju, gre torej za problem ustvarjalnih sposobnosti. Iskanje stila je pogojeno z izpopolnjevanjem izraza v smeri prepoznavnosti in izvirnosti v območju tematike. Mirjana Borčičeva je spregovorila o sodobnem jugoslovanskem mladinskem filmu in opozorila, da nastajajo mladinski filmi po tujih vzorih, ki ne ustrezajo vzgojnim potrebam v naši družbi. Ko primer filma, ki daleč zastaja za vzgojnimi potrebami v naši družbi, je analizirala hrvaško mladinsko uspešnico Vlak v snegu, katerega sporočilo in filmski jezik sta skrajno konservativna.

V razpravi prvega dne so se udeleženci opredelili za izpovedno in estetsko sodobne filme, ki imajo kaj

bistvenega povedati sodobnemu človeku — ne glede na tematiko. Sodobna tematika je sicer še posebej zaželeni, a sama po sebi še ne zagotavlja umetniške prepričljivosti in s tem sodobnosti v vrednostnem pomenu. Ker nastajajo izrazite umetnine le iz notranje potrebe umetnika-ustvarjalca, je škodljivo vsako vsiljevanje tematike, stila, ipd. Temeljno je torej vprašanje ustvarjalne sposobnosti avtorja in možnosti, ki mu jih družba daje, ali pa ne, da te sposobnosti uresniči v konkretnem filmu.

Prvi referent drugega dne je bil Branko Šömen, ki je govoril o problemu scenaristike pri nas. Na osnovi njegovega izvajanja je mogoče reči, da družbeni organi (komisije) poleg odobritve ali zavrnitve scenarija vplivajo tudi na spremembe v njem, in da od dokončno sprejetega scenarija režiser ne sme bistveno odstopati, kar zmanjšuje njegovo vlogo v ustvarjalnem procesu in jo reducira na raven realizatorja. Ob zavesti o kolektivni naravi filmskega ustvarjanja je taka praksa vprašljiva. Ahmet Čerezi je spregovoril o pomenu faktografije v filmih z zgodovinsko tematiko. Ob analizi kosovskih filmov, ki vsi obravnavajo temo NOB, je opozoril na opazno subjektivistično stališče avtorjev do zgodovinskih dejstev in poudaril pomen faktografije ter objektivnosti pri prikazovanju resničnih dogodkov. Tudi Georgi Vasilovski je govoril o zgodovinski tematiki ob primerih makedonskih filmov tega žanra. Večina zgodovinskih filmov poudarja mesijansko vlogo herojev, ki prerašča v mit. Ta kliše prebija le najnovejši makedonski film, Najdaljša pot, ki ob zgodovinski podobi omogoča razmislek o sodobnem svetu. Stanka Godničeva je v svojem referatu obravnavala razmerje med slovenskim filmom in književnostjo in omenila, da je kar tretjina slovenskih filmov posneta po scenarijih neposredno izpod pisateljskega peresa. Značilno je, da so naši avtorji večinoma posegali po delih s kmečko tematiko, le trikrat po delih, ki opisujejo malo-meščansko mentaliteto v trškem okolju. Od golega »prevajanja« umetniške besede v sliko so se te ekranizacije osamosvajale v smeri prilagajanja filmski senzibilnosti, do suverena avtorskega posega v književnost in nadgrajevanja literarnega sporočila. Hkrati z odtujevanjem med literarno predlogo in filmom pa je prišlo tudi do procesa odtujevanja med pisatelji in filmom, saj zaradi splošnega podcenjevalnega odnosa do filmske scenaristike in neurejenih ustvarjalnih razmer vztrajajo le še redki — logična posledica je trenutno žgoč problem scenarija. Hanibal Dundović je govoril o žanrskih možnostih jugoslovanskega filma in poudaril, da je vojni film naš edini uveljavljen žanr, a še tega duši težnja po totalni ponazoritvi teme, vsi ostali žanri so še neizkoriščeni. Iz začaranega kroga tem se film nikakor ne izkoplje, pri tem ga je že presegla televizija. Miša Grčarjeva je obravnavala odnos med mestom in vasio v slovenskem filmu in ugotovila tipično slovensko domačijsko usmerjenost. Tudi v filmih iz mestnega okolja prevladuje nekakšno »svetobolje«, vzdušje odtujenosti, ne pa objektivni prikaz urbaniziranega sveta.

Iz živahne razprave drugega dne je mogoče izluščiti le nekaj misli. Značilnost jugoslovanskih filmov je nedodelan scenarij in skrajno površna tehnična obdelava; oboje onemogoča prodor v svet. Dramaturški in značjski klišeji vzpostavljajo mitologijo, ki je v nasprotju z vsakdanjo prakso. Pravni položaj avtorja scenarija je nemogoč, scenarij lahko piše kdorkoli, tudi zato umik literarnih ustvarjalcev s področja scenaristike. Ustvarjalno soglasje scenarista, dramaturga, režiserja in drugih članov ekipe je nujen pogoj za nastanek umetnine. Najno je treba premagati razdrobljenost v naši kinematografiji in ustvariti urejene razmere, ki bodo omogočale organizirano kreativno delovanje.

SLAVKO PEZDIR

S posveta, ki ga je vodila Miša Grčar

SREČANJA

PRISRČNI STIKI

POGLOBLJENO SODELOVANJE VSEH

Pomen TDF je predvsem v tem, da je prerasel festivalne okvire, da je premagal tridesetletne predsodke proti domačemu filmu in pokazal, da je naša filmska proizvodnja prav tako zanimiva. Pravo vrhunočo pa predstavlja spremeni del tedna, ki se kaže tudi v neposrednih stikih med filmskimi ustvarjalci in publiko.

V razgovorih, ko so filmske ekipe obiskale gimnazijo in gostinsko šolo, osnovni šoli I. celjske čete in Slavka Šlandra, Merx, Zlatarno, Aero in Toper so učenci in delovni ljudje to lastnost vedno znova poudarjali.

Ponovno je bila povsod izpričana želja po takih stikih, ko ljudje, ki združujejo sredstva za filmsko ustvarjalnost v resnici začutijo, da lahko na tak način odločajo o filmski proizvodnji, da podpro posamezne projekte, da izrazijo svoje želje glede tematike, ki naj jo obravnava sodobni slovenski film in prisluhnejo težavam, v katerih se nahaja filmska proizvodnja.

Prijetno je bilo občutiti, da so delovni Celjani na svoj TDF ponosni, da jim veliko pomeni, ker so pokrovitelji te manifestacije

in da jim je laskava ocena izrečena o TDF kot izredni prireditvi s strani filmskih ustvarjalcev, ki so jih obiskali, v priznanje in ponos.

Ne samo, da v neposrednih stikih spoznavajo delo na filmu in tovrstne probleme, pač pa ugotavljajo, da filmarji niso nikakršne »zvezde«, temveč prav tako delovni ljudje, ki s svojim delom ustvarjajo kulturne dobrine.

Gimnazijci so povedali, da želijo filme o mladih današnjih dni, o njihovih medsebojnih odnosih, o vsakdanjih problemih preprostih ljudi, ki so si socialno enaki.

Ker je pri nas malo filmskih igralcev, ki ne bi bili primarno angažirani tudi v gledališčih, so se vprašanja nanašala tudi na razliko v delu z dvema različnima medijema. O tem je marsikaj zanimivega povedal Polde Bičič, ki se je udeležil razgovora na gimnaziji.

Dijake je zanimala tudi cena nekaterih velikih filmskih projektov, kot je Sutjeske in podobnih. Bili so mnenja, da so odločno predragi in da bi bilo bolje za tolikšna sredstva posneti več dobrih, cenejših filmov.

Na vprašanje, kako gleda na podružbljanje kulture, je režiser Boštjan Hladnik odgovoril, da je TDF edinstvena priložnost, da lahko pridejo med neposredne proizvajalce in šolarje, ki na ta način povedo, česa si na filmu želijo, filmski delavci pa jih seznani s svojimi problemi.

Na osnovnih šolah so seveda hoteli vedeti podrobnosti iz dela ob nastajanju posameznih filmov. Tako so slišali od Mance Košir, da je v zadnjem filmu igrala s psom, ki ni in ni hotel zalajati. Svojo vlogo je morala tako kar osemindvajsetkrat ponoviti. Končno, ko je pes le zalajal, je izpadel boljši igralec, ker je bila ona medtem od kričanja že vsa hripava.

Najmlajšim je izčrpne podatke o vseh Kekecih dal oče vseh treh, režiser Jože Gale.

Vprašanja so kar deževala, na vse ni bilo mogoče odgovoriti, seveda tudi brez avtogramov ni šlo.

Povsod, tako v šolah kot v delovnih organizacijah, pa je bilo čutiti željo po ponovnem svidenju.

MAJDA UMNİK

Naš posnetek je z obiska slovenskih filmskih delavcev v Merxu in sicer v pražarni v Trnovljah. Tam so jih sprejeli predstavniki pražarne in tozda Grosist. Pozdravil jih je Stane Mele, zatem pa se je razpletel živahen pogovor, ogledali pa so si tudi proizvodni proces v pražarni in seveda poskusili znamenito Merxovo kavo.

PISMA

DANES NE SIJE SONCE

V torek, 16. t. m. sem se okoli pol enajstih dopoldne vračala z očesnega oddelka oziroma ambulante v celjski bolnišnici. Sem namreč bolna na obeh.

V ambulanti so mi naredili vse, kar je bilo treba. Ko sem odhajala in šla skozi vzhodna vrata, sem si nadela sončna očala. Prišel je neki možki in mi rekel:

»Veste kaj, danes pa ne sije sonce!«

Bila sem močno prizadeta. Lahko si mislite in zato sem tudi napisala nekaj vrstic, da bi opozorila, da bi lahko bili nekateri ljudje do drugih bolj človeški.

MARIJA POLUTNIK,
Lopovce 8,
Prevorje

DOBRNA: RODNA VASICA

Predraga mi vasica rodna novitela se veselíš, novo cesto pričakuješ, v obljubah le živíš.

Zdaj, ko življenje ti visi na nitki, našli so se zakladi skriti, novo cesto boš dobila, lepote svoje boš razkrila.

Vem, želiš si nov hotel, da bi bil lep, vesel. Nanj boš še počakala, da banka bo kredite dala.

Podrtih hišic ostreš si želiš, da gube z obraza izgubiš. Tudi gub teh bodo te rešili samo, da bodo te razveselili.

BOJAN VREČER,
Pristova 16,
Dobrna.

Opomba uredništva: To je le polovica pesmice, ki jo je Bojan Vrečer posvetil svojli rodni vasiči, Dobrni. Gre za odmev na prizadevanja Dobrne, da reši nekatere svoje pereče probleme. Predvsem je to modernizacija ceste Črno-va—Dobrna (dela so že v teku), gradnja novega zdraviliškega hotela, ki nazadnje ni podrtja, ki stoji skoraj v sredini Dobrne in kazi njen videz.

KAKŠEN JE TA JEZIK

Sem redni bravec Novega tednika. Moram priznati, da mi je všeč. Toda, zdaj ne gre zato, da bi govoril in pisal o Novem tedniku. Nekaj drugega me boli. Ker veliko berem in spremljam radijske in televizijske oddaje, se velikokrat sprašujem — zakaj toliko tujk, zlasti tedaj, ko gre za reklame? Zakaj vse to? Odgovor je bržčas preprost — zaradi časa, v katerem živimo!

In vendar vem, da je be-

la naša borba za svobodo tudi bitka za naš narodni jezik. Zakaj ga torej pačimo? Zakaj tujke, če pa imamo naše besede? Tudi v šolah predavatelji opozarjajo mlade, da imamo veliko in bogato izbiro domačih besed.

Zato bi že bil skrajni čas, da bi se vsi skupaj malce zamislili in tudi dokončno sklenili, da tako naprej ne more več iti.

VLADIMIR OBLAK
Lažišče 26, Laško

ZAKAJ TAKO?

Bilo je ob koncu oktobra. Šla sem v mesnico na Tomšičevem trgu in kupila meso. Pri tem pa me je mesar napadel in pred ljudmi rekel, da sem kriva, ker je nekdo povozil nekega psa in še druge reči, ki bi jih papir težko prenesel.

Besede so me prizadele in začela sem jokati. Nisem vedela, kaj naj storim. In tudi zdaj se sprašujem, kako je mogoče, da me je človek žalil v javnem lokalu. Kaj takega se mi v življenju še ni zgodilo.

ANGELA GROBELNIK
Celje, Tomšičev trg 8

OPOMBA UREDNIŠTVA — Poleg tega nam je podpisnica tega pisma napisala še enega, v katerem prav tako razkriva nekatere probleme, oziroma odnose, ki se pojavljajo med njo in stanovalci v hiši na Tomšičevem trgu 8. Boleče so tudi besede o težkih stanovanjskih razmerah in seveda o neizpolnjenih obljubah, ki se nanašajo na spremembo stanovanja.

Razumljivo, da v uredništvu nismo zato, da bi preverjali vsebino in resničnost enega ali drugega pisma. Na vsak način pa si želimo, da bi človek bolj spoštoval človeka, njegovo dostojanstvo, delo in življenje!

KRUHEK, TA LJUBI KRUHEK

Prav tako kot v naslovu, smo v hudih medvojni letih iz dna srca vzdihovali: »Kruhek! Ta ljubi kruhek!«

Grozote vojnih let so za nami in mladi danes skoraj verjeti ne morejo, da nam je takrat skoraj rešitev — življenje.

Casi so se temeljito spremenili. In le v morečih sanjah se še stisne duša ob spominu na tiste dni. Zdaj je kruha dovolj. Za vsak okus. Za vsak žep. Otroci iz tistih časov bi bili o kruhu poslušali zgodbo kot neverjetno pravljico:

»Bila je pekarna Mišmaš. Na policah so se hladili zajetni hlebi belega kruha, polbelega, koruznega, črnega, ajdovega. Predali so bili prepolti dišečih žemljic, sladkih rogljičkov in krhkih prest. Na posebnih policah pa so se šopirile orehove in makove potice in se ponujale vabljive torte.«

Ja, pekarna Mišmaš, to so bile takrat želje malih sestranih otrok z velikimi obtožujočimi očmi. Take želje pa so neusmiljeno in grozeče vrtele tudi po praznih žlebovih odraslih.

Danes je kruha dovolj.

Pred mano kupuje kruh mlado bitje. Dolgi štrnasti lasje do sredine hrbta izzivalno opletajo na levo

in desno. Pretesne kavbojke. Kruh kupuje najstnica. Nič zato. Kupuje in izbira:

»Ja, pazite, kruh mora biti primerno zapečen. Ne, ta je premehak. A, ona štrca tam, oh, saj je sama skorja. Ja, in zakaj nimate polbelega? To je škandalozno!«

Zmagoslavno se ozira naokrog in že zagostoli:

»Pa je ta kruh zajamčeno svež? Če ni, vam ga prinesem nazaj ali pa vam ga bo mami zagnala v glavo!«

Osupnili smo. Tudi prodajalka.

Prodajalka je mirno zagotovila zahtevni stranki, da je kruh povsem svež. Mi pa smo se spogledali in misli so pohitele nazaj v tiste daljnjše dni, ko nam je bila trda skorja kruha pravi zaklad!

MARIJA VOZLIČ,
upokojenka, Griže

In ta košček ljubelega kruha, belega, sladkega in mehkega, je našel svoje mesto v košu za odpadke, na koncu Malgajeve ulice v Celju.

SO LJUDJE ...

V prirodoslovnih knjigah je zapisano, da spadajo plazilci ali s tujo besedo reptili med vretenčarje, ki imajo hrbtenico iz vreten. Na svetu je veliko krivic iz prirodoslovja dela reptilom najbrž krivico ...

Tudi med ljudmi marsikdo nima pristne hrbtenice in moremo govoriti tudi v človeški družbi o martinčkih, zelenčih, slepih in o kameleonih.

Nekaj podobnih bitij bi našli največ v mestih, pa začuda jih tudi na podeželju včasih ne manjka. Je nekaj takih, ki hočejo priti na vsak način do funkcij. Zato ovajajo svoje sodelavce na višjih mestih. Ti ljudje se poslužujejo vsega mogočega, samo da dosežejo svoj cilj in lahko potem druge šikanirajo. Raznim funkcionarjem v različnih organizacijah ne priznajo nobenih zaslug in le-te pripisujejo sebi. Celo svoje predpostavljene ovajajo, da lahko potem zasedejo njihova mesta, pa čeprav so drugače bolj puhle glave. Poslužujejo se vsega, samo da se lahko zrinejo naprej, čeprav so neprijubljeni. Nimajo pač nobenega značaja. So lovci na denar, položaj in čast pa četudi drugi zaradi tega trpijo.

To so ljudje, ki iščejo v uveljavljanju kompenzacijo za svoja sramotna dejanja v preteklosti.

Tudi če se reptil postavi na zadnje noge, ostane še vedno reptil in nič drugega.

ZORKO KOTNIK

NAŠ KRAJ

BISTRICA OB SOTLI: KRAJEVNI PRAZNIK

V nedeljo 21. XI. smo vaščani krajevne skupnosti Bistrica ob Sotli praznovali krajevni praznik. Posvečen je bil 35. obletnici izgnanstva naših ljudi v nemška taborišča. V ta namen smo pripravili učenci naše šole kulturni program. Proslave so se udeležili predsednik SO Šmarje pri Jelšah tov. J. Lojen, sekretar obč. komiteja ZK tov. D. Bizjak in predsednik SZDL tov. Unferdorben. Krajevni praznik je potekal v delovnem vzdušju, ker je bil na isti dan referendum za samoprispevek.

SANDI SPOLJAR

7. razred
osn. šola Bistrica ob Sotli

CELJE: MLADI CINKARNARJI

Mladi v Cinkarni Celje so uspeli uresničiti željo, ki jim je že dolgo ležala na srcih. Izdali so prvo in že drugo številko glasila mladih, imenovano »MCC«. Izhaja kot priloga Cinkarnja, internega časopisa kolektiva.

V svojem glasilu mladi v Cinkarni seznanjajo o svojem delu in problemih. Pesmi in ertice so zbrane v literarnem kotičku, križanke, smešne zgodbe, karikature ... v rubriki humor ter športni utrinki in rubriki šport.

Glasilo MCC pa ne samo obvešča o delu mladih, temveč tudi seznanja mlade med seboj na različnih področjih njihovega dela. Krepi ustvarjalni duh in daje mladim spodbudo k še večji stalosti in interesu.

Mladim v Cinkarni je to glasilo v čast in ponos.

MIRA PLAHUTNIK

MEDLOG: MLADI SO SE ZBRALI

V krajevni skupnosti Medlog so že dale časa čutili vrzel, ker mladi tega območja niso bili organizirani v svoji organizaciji. Pred dnevi pa so sklicali ustanovni sestanek. Ob prihodu v prostore krajevne skupnosti so bili presenečeni, saj je bilo med mladimi tudi več starejših družbenopolitičnih delavcev. Torej, niso bili sami! Razočarani so bili le, ker predstavnika občinske konference Zveze socialistične mladine ni bilo. To dejstvo za mlade ni bilo spodbudno, kajti pričakovali so vsaj opravičilo, če že drugega ne.

Na sestanku so izvolili člane v svoj prvi odbor. Sprejeli pa so tudi program dela. Mladi stopajo v novo obdobje z optimizmom, saj vedo, da jim bodo pri delu pomagali mnogi starejši družbenopolitični delavci na terenu. Ledina je zorana!

IGOR HERMAN

LIBOJE: VESELJE OB GLASBI

Mnulo nedeljo smo imeli v Libojah po enem letu spet precej razvedrila, saj je bila že četrta revija narodnozabavnih ansambljev. Sodelovali so ansambli iz Savinjske doline pa tudi iz drugih krajev Slovenije.

Ceprav sta bili dve predstavi, je bilo precej ljudi razočaranih, ker pač niso dobili vstopnic niti za prvo niti za drugo predstavo. To pa pomeni, da si ljudje v Libojah in bližnji okolici želimo takšnih prireditev.

STANE SKRLIN

ŠMARTNO OB PAKI: ZDAJ GRE ZARES

Prebivalci Rečice ob Paki, ki stanujejo na desnem bregu Pake blizu Šmartnega, so kar boljše volje, saj vidijo, da se je začela uresničevati dolgoletna želja. Dobili bodo prepotrebno pitno vodo, ki jo prav na tem predelu vsako leto primanjkuje. Napeljava bo začasna od Letuša v Rečico. Vodovodno omrežje bo začasno zajelo celotno območje Rečice desni breg, razen naselja v Gmajni, kjer je več počitniških hišic. Ker občina nima dovolj denarja, bodo morali lastniki vseh vikendov sami zbrati denar za napeljavo vode.

Ker imajo Letušani zaenkrat dovolj pitne vode, so jo nekaj začasno od-

stopili Rečici, delno pa tudi naselju Gorče pri Braslovčah.

ZORKO KOTNIK

CELJE: SLEPI V IGRI Z ZVENEČO ŽOGO

Prejšnjo soboto je bilo v Celju jubilejno deseto republiško prvenstvo slepih v igri z zvenečo žogo. Nastopilo je deset ekip. Torej iz vsake medobčinske organizacije slepih in slabovidnih po ena ter iz Centra za varstvo slepih in slabovidnih iz Škofje Loke.

Prvo mesto je osvojila ekipa Maribora in je tako sprejela prehodni pokal. Druga je bila vrsta Ljubljane, tretje pa Celje, kar je doslej najboljši uspeh.

Igra z zvenečo žogo ali v tujki rollball je specifična igra za slepe. Kot igralni rekvizit se uporablja zveneča žoga, ki si jo v osemnajstmetrskem tipljivo označenem igrišču podajata in lovita nasprotujoči si ekipi. Igralci oziroma udeleženci igre se pri tem orientirajo na zvok kotrkajočih se žog.

Tekmovanje v Celju je uspelo, za kar se medobčinska organizacija slepih in slabovidnih zahvaljuje tudi delovnim organizacijam Merxa, Etola, pivovarne Laško, TIM Laško in Metke Celje, ki so s svojo pomočjo sodelovale in pomagale. Največ je prispevala Kivnotehna!

Naslednje leto bo enako tekmovanje na območju koprške organizacije.

VLADO VRTOVEC

VRANSKO: RADIO »MRAVLJINČEK«

Na naši osnovni šoli na Vranskem, to je osnovna šola »Ivan Farčnik-Bučar«, deluje radio Mravljineček, ki se oglasi vsak petek s petnajstminutno oddajo. Doslej smo poslušali že pet oddaj.

Prvo so pripravili učenci literarnonovinarskega krožka, v drugi so se predstavili člani kluba OZN. Z varčevanjem v pionirski hranilnici nas je seznanila tretja oddaja. V četrti so o svojem delu poročali športniki naše šole. Peta pa je bila namenjena našim rojakom onstran meje, Koroškim Slovincem.

Prav to oddajo, s katero smo želeli učence naše šole seznaniti s položajem Koroških Slovincov v Avstriji, je v nedeljo, 14. t. m. uvrstil v svoj spored tudi radio Celje. Tako se je naš Mravljineček slišal v nedeljo daleč naokrog.

IVICA KOVACIC

CELJE: FILMSKI KROŽEK

Na željo učencev smo na prvi osnovni šoli v Celju že pred dvema letoma ustanovili filmski krožek. Naša mentorica je Majda Umnik.

Sestajamo se vsakih štirinajst dni. V fizikalnici imamo svojo omaro z materialom. Tu tudi filme sestavljamo in opremljamo z glasbo. Vsi člani krožka imamo znati montirati filme in ravnati z vsemi pripomočki. Zato mlajši člani opazujejo starejše pri delu in potem sami pomagajo pri risanju in pripravljanju opreme za delo. Ko pa kakšen član spozna, da lahko sam izdela film, mora napisati scenarij, ki ga skupaj pregledamo, mentorica pa mu da film, ki ga posname.

Snemanje ni enostavno. Pri vsem tem ne gre samo za vsebino filma, marveč tudi za snemanje samo, za pravilno osvetlitev in podobno.

Naš prvi film je bil film »Pusta«. Z njim smo sodelovali na reviji v Novi Gorici. Zaradi slabše montaže se ni uvrstil najbolj. Letos pa smo se bolje zavzeli in imamo posnetih že deset filmov, s katerimi bomo sodelovali na reviji.

Revija je za nas filmarje velikega pomena. Tu lahko tudi sami ugotovljamo in primerjamo naše delo z drugimi.

Po vrnitvi z letošnje revije bomo organizirali predstavo svojih filmov, na katero bomo povabili vse učence naše šole.

NATASA ČREPINSK

Pripis: Cestitamo k prvemu uspehom in zlasti še prizadevanjem, da bi pri delu dosegli čimvečjo kakovost. Ko boste predvajali filme na domači šoli, ne pozabite na nas. Povabite nas. Ze v naprej hvala za pozornost.

UREDNIŠTVO NT

ŠMARČAN MED BELOKRANJCI

ŽUPANOV SIN JE ZOBAR

VIDIŠ, VČASIH PRIDEJO PRAV TUDI R AZBITINE LETALA

Ljudi, ki se dan na dan prerivajo po tem živčno utripajočem svetu, si le redkokdaj zapomnimo. Posameznik ali dva, iztrgana na cestah, pa nam vendarle ostanejo v spominu, četudi brez kakšne posebne zavestne opredelitve. Enostavno ostanejo tam kot slika na filmskem traku.

Ko sem prvič srečal Avgusta Anderluha iz Smarja (pa še v Smarju je bilo), je postal moj spominski filmski trak bogatejši za eno sliko. Mogočno valoviti lasje, ki se belijo na njegovi glavi, so tisto, kar se ne pozabi pa tudi vse na njem je takšno, da priteguje. Morda bi bilo še boljše, če bi imel bradico, kot jo je imel med vojno. Takrat mu je sicer hodila nekoliko navzkriž, saj so ga partizani označili kot posebnega, buržuja (kdo je še v del revolucionarja z brado — v tistih časih). Anderluh, Ivan Rob, pesnik in Božidar Jakac, slikar pa še morda kateri, so bili pač izjeme.

Z bradico bi bil Gusti, da mu tako pravijo v Smarju, sem utegnil razbrati iz pogovorov, ki sem jih slišal potem, ko sva se prvič srečala, popoln. Tako se mi dozdeva. Njegova levja glava bi prišla le še bolj do izraza.

Tako sem premišljeval, ko sva ga z ženo, nekdanjo partizansko zobozdravnico čakala v loviski sobi, v tej sobi spominov, kar precej dolgo. Tistih nekaj trenutkov sem si utrgal za sprehod po Gustlovem minulemu času, za sprehod med priznanji in odličji, trofejami in slikami, med Stajersko in Belo krajino.

Nekaj dni nazaj si je Avgust Anderluh nalomil rebra in ko je končno le prišel v kuhinjo, me je pritegnilo dvojce: prijazen nasmeh in močan, širok pas okoli reber.

Četudi sta z ženo v mnogih letih preurejala in dozidavala nekaj sto let staro hišo tako, da bi imela čimveč sonca («Strašno obožujem sonce», je nekdaj dejala njegova soproga), sonca tisti dan ni bilo. Vse preveč je bilo Smarje pokrito z oblaki.

Govoriti o življenju? To je težko opravilo. Življenje zdrzne mimo človeka in šele ta naglica mu vsili zavest, da je nekake šlo mimo njega, drobci pa se največkrat izgube. Od tistega časa, ko sem se rodil v italijanskem Bolzanu, je minilo že kar precej časa.

Koliko časa, nisem vrtil. Zdaj vem, da je njegov oče, ki je bil tudi šmarski župan, služil prvo svetovno vojno, da je bil v železniški komandi v Bolzanu in da je tam imel tudi težko nesrečo, ko sta se dva vlaka zaletela. Stari Anderluh jo je iz tega slabo odnesel in do smrti so ga mučili rebra. Tudi potem, ko so se z družino vrtnili v Smarje in je ves denar odšel za zdravilje, ne in so skoraj obubožali.

Očetovo zdravljenje je bilo zame nekakšna prelomnica v življenju. Denarja ni bilo in ko so se nekateri naš fantje vračali iz vojaških šol, so me pregovorili. Odsel sem v Čuprijo k artilercem, bil v šoli štiri leta in pol in spoznal, da tam ni kruha zame.

Tudi v kuhinji, kjer sedim, je polno spominov: Avgust na Stražnem vrhu, v Črnomlju, med lovci, kavica se kadl, žena živahno dopolnjuje mozaik. Ze od 1933. leta, ko sta se vzela v Črnomlju. Mlada zobozdravnica in dentist iz krajev bogu za

Avgust Anderluh je moral vse narediti sam. Pomagala mu je, med drugimi, tudi Zdenka Korošec. Na sliki: Zobozdravstvena delavnica v Črnomlju leta 1944.

hrbtom. Kdo pa je takrat slišal za Smarje?

Med prihodom iz vojaške šole, šolanjem za dentiste v Beogradu, pa do druge svetovne vojne je sogovornik križaril med Scilami in Karibami tistega viharnega časa. V prvih dneh vojne je za las usel ujetništvu in se podal v Črnomelj, izmenjeval misli z ženinimi sorodniki in kaj kmalu zasel v vrtnice odpora.

»Nosil sem v Ljubljano partizansko pošto. Ni bilo lahko, z malo iznajdljivosti pa je le šlo. Pošto smo vžagali v razne predmete, potrebne za zobovje in hajdi v Ljubljano. Kdo pa naj bi si mislil, da je v protezi partizanska pošta?»

Kakorkoli se je že obrčalo, dolgo tako le ni šlo in Avgust Anderluh je 1943. leta krenil v partizane. Bil je v belokranjskem bataljonu pa v enotah notranjskega vojnega območja, v komandi mesta Velike Lašče vse dokler ga niso potegnili v kulturniško skupino belokranjskega vojnega območja. Tam je skupaj z Emo Starčevom, Lojzetom Potokarjem, Česnikom, Presetnikom, Galetom in drugimi znanimi slovenskimi dramskimi umetniki križaril po Beli krajini, razveseljeval brigade in domače s svojo umetnostjo. Dobro se spominja zasedanja SNOSA v Črnomlju.

»Igral sem oskrbnika v Cankarjevem Kralju na Betajnovi in po predstavi je prišel k meni v oblačnico Josip Vidmar in mi čestital za interpretacijo sicer majhne vloge. Bil sem vesel tega priznanja.»

Partizanstvo se je razvijalo bolj in bolj in iz Glavnega štaba NOV in POS v Črnomlju je prišla vest, da Anderluha veliko bolj potrebujejo v partizanskem zobozdravstvu, ki se je tisti čas ustanovljalo v Črnomlju, kot v brigadi. Tam je bila kot zobozdravnik že žena.

»Organizirali smo zobno ambulanto, res je, da je bila bolj improvizacija, zdra-

vili pa smo le. Nekoč se je iz te improvizacije rodil hec, lahko pa bi se vsaj kaj drugega. V majhnem kotlu smo iz posebne mase delali na precejšnji vročini zmes za proteze. Zmes je morala biti segreta do določene temperature in v njej je bil toplo mer. Možakar, ki je pazil na toploto, je zginal za trenutek ven na očika in ko se je vrnil, je le malo vstran od njega vse skupaj odneslo v zrak. Ostala je le še luknja v strehi.»

Borec iz vseh brigad so prihajali v Črnomelj, pozneje pa blizu njega, ker se je moral zaradi varnosti preseliti. Zobje niso dali miru niti v gozdovih. Priprav ni bilo in partizanski dentist je vpregel svojo iznajdljivost: iz delov sestreljenih nemških letal je sestavljal dentistične strojčke. Ambulanta je delala brez oddiha. V Črnomlju, še pozneje pa na Stražni vrh, so prihajali vsi najvidnejši predstavniki narodno osvobodilne vojske. Gusti zbira spomine:

»Prihajali so Dušan Kveder, Stane, Daki, mnogih pa se komaj spominim. Dela sva imela z Vinkom Möderndorferjem dovolj. Da se razume: delali smo proteze, žena pa je zdravila.»

Dan se je že nagibal k polovici, spili smo že tretjo kavo in tako prišli do konca vojne. Avgustu trdno zategnjeni pas okoli reber ni dovolil, da bi se kaj dosti premikal, a se je vendarle včasih tako razgovoril, da ga je bolečina spomnila, da ne.

kaj ni v redu.

»Ko je bilo vsega konec, smo odšli v Ljubljano, srečni, presrečni. Tam sem organiziral zobno kliniko, kjer sem bil šef laboratorija, šef pa je bila dr. Dušana Lavrič. Kmalu se je osnovala prva dentistična šola v Jugoslaviji in do leta 1947, ko sem se vrnil v Smarje, sem bil v njej. V Smarju sem se vrnil na lastno željo skupaj z ženo. Začel sem delati. Še isto leto pa so me izvolili za župana in potem sem to pa še vse mogoče druge funkcije opravljal vrsto let. Župan sem bil kar enajst let.»

Kadar človek zaključuje bogato hero spominov takšnega sogovornika kot je Avgust Anderluh iz Smarja, se vselej ustavi ob nujni neprijetnosti. Gusti je za svoj prizadevanja dobil vrsto vojaških in civilnih priznanj, tudi najvišja. S tem nisem bezal vanj, pač pa sem si pazljivo ogledal te reči na steni njegove lovske sobe. Mar naj bi sedaj našteval? Ne. Življenje, kakršnega je živel človek, ki ga v Smarju spoštujemo, je že samo zase priznanje.

»Tisti čas po vojni smo bili zagnanci, danes pa nič ne gre brez denarja. Igrali smo okoli 35 različnih iger, udeleževali smo se kjerkoli smo le mogli.« Je nekoliko pesimistično razpoložen Gusti, ki pa zelo rad govori o lovu, o lovcih in o čuvanju prirode. Sicer pa, naj je sam ves naraven in odkrit kot odprta knjiga. Ničesar ni v njem, kar ne bi bilo dano tudi drugim na razpolago. Gusti je, kot pravimo, odprt človek.

Kljub nalomljenim rebrom človek še kar naprej stika okoli hiše. Je pač takšen, da ne pozna miru. Županov sin, partizanski dentist Gusti Anderluh.

MILENKO STRASEK

ROGAŠKA SLATINA: NOVI VRTEC

Za dan republike bodo v Rogški Slatini odprli novozgrajeni otroški vrtec, vzgojno varstveno ustanovo torej, ki jo kraj nujno potrebuje, četudi ne bo edina. Vrtec v Ratanjski vasi, v novo rastočem naselju ob cesti Rogška Slatina—Celje, bo lahko sprejel 150 otrok in bo le delno rešil vprašanje otroškega varstva v kraju, ki se naglo razvija. Sredstva za gradnjo so delno prispevale delovne organizacije v višini 600.000 dinarjev, enako vsoto pa so si izposodili iz sredstev krajevnega samoprispevka za gradnjo zdravstvenega doma, preostali znesek pa so dobili iz namenskih skladov.

Kako potreben je bil vrtec v Ratanjski vasi, naj ilustrira podatek, da so imeli od 750 predšolskih otrok v krajevni skupnosti v varstvu le 65 otrok, kar pomeni le dobri osem odstotkov vseh predšolskih otrok. MST

ŽALEC: ŠE NAPREJ

Prejšnjo nedeljo so se pomerili mladi od 7—18 leta v petju in igranju. Res prijetno prireditev »Pesem in mladost«, je pripravila žalska »Svoboda«, polna kinodvorana pa je dala vedeti, da so Žalčani takšnih prireditev željni.

Da je prireditev tako uspela, se je treba zahvaliti predvsem organizatorjem, Romanu Kozovincu, Marjanu Kozmusu, Dragu Kumru, Jožetu Skorjancu in ansamblu Vokali, ki so imeli veliko dela, saj je bila potrebna najprej avdicija, potem vaje, kjer so pripravili mlade na nastop. No, če ne računamo malega zbora OŠ Polzela, je bilo 25 nastopajočih, najmlajša je bila Darja Gaber 6 let, najstarejša pa Sabina Vihari 14 let. Poleg dobro pripravljenega programa mladih talentov, je treba omeniti še nastop gledališkega igralca Boruta Alujeviča, vodenje programa Tonja Reharja, prijetno sceno, itd. Mlade talente je ocenjeval strokovna komisija okrepjena z enim članom izbranim med občinstvom, ter tako ocenila, kot najboljšo, pevko Alenko Česarek iz Griž. Čeprav je Alenki šele 11 let, ima za sabo že bogato pevsko pot, saj redno nastopa z ansamblom Veseli Libojčani in je že kar rutinirana pevka.

Med programom so vsi v dvorani sporočili koroškim Slovincem, ki so prav to nedeljo bili težak boj. »Mi smo z vami.«

Za zaključek programa, je zazvenela pesem, Ko bi vsa ljudstva na svetu... vsi v dvorani pa smo čutili, da je takšnih prireditev premalo. R. V.

POLZELA

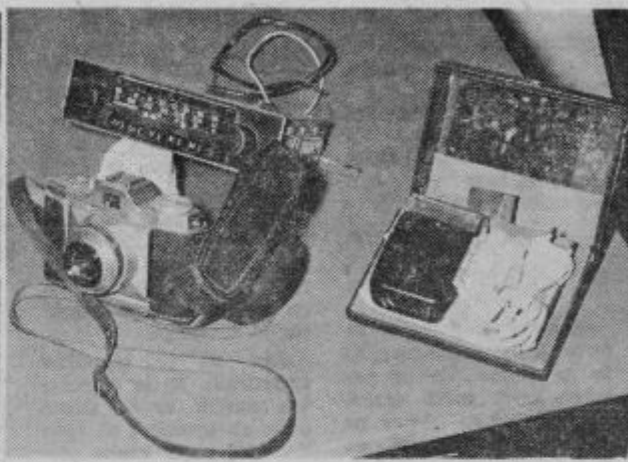
ZA POGOVORE

PROSVETNI DELAVCI PRAZNUJEJO

V soboto dopoldne so na Polzeli prosvetni delavci žalske občine praznovali svoj dan. V domu Svobode se je zbralo več kot 150 prosvetnih delavcev ter predstavnikov družbenopolitičnega življenja občine ter Rado Jan iz CK ZKS in Gezo Čahuka, predsednika republiškega odbora prosvetnih delavcev Slovenije.

Uvodni govor je imel Željo Sredenšek, predsednik odbora sindikata prosvetnih delavcev občine Zalec. V govoru je poudaril, da naj bi to srečanje služilo predvsem za iz-

menjavo mnenj in izkušenj, katerih si prosvetni delavci naberejo v obdobju enega leta in se na srečanju kot je bilo sobotno, pomenijo o vseh problemih, ki jih težijo. V nadaljevanju je Rado Jan član CK ZKS razpravljal o odnosih socialističnih sil do religije, cerkve in klerikalizma. V drugem delu je bil kulturni program kjer je nastopil Koroški akademski oktet. Dan prosvetnega delavca v žalski občini so zaključili z ogledom tovarne nogavic in družabnim srečanjem. T. TAVČAR

Uprava javne varnosti v Celju ima zasežene razne tehnične predmete, za katere sklepa, da so bili ukradeni, in sicer:

- avtoradio znamke »Blaupunkt«,
- fotoaparat znamke »Pentona« v rjavi usnjeni torbici in in
- električni brivski aparat, znamke »Braun Iskra« v črni torbici.

Domneva se, da so bili ti predmeti ukradeni iz osebnih avtomobilov na območju UJV Celje.

Prosim oškodovance, v kolikor bodo po fotografijah prepoznali predmete za svoje, naj to čimprej sporočijo najbližji postaji milice ali Upravi javne varnosti v Celju, Gregorčičeva 5 oziroma se osebno oglasijo na tukajšnji UJV.

DRUŽINSKI NAKUP

na enem mestu

hitraje
čas je denarpod ugodnejšimi
pogoji

Izboljšani pogoji potrošniškega posojila!

oblačila za vso družino

oktober—november 76

PRODAJALNE V CELJU

PREŠERNOVA 6

ZALCU—SAVINJSKA 14 IN

SLOVENSkih KONJICAH

MARIBORSKA 17

PO 4. REVIIJI NARODNIH ANSAMBOLOV V CIBOJAH

VSI ZDRUŽENI V GLASBI

Bilo je v nedeljo. Pred zadnjo v letošnjem novembru. Sneg se je nekam hitro pojavil in visoke smreke so dobile za ta čas nenavadno oblačilo — bele snežne kape. Sneg in hladno vreme pa nekaj deževnih kapelj vmes — vse to ni zamorilo 4. revije narodno zabavnih ansamblov, ki je bila tudi tokrat v delavskih Libojah, nekaj kilometrov proč od glavne ceste. Čeprav je organizator DPD Svoboda skupaj z sekcijo »Veseli Libojčani« napovedal »randevu« z vsemi nastopajočimi za ob deveti uri dopoldne, so nekateri pohiteli in prišli že mnogo prej. Najprej sta se pojavila ansambla Francija Zemeta iz Vojnika s kvartetom »Fantje iz Celja« in ansambel Fantje štirih vasi iz Galicije, za njima pa še vsi ostali. Zadnji so prišli nekaj minut čez devet in to tisti, ki imajo »najdlje« do Liboj — takorekoč sosedje. Je pač tako, da je treba na domačine skoraj najdlje čakati!

Uvodna zadržanost je bila kmalu pregnana, zato pa je poskrbel predsednik organizacijskega odbora Darko Šuler, ki je vsem zaželel prijetno enodnevno bivanje v Libojah ter istočasno razložil, zakaj je do enodnevnega srečanja tudi prišlo. Kot je znano, so prve tri revije bile samo popoldan in z enim koncertom, letošnja pa je dobila močno spremenjeno obliko. Organizator je revijo razširil predvsem zato, ker ni uspel razširiti dvorane! Že lani in predlani se je pokazalo, da je dvorana v Libojah za takšne prireditve povsem premajhna in da morajo mnogi domov, ker ni vstopnic. Letos so poskušali rešiti gnečo z dvema koncertoma, vendar žal tudi to ni kaj dosti pomagalo, saj so ljudje poleg sedežev kupili vsa stojišča in v vročini ter na »eni nogi«

vztrajali skoraj tri ure pri poslušanju osemnajstih ansamblov iz različnih krajev Slovenije. Nihče od nastopajočih ni imel nobene pripombe, razen »škoda, da je dvorana tako majhna« in »morali bi biti Butalci, da bi jo razširili, če že ni denarja za povečavo!«

Bilo je mnogo negodovanj prav zaradi tega, ker vsi niso dobili vstopnic, katere je organizator razprodal že drugi dan po tistem, ko so jih dali v prodajo. Zanimanje za narodno glasbo je v tistem lepem koncu dejansko veliko in prisrčno, ob tej priložnosti pa je treba povedati tudi to, da so bili na reviji kot poslušalci mnogi iz Celja pa Vojnika, Trbovelj, Zalca, sploh Savinjske doline in celo eden iz daljnega Toronta v Kanadi!

Po jutranjem uvodnem ceremonijalu, ko so se ansamblji med seboj spoznali in novo poznanstvo zalili v hladnem vremenu s šilcem grenčice, so se podali na ogled keramične, ki je tudi letos prevzela pokroviteljstvo nad revijo. Prvo skupino je po delovnih prostorih tovarne, ki je lani praznovala 160 let obstoja, popeljal sam direktor Franjo Tilinger, drugo pa Zorka Godler. Mnogi so bili v tovarni prvič in se kar niso mogli načuditi, kaj vse v tistih prostorih delajo. Vzdihovali so, »ko bi lahko kaj takšnega kupil v trgovini...« No, pokrovitelj se jim je zahvalil za obisk s spominskimi krožniki, ki so jih prejeli vsi nastopajoči.

Sledil je neplaniran razgovor z vsemi vodji ansamblov o letošnji reviji in predvsem prihodnji, ki bo jubilejna — peta. V pogovoru je bilo podanih precej zanimivih predlogov, katerih realizacija bo brez dvoma samo obogatila libojško revijo. Franci Lipičnik iz Zagorja je tako predlagal, da bi nekdo napisal tekst o

Libojah in knapih pa sedanjem življenju, nakar bi ta tekst dobili vsi ansamblji in nanj napisali melodijo. Najboljša melodija s predloženim tekstom bi postala himna revije, katero bi vsako leto igrali ob koncu revije vsi nastopajoči skupaj. Albin Krajnc, član Koroškega vokalnega kvinteta iz Prevalj, je takšno idejo podprl, isto pa so storili tudi vsi ostali. Bilo je še nekaj drugih pripomb, kot recimo tudi ta, da ne bi v bodoče smelo ostati samo pri reviji in dveh festivalih (Ptuj in Steverjan), ampak bi moralo sodelovanje med narodno zabavnimi ansambli potekati kontinuirano skozi vse leto. Med ansambli bi bilo potrebno več sodelovanja, pomoči, izmenjave not in nasvetov ter podobnega.

Kratek »posvet« je brez dvoma uspel in potrdil pravilnost organizatorja, da to v širši obliki pripravi prihodnje leto na peti reviji.

Kako sta potekala koncerta? Mirno lahko zapišemo, da je vsak ansambel pokazal nekaj svojega in da je prav zaradi tega tudi vsak ansambel dobil v dvorani svoje »navijače«. Pojdimo po vrsti, kot so nastopali: Ansambel Planika iz Soštanja je dokazal, da ni zastoj prejel pred leti nagrade v Ptuj, v svojih vrstah pa ima odlično pevko Agato Šumnik. Fantje štirih vasi iz Galicije hodijo na vaje iz štirih vasi, glasbo pa gojijo zato, da se po napornem delu vsaj malce sprostijo. Ansambel Trlo Štef je bil med tistimi, ki je pri občinstvu zlasti zaradi razposajene frajtonarice Stefane Frececa najbolj »užgal«. Zalski vokalni kvintet se je po mesecu skupnih vaj prvič predstavil, vodi pa ga eden izmed pionirjev narodne glasbe v Savinjski dolini Florijan Lesjak, ki je tudi bil najstarejši udeleženec. Stari prijate-

lji iz Prebolda so pokazali, da se spoznajo na glasbo, isto pa velja tudi za Graškogorski kvintet iz Velenja in seveda še posebej Celjski instrumentalni kvintet s samimi starimi glasbenimi mački in izredno dobro pevko Zinko Gluvič, ki se glasovno odlično ujema s pevcem Slavkom Kranjcem. Brez dvoma eden najboljših duetov na reviji! Ansambel Griški kvintet iz Griž je potrdil, da ni zastoj uspel letos v Ptuj, Koroški vokalni kvintet in trio Spomini iz Prevalj pa so prinesli vso mehko lepe koroške pesmi. Aplavz so poželi zaradi lepega petja in simpatičnih oblačil. Za ansambel Francija Lipičnik iz Zagorja ni treba reči drugega kot to, da so pravi glasbeni mojstri, ki so zlasti dvignili občinstvo na noge z razposajeno melodijo Mladost je norost. Franci Zeme iz Vojnika je na reviji nastopil že četrtič in potrdil svoj sloves, katerega vrhunec sta bili letos dve nagradi v Ptuj. Ansambel Borisa Terglava iz Šempetra je zaigral dve melodiji svojega člana Stefana Frececa, zapeli sta dve izredno solidni pevki Anka Hribovšek in Zlatka Šarlah, povedati pa niso pozabili, da jih bomo lahko v petek videli na televiziji v novi oddaji. Z izrednim smislom za slovensko narodno pesem so se predstavili člani vokalnega kvarteta Frankolovčani, posebno doživetje pa je bil nastop zmagovalnega ansambla na letošnjem ptujskem festivalu in to ansambla Prijatelji izpod Reške Planine. Dve prikupni dekletici Cita in Erika Zakonjšek (igrali sta na citre in violino!) sta skupaj s fanti zaigrali tako, da jih občinstvo enostavno ni spustilo z odra. Prijatelji izpod Reške Planine so bili prava osvežitev! Glasbenega smisla ne gre odrekati tudi ansamblu Savi-

To ni Clay, to ni Parlov, to je nihče drug kot Volodja Peer (član mariborskega gledališča), ki je prišel na 4. revijo narodno-zabavnih ansamblov v Liboje »direktno« s seje delavskega sveta... Rokarske rokavice nosi zato, ker vsi pravijo, da je treba s človekom »delati« v rokavicah...

nja iz Griž, poglavje za sebe pa sta bila ansambel Vikija Ašiča iz Celja in Veseli hmeljarji iz Zalca. Se enkrat so potrdili, da ne uživajo slovesa zastoj, ampak povsem upravičeno. Domačini Veseli Libojčani so se predstavili z izredno privlačno novo melodijo Uspavanko za sina, ki jo je čudovito zapela najmlajša udeleženka revije Alenka Češarek, katero so vokalno spremljali tudi Frankolovčani. Za nekaj minut prijetnega humorja pa je poskrbel mariborski igralec Volodja Peer, tako da je bilo dejansko vse na pravem kulturnem nivoju. Volodja je rad prišel v Liboje, med drugo predstavo pa se je po opravljenem nastopu poslovil in nadaljeval pot v Ljubljano, kjer je ponoči snehal za silvestrsko oddajo. Nekdo ga je vprašal, če ima šoferja, pa je odgovoril, da vozi kar sam. Kaj morajo vse prestati ti potujoči komedijantje, da se jim potem lahko mi smeji? Obljubil pa je, da bo prihodnje leto ponovno prišel, to pa so obljubili tudi vsi nastopajoči ansamblji, ki niso mogli prehoviti libojške organizacije in prisrčnosti tamkajšnjih ljudi.

Ob koncu vsakega nastopa pa so vsi sodelu-

joči ansamblji skupaj zaigrali priljubljeno Avsenikovo melodijo »Slovenija« in verjemite, vsa dvorana je pela in ploskala skupaj z glasbeniki, iz marsikaterega očesa pa je pritekla solza.

4. revija narodno zabavnih ansamblov je za nami. Uspešno so jo pripravili DPD Svoboda s sekcijo Veseli Libojčani pa keramična, Mirošan, Montana in Zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Zalec. O pomenu revije sta govorila tudi Zoran Razboršek in Janez Meglič. Kaj lahko oziroma moramo zapisati ob letošnji reviji? Predvsem to, da je popolnoma uspela in da ima neverjetno oporo med ljudmi ter drugič, da je nujno treba začeti konkretno razmišljati o razširitvi dvorane, kajti sedanja dejanska ne ustreza več. Morda pa bi pri tem lahko sodelovali tudi ansamblji s koncerti, katerih zaslužek bi šel v sklad za obnovo oz. razširitev dvorane...

V s snegom pobeljenih Libojah je bilo v nedeljo resnično toplo. Toplo zaradi prijateljskih domačih zvokov!

Tekst: TONE VRABL

Foto: TONE TAVČAR

Na reviji se je predstavil tudi žalski vokalni kvintet, ki ga sestavljajo (od leve proti desni): Zlatko Krčmar, Dušan Zolnir, Florijan Lesjak, Roman Kozovine in Marjan Leber. Po mesecu dni skupnega sodelovanja so se dobro »odrezali« in od njihovega petja lahko pričakujemo še več!

NAJSTAREJŠI ŽALČAN IVAN MAROLT

DOLGČAS, KER NI PRIJATELJEV

VSI SO ŽE POMRLI, SAM PA SI JE ŽE NALOŽIL 96. KRIŽ

Vse manj je ljudi, ki bi se rodili še v prejšnjem stoletju. Tako so zdaj izjemni stoletniki pa oni nad devetdeset let. Takšen je pač zakon življenja. Nit življenja je lahko zelo zelo dolga, vendar enkrat se utrga in ni je več. Ivan Marolt je ta čas brez dvoma najstarejši občan Zalca ter prav gotovo tudi med najstarejšimi v celotni občini, saj si je pred meseci že naložil 96. križ. Zdalj stanuje v nizki hiši sredi starega žalskega mestnega jedra, ki je tako značilna za to hmeljsko središče. Ob obisku je bil v njegovi sobi prijetno toplo, skozi okna, ki sta toliko nad pločnikom, da bi lahko kar stopili čez, pa lahko opazuješ ves mestni vrvež, ki je sedaj seveda mnogo večji, kot v začetku tega stoletja.

Ivan Marolt je sedel za staro stolsko pisalno mizo, kjer je že imel napisanih nekaj podatkov o svojem življenju, saj naš je pričakoval. V oknu je bilo nekaj izjemno lepo rumenih dišečih kuten, ki mu vsako leto zrastejo na vrtu za hišo. Sredi sobe je precej velika okrogla miza z belim prtom, vrtnicami (svežimi) in steklenico mostarske žilavke, kot simbolom trdnosti in moči do življenja.

Ivan Marolt je pravi Žalčan, pravzaprav rojen v bližnjem Vrbiu, od koder se je star osem let preselil v Zalec. V Vrbiu so imeli hmeljišča, oče pa se kočijo za prevažanje. V družini je bilo osem otrok, zdaj živi samo še on. Korenina med koreninami, ki je posebna tudi po tem, da ima »dva« rojstna dneva. »Po prvih podatkih sem rojen 28. avgusta 1882, po drugih pa 6. septembra 1882. Karkoli vzamete, star sem že 95 let in zdaj nosim že dober mesec šestindesetletni križ,« hudo mušno pripoveduje Ivan Marolt, ki ima podatke postrojene v glavi natančno kot oficir svoje vojske. Spomin mu v dolgih letih ni zbledel, samo malo oglušel je in ne vidi več tako dobro, kot nekoč. »Tudi noge so postale bolj okorne,

vendar me še vseeno nesejo vsak dan na sveži zrak.« Po da se do prijateljev Vajsovih (dobrih štiristo metrov) pa na občino, k mesarju, na pokopališče... Lani se je še peljal s kolesom, zdaj pa... »se mi ga ne da popraviti, drugače bi še šlo.« Do lani je tudi še igral karte in šah, saj je obojega bil velik prijatelj. Zal mu oči tega ne dopuščajo več. Sam si vsak teden opere glavo, sam se brije, sam si vsak teden vsaj enkrat spedi krate noge... »dru gače bi težko hodil. Samo malce težko si to uredim, ker sem že okoren.« Še letos je na svojem vrtu sejal in sadil. Kadil je 56 let, zdaj pa že 25 let nič. Nehal je, ker mu ni več dišalo. Vina sploh ne pije. V mladosti je bilo nekaj

malega, potem pa celo življenje nič.

Po poklicu je bil frizer in je to stroko opravljal vse od leta 1906 pa do konca druge svetovne vojne. Ukvarjal se je tudi z lasničarstvom in je takoj po vojni prodal okoli 500 kg naravnih las izdelanih in napolnjenih. »Danes skoraj nikjer več ne dobijo pravih las, vse je umetno. Še frizerji za vložke uporabljajo nadomestke. Ampak pravi las je le pravi.« Tiho pristavi, da jih takole okoli 20 kg še vedno ima na podstrešju varno spravljene...

Potem pove, da je kar enajst let preživel med vojakmi in v vojnah... »Najprej sem tri leta služil redni vojaški rok, zatem pa sem bil štiri leta v I. svetovni vojni.

Spominjam se Franca Jožefa, katerega je po smrti zamenjal Karl. Prvo leto sem se boril v Galiciji, potem pa tri leta na italijanski fronti. Bil sem poslovođa sanitetne kolone v šesti diviziji. Med II. svetovno vojno so me izselili v Čučak. Ker pa sem že prej prodajal naš goiding pivovarni v Jagodje (sedanje Sveto-zarevo), sem se iz Čučka namenil tja. Direktor me je spoznal in potem sem delal pri njih. Zelo lepo so me sprejeli in kar težko smo se poslovili, ko smo se po končni vojni vrnili domov.«

Potem se spominja razvoja Zalca... »Ko sem kot otrok prišel v Zalec je bila cesta samo pošudrana in široka. Nasproti sedanje mesnice je bil vočnjak, kjer so furmani napajali konje. Zraven pa je stal ogromen topol, visok kot cerkveni zvonik in debel, da ga nekaj ljudi ni moglo objeti. Pa staro cerkev so že v prejšnjem stoletju porušili. To je bilo škoda, saj so bile v njej čudovite freske in ostale vrednosti. Okoli leta 1901 so zgradili novo, sedanjo. Včasih je bilo v Zalcu po šestnajst gostim, skoraj v vsaki hiši si dobil za piti, in tri trgovine. Pa kakšne veselice so prirejali! Danes pa samo avtomobili, nič več rezgetanja konj in prešernega ljudskega petja po večerih.«

Spomin se tudi prvega vlaka, ki je pripeljal v Zalec, bilo je to leta 1891, ko so zbrali vse otroke, jim dali v roke zastavice in so mahali v pozdrav prvemu, sopihajočemu vlakcu.

Nato nekam otožno pripomne, čeprav je drugače vitalen korenjak... Dolgčas mi je! Vsi moji prijatelji so že pod rušo. Pred dnevi mi je umrl še zadnji, Vilko Senica, ki pa je bil sicer 16 let mlajši od mene...«

Takšno je življenje, ki mu žilavi Ivan Marolt dobro kljubuje in želim mu, da ga življenjska nit ne bi ustavila pred magično številko — 100! Pa srečno! TONE VRABL

50 let skupne poti v življenju

V soboto sta praznovala 50-letnico zakona, zlatoporočje, Ivan in Ana Emeršič iz Rakovelj pri Braslovčah. To je dolga doba, polna srečnih pa tudi grenkih trenutkov, polna skrbi in radosti, polna dela in skromna s počitkom. Oba zlatoporočca je delo spremljalo že iz otroških let.

Ivan se je rodil kot nezakonski leta 1894. Že to je bilo zanj usodno. Mati ga je komaj rojenega pustila svoji sestri in odšla v Ameriko. Ivan je ni nikoli videl. Po končani osnovni šoli se je izučil za čevljarja. Kot mlad fant je moral v vojsko in vojaški rok je služil 7 let.

Ana se je rodila v Hambornu leta 1905 ter se izučila za šiviljo. Ko se je pričela I. svetovna vojna, se je z materjo vrnila v domovino, tu pa je spoznala svojega bodočega moža.

Vzela sta se leta 1926. Potem se je družina hitro večala. V zakonu se jima je rodilo osem otrok, in sicer 5 sinov in tri hčerke. S tem je bila staršema naložena velika skrb. Prav zato se je Ivan zaposlil v rudniku Zabukovca. Po končani drugi svetovni vojni je pričel delati v Tovarni nogavic na Polzeli, kjer se je tudi upokojil.

Na sobotnem družinskem slavlju so se zbrali vsi otroci in 17 vnukov ter pravnuk. Slovesni obred zlate poroke je bil v poročni dvorani skupščine občine Zalec, opravil pa ga je Stanko Zagar, delegat skupščine občine.

Zlatoporočencema, ki sta kljub letom in številnim težavam, ki sta jih morala premagati, čila in srečna, želimo, da bi dočakala še veliko skupnih let.

TONE TAVCAR

RIMSKÉ TOPLICE

ZBOR MLADIH

VARČEVALCI LAŠKE OBČINE

Pred kratkim je bilo na naši osnovni šoli v Rimskih Toplicah srečanje varčevalcev laške občine. Najprej je poročala predsednica pionirske hranilnice na domači šoli, zatem pa iz Laškega. Povedala je med drugim, da ima pionirska hranilnica tudi lastna sredstva. Poročala je tudi učenka iz Radeč. Čeprav imajo na tej šoli prostorsko stisko, imajo kar lepo število

lo varčevalcev. Letošnje leto pa so začeli delo z velikim veseljem, saj vedo, da bodo imeli v novi šoli svoj prostor. Tudi pionirska hranilnica na posebni osnovni šoli v Laškem se bori s prostorskimi težavami.

Mladi varčevalci iz Rimskih Toplic so prispevali nekaj denarja tudi za Posočje. Sicer pa je članica, pionirske hranilnice iz Rimskih Toplic še predlagala, da naj učence prvega razreda vsako leto sprejmejo med nove člane hranilnice, nadalje, da naj bo v oktobru redno srečanje mladih varčevalcev občine Laško in da naj vse pionirske hranilnice delajo na tem, da bodo imele čim več varčevalcev.

Po delovnem delu je bil kulturni program, ki so ga pripravili učenci vseh šol.

Vse zbrane je pozdravil predstavnik celjske podružnice Ljubljanske banke, sicer pa je ta denarni zavod podelil naši hranilnici računalni stroj in uslužbenec hranilnice še denarno nagrado za vestno delo.

S. B.

MINKA KOŠIČ

NA REPUBLIŠKI KVIZ - CELJANI

Pred kratkim se je v Celju vršil regionalni kviz z naslovom Armada zmage — armada svobode. Boj za vstop v finale se je odvijal že dopoldne, ko so tekmovalci reševali teste. Na kvizu so sodelovale ekipe iz skoraj vseh občin celjske regije, vstop v finalni del tekmovanja pa so si priborile ekipe po naslednjem vrstnem redu: ekipa Celja, Laškega in Slovenskih Konjic. Ob 17. uri popoldne je bila dvorana Narodnega doma zasedena do zadnjega kotička. Tekmovanje se je pričelo. Ekipe so odgovarjale po istem vrstnem redu, kot so prišle v finalni del tekmovanja. Tekmovalci so bili izredno dobro pripravljeni, zato so bili odgovori stokratno pravilni. Še po drugem kolu vprašanj so imele vse tri ekipe isto število točk. V tretjem kolu pa se je ekipi Slovenskih Konjic zataknilo. Po štirih dodatnih vprašanjih za vsako ekipo pa si je prvo mesto prisvojila domača ekipa — ekipa Celja s 3 točkami prednosti pred ekipo Laškega. Domačo ekipo so sestavljali dijaki Ekonomskega šolskega centra in vojak.

MOJCA BUČER

CELJE

PLESNA ŠOLA DELA!

MLADINA IMA SVOJE ZADOVOLJSTVO

Občinska Plesna šola Celje tudi letos ni pozabila na svoje ljubljence. Pred kratkim je pričela z začetnim tečajem, v katerega se je vpisalo kar 361 mladih plesalcev. Podatek je zadovoljiv in priča, da si mladi žele plesne izobrazbe, lepega estetskega plesa. Vemo, da v Celju takšnih priraditev primanjkuje, zato je treba Plesno šolo še posebej pohvaliti, predvsem pa predsednika le-te tov. Lojzeta Borinca.

Začetnemu tečaju, ki bo trajal vse tja do februarja, bo sledil nadaljevalni. Oba bo poučeval, tako kot vsako leto do sedaj, dipl. plesni mojster Ludvik Simončič iz Maribora. V programu so moderni, standardni in latinsko-ameriški plesi. Poudariti velja, da bo na tečaju veliko govora tudi o bontonu, o obnašanju v družbi ter v javnih in kulturnih ustanovah.

Plesna šola bo tudi letos namenila veliko pozornosti vaski in kmečki mladini, saj so v lanskem letu, in še prav posebno v začetku letošnjega

ga dosegli lepe uspehe. Seveda šola želi, da nadaljuje tudi z organizacijo plesnih tečajev po osnovnih šolah, kar je popolnoma pravilno. Mladi, ki imajo za to veselje, naj se že v rani mladosti spoznajo s to večino in jo nato iz leta v leto vedno bolj izpopolnjujejo. Na programu so tudi maturantski tečaji, ne samo za gimnazij-

ce, temveč tudi za ostale maturante srednjih šol.

Mladi, še je čas, da se vključite v njihove vrste, zato ne oklevajte in pridite. Vabljeni!

Darja GLANČNIK

ZBOR TABORNIKOV

Pred dnevi se je sestal na svojem občnem zboru tabor. niški odred II. grupe odredov iz Celja. Ker je šlo za temeljit obračun in delovni program pomembne interesne dejavnosti mladih — tak obračun pa smo že dije časa pogrešali, moramo njihove nedeljske zbor samo pozdraviti. Ne nazadnje gre za dejavnosti mladih, ki je iz rednega pomena za oblikovanje socialistične osebnosti mladega človeka in se vpe nja v celoten okvir splošnega ljudskega odpora. Sicer pa imajo taborniki tudi zaradi tega vso potrebno podporo družbenih dejavnikov, še zlasti Socialistične zveze v Celju.

PIONIRSKA ŠAHOVSKA ŠOLA

Tudi pri SK Celje so te dni pričeli načrtno vzgajati mlade šahiste. Po posebni selekciji so izbrali devet pionirjev in dve pionirki, ki vadijo redno pod vodstvom odličnega šahista Franca Pešca. Prvi treningi in vaje so že pokazale, da je pionirski kader v Celju izvrsten in, da se ni potrebno bati za mladi naraščaj pri nas.

J. KUZMA

ALPINIZEM

ZIMA IN POSTOJANKE

BIVAKI DOBRO UREJENI, KLJUČI V DOLINI

Povedali smo že nekaj o prvih nevarnostih, ki jih sreča planinec na zimskih poteh do januarja, ko po izkušajah preteklih let šele nastopi prava shribovska zima. Vsak želi na svoji poti pravi vrhu v Savinjskih in Julijskih po utrudljivem vzponu vsaj udobno spanje, ki pa je v večini primerov odvisno od oreme, ki jo nosimo s seboj.

Planinske postojanke v visokogorju niso oskrbovane, odprte so samo zimske sobe, ki največkrat kažejo klavirno podobo naše planinske kulture. Večina obiskovalcev je vendar takih, ki poleg svojih ostankov pospravijo še navlako prejšnjih in očisti prostor snega in konzerv. Izgleda, da nekateri res vlečejo rep za sabo in vstopiš na Korošici, Kamniškem in Kokrskem sedlu iz snega zunaj na sneg znotraj pri odprtih vratih in oknih. Tudi na suhe koce ne računamo; povračini so vlažni in pod njimi doživimo tresočo zimsko savno s primesjo vseh možnih duhov. Peči in kurjave praviloma ne premore nobena soba, razen Okrešlja, kjer pa je soba odločno premajhna in bo treba glede na obisk v zadnjih letih čim prej odpreti novo.

Beležimo vrhunske uspehe v zimskem alpinizmu, se morimo z najboljšimi v Himalaji, pogojev za zimski vzpon doma in normalni počitek planincev in alpinistov v hribih pa ni. Nekaj tudi zato, ker tisti, ki imajo v društvih in na zvezi gospodarsko in gradbeno dejavnost v rokah, pozimi problema ne vidijo na lastne oči.

Oskrbovane postojanke so samo v Logarski dolini, Kamniški Bistrici, na Grohatu in ob praznikih še na Korošici. V hribih ni nič bolje. Zimske sobe so ropotarnice, edino na Kredarici vam meteorolog odkaže človeka vredno ležišče. Bivaki so v redu urejeni, treba pa je po ključ v dolino.

Zaenkrat samo napotek, ki velja za vse in povsod v visokogorju pri nas: v nahrbtniku naj bo oprema, primerna za bivačiranje (kljub štirim ste nam zimskim sobam): topla rezervna obleka, kuhalnik s posodo, sveča, bivač — in spalna vreča, pa še velik žep potrpežljivosti in uvidevnosti. Živce hranite za vzpon na-

slednjega dne. Če še nekateri ne veste — spanje z derezama pod koci je neprijetno in utrudljivo.

Na sliki: Tako prijetnega

grelca za roke kot je »raufangs« bivaka pod Ojstrico, ne najdemo pred nobeno zimsko sobo v naših zasneženih hribih.

CIC

CELJE:
VARSTVO
ŽIVALI

Delavno je to društvo, čeprav njegovih idej še ni sprejel sleherni delovni človek, občan. Zato tudi njegova opozorila, posredovanja, kliči na pomoč in podobno.

Gre za celjsko društvo za varstvo živali, ki vabi danes, v četrtek, 25. t. m. ob 17. uri v društvenih prostorih, Gledališka 2, nasproti Turške mačke, na svoj redni občni zbor.

Vabijo ne samo društvene člane, marveč tudi vse ljubitelje živali, posebno še mladino. Ob koncu zbora bodo zavrteli še barvni dokumentarni film.

SKUPŠČINA
ŠŠD EŠC

Pred dnevi so na skupščini ŠSD ekonomskega šolskega centra pregledali rezultate dela v zadnjem obdobju in si začrtali tudi pot za delo v prihodnjem obdobju. Predsednik ŠSD MITJA OCVRK je nanizal tekmovalne uspehe članstva na srednješolskih občinskih, področnih in republiških prvenstvih, ki so bili zelo vidni in spodbudni za večjo vključevanje mladih v športno življenje. Žal pa na EŠC doslej niso imeli nobenih pogojev niti za redni pouk telesne vzgoje, še manj pa za razvijanje prostovoljnih aktivnosti na tem področju. Več ali manj so bila vsa prizadevanja mladih usmerjena pri gradnji nove telovadnice. S pridobitvijo novega objekta bo sedaj tudi več možnosti za širše društveno življenje, ki se bo izvajalo v vadbi in nastopih v atletiki, gimnastiki, vseh štirih športnih igrah, namiznem tenisu, strelišču in šahu.

K. J.

Šolski kovinarski in
metalurški center Štore

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. ADMINISTRATOR v TOZD Poklicna kovinarska in metalurška šola Štore za nedoločen čas
2. ADMINISTRATOR v TOZD Dom učenec Štore za določen čas (nadomeščanje za čas porodne dopusta)
3. HIŠNIK v TOZD PKMŠ Štore
4. razpisuje prosto delovno mesto učitelja strokovno teoretičnih predmetov za kovinarje v poklicni kovinarski šoli

POGOJI:

pod 1.: dokončana administrativna šola ali druga smer poklicne šole z obvladanjem strojepisja
pod 2.: obvladanje strojepisja in administrativnih opravil
pod 3.: dokončana poklicna šola kovinarske ali lesne smeri
pod 4.: pogoji, ki se zahtevajo za učitelja poklicne šole po zakonu o srednjem šolstvu

Prijave sprejema tajništvo ŠKIMC ŠTORE 10 dni po objavi.

ŽELEZARNA ŠTORE

Kadrovski sektor

objavlja
skladno s 33. členom samoupravnega spora-zuma o MRZD

TOZD ViT
Železarne Štore

naslednjo prosto delovno mesto:

VODJA preventivnega
strojnega vzdrževanja
v Štorah I.

Poleg splošnih, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo strojne smeri
- da ima 4 leta ustrezne pralce
- da ima organizacijske, koordinacijske in gospodarske sposobnosti
- da je družbenopolitično aktiven in neoporečen ter
- da vsaj pasivno obvlada en tuj jezik.

Kandidat ima pri vodstvu TOZD ViT na vpogled organizacijski elaborat, lahko pa dobi tudi bolj podrobne informacije o delovnih zadolžitvah.

K prijavi naj kandidat priloži kratek opis dosedanjega strokovnega in družbenopolitičnega dela.

Pismene prijave sprejema kadrovski sektor Železarne Štore do 13. 12. 1976.

Kadrovski sektor

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega moža in očeta

LEOPOLDA ŽGAJNERJA

iz Vojnika 146

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih na kakršenkoli način pomagali, ga spremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje, posebno še družinam Košir, Gaber, Kranjc in Vinder ter delovnim kolektivoma Hme-zad Zalec, TOZD notranja trgovina in Žične.

Zalujoči: žena in sinova.

Vojnik, 20. novembra 1976

Staša Gorenšek

VEČERNA LINIJA

Sezona večernih oblek je tu in če prej ne, ob Novem letu bo nemara vsaka izmed nas želela novo večerno obleko. Zato bo kar pravi čas, da pogledamo, kakšna naj bo ta večerna obleka, če hočemo, da bo modna in lepa.

Predvsem so pri novih večernih oblekah pomembni materiali. Tokrat nežni, tanki in lahki — muslini, organce, šifoni, nekoliko težje svilu in svileni jerseyi. Vsi enobarvni — v lepih rožnatih odtenkih od barve vijolic, španskega bezga do nežnih jasminovih tonov, kovinsko sivi in modri in seveda črni. Le malo je tiska in še to v glavnem na delu obleke.

Takšni nežni materiali so navadno ukrojeni zelo nestimetično, zelo domiselno in svobodno, z več plastmi kril ali rokavov, v rjotavih linijah, skratka tako, da se v teh večernih oblekah ženska postava zabriše, postane krhka in nežna.

OBČINSKO SODIŠČE
v Šmarju pri Jelšah

v skladu z določbo čl. 3 pravilnika
o štipendiranju
razpisuje

1 ŠTIPENDIJO
za študij na pravni fakulteti
za šolsko leto 1976/1977

Štipendija se podeljuje pod pogojem, da bo štipendist po končanem šolanju opravil pripravniško prakso ter se zaposlil pri sodišču v skladu s pogodbo o štipendiji in ostal na delu najmanj toliko časa kot je prejel štipendijo.

Prijavi je treba priložiti:

- a) prošnjo za štipendijo na predpisanem obrazcu
- b) dokazilo o učenem uspehu
- c) dokazilo o vpisu v tekoči semester
- d) mnenje družbenopolitičnih organizacij o moralnih vrednotah kandidata.

Kandidati naj pošljejo vloge v 15 dneh od dneva objave razpisa komisiji za štipendije občinskega sodišča Šmarje pri Jelšah.

PRIZNANJA

V klubu delegatov v Ljubljani je bila pred dnevi pomembna svečanost. Zvezna telesnokulturna organizacija Jugoslavije je za 30-letnico telesne kulture v Jugoslaviji podelila priznanja za uspešno 30-letno povojno delo na tem področju najboljšim organizacijam in zaslužnim telesnovzgojnim delavcem.

Iz ožjega celjskega področja so ta priznanja prejeli — AD Kladivar Celje za uspešen razvoj atletike ter vrhunske dosežke atletov in atletinj na olimpijskih igrah, BAI, evropskih prvenstvih, mediteranskih igrah, meddržavnih in mednarodnih nastopih ter domačih tekmovanjih. AD Kladivar je v povojnem obdobju dosegel vrsto ekipnih prvenstev SFRJ in SRS, kopico naslovov državnih prvakov in rekordov ter se še danes uvršča med najboljše atletske kolektive v državi. SSD Kajuh na celjski gimnaziji deluje že polnih 30 let. To šolsko športno društvo je zastavilo svoje delo na množični osnovi, odlikovalo pa se je vselej tudi po svojih kvalitativnih dosežkih. V tem društvu je bila tudi zabeležena nekaterih celjskih novih športov po osvoboditvi. Tudi sicer je bila ta organizacija prava zakladnica kvalitativnih in vrhunskih športnikov za celjske športne organizacije, s katerimi je bilo vodstvo društva in vodstvo šole s profsorskim zborom vred, še predvsem pa njenim mentorjem tov. Slavkom Kokotom, tesno povezano v težnji za kvalitativnim napredkom celjske telesne kulture.

Med posamezniki je prejel priznanje tudi Karel Jug, prvi predsednik Okrožnega fizikturnega odbora v Celju, soorganizator telesne kulture v širši celjski regiji, dolgoletni predsednik SSD Kladivar, AD Kladivar, okrajne športne zveze in okrajne zveze za telesno kulturo, svetov za telesno kulturo pri OLO in Obč. skupščini Celje, sicer pa kot pedagog in svetovalec za šolsko telesno vzgojo usmerjevalec uspešnega razvoja šolske telesne vzgoje in šolskih športnih društev v celjski regiji in Zasavju.

Vsem nagrajencem veljajo tudi čestitke našega uredništva.

ŠPORTNIKI ŠSD INGRAD ZA DAN REPUBLIKE

Prizadevali delavci v SSD INGRAD so v počastitev praznika republike izvedli v odlični organizaciji TOZD v Slov. Konjicah tradicionalne X. jubilejne delavske športno-rekreativne igre med TOZD in skupnimi službami. Udeležba je bila 100%, saj so bili na tekmovanjih mestih delavci-sportniki iz vseh 11 TOZD in SDS. Skupno je nastopilo 271 športnikov-delavcev, ki so se med seboj spoprijeli v šestih športnih panogah in igrah.

V nogometu je zmagala ekipa gradbene operative iz Celja pred mehanizacijo in Medlogom. V namiznem tenisu je zmagala mehanizacija pred proizvodnimi obrati in Laškimi. V kegljanju je ponovno zmagala mehanizacija pred proizvodnimi obrati in skupnimi službami. V kahu je zmagala gradbena operativna iz Celja pred skupnimi službami in proizvodnimi obrati. V streljanju so svojo tretjo zmago na teh igrah slavili mehanizacija pred gradbeno operativno Celje in proizvodnimi obrati. V odbojki je zmagala ekipa iz proizvodnih obratov pred skupnimi službami in gradbeno operativno iz Celja.

Vrstni red TOZD: 1. Mehanizacija 53 točk, 2. Proizvodni obrati 50, 3. Gradbena operativna Celje 49, 4. Skupne službe 44, 5. GO Laško 25, 6. IGM Medlog 17, 7. GO Sentjur 16, 8.-9. GO Ljubljana in Zalec 8, 10. GO Slov. Konjice 6 in 11. Projektiva 5 točk. Igre je odlično organizirala TOZD v Slov. Konjicah. Razveseljivo je, da ima to mesto na voljo tudi izredno lepe športne objekte za tako množična tekmovanja. Zato velja domačinom organizatorjem in pokroviteljem (6 podjetij iz Slov. Konjic) izreči vse priznanje.

Z množičnimi športnimi tekmovanji so delavci GIP INGRAD dostojno praznili praznik republike. Ob tej priložnosti pa so delavci iz različnih delovnih področij med seboj navezali in utrdili tovariške in delovne stike, ki večje to našo gradbeno organizacijo.

K. JUG

ODBOJKA: ZA ZAČETEK PORAZA

Zenska vrsta celjskih odbojkaric, ki v bodoče nastopa v novem ožolju in pod novim imenom TRC Golovec, torej kot odbojarska sekcija Turističnega rekreacijskega centra, in moška ekipa Sempetra, sta startali v republiški ligi.

Začetek ni bil najboljši. Celjanke so v precej izenačeni igri izgubile proti Mariboru 0:3, Sempeter pa v Kamniku proti domači vrsti 1:3.

V prihodnjem kolu, ki je na sporedu šele 5. decembra, igra moška vrsta Sempetra do-

ma proti Misljinji, Celjanke pa v dvorani osnovne šole Ivanke Uranjek proti Krki iz Novega mesta. Moška vrsta Partizana Gaberje, ki se ni uvrstila v republiško ligo pa letos ne tekmuje več.

J. KUZMA

HOKEJ NA LEDU

USODNA 53. MINUTA

Celjski hokejisti na ledu so izgubili korak z voščnim moštvom v B. skupini državnega prvenstva. Sedaj zaostajajo za voščno Slavijo za štiri točke in za drugo uvrščenim TI. volijem dve točki. Torej te dni so Celjani zabeležili dva neprijetna poraza, ki pa bi lahko bila prihranjena, kajti Celjani so se dejansko premagali sami sebe.

V Ljubljani proti Slaviji je šlo vse odlično. Izvrstni Vertovšek, ki končno prihaja v odlično formo je povedel Celjane 2:0. Pri tem pa so Celjani igrali odlično in nad igrali domačo ekipo Slavije. Toda prišla je 53. minuta. V eni sami minuti so Celjani prejeli dva zadetka in srečni domačini so povedli 4:3. Ob koncu pa so Celjani imeli še možnost za uspeh. Imeli so kar dve minuti igralca več in dve minuti dva igralca več.

KOŠARKA

PETA ZMAGA CELJANOV

MLADOST, HITROST IN BORBENOST SO ODLIKE

V II. ZKL-zahod so celjski košarkarji pred 300 gledalci v V. kolu prvenstva v dvorani TSC ponovno zabeležili zmago. Tokrat so premagali nevarnega tekmeča Puljanko, ki ima v svojih vrstah izkušene in visoke igralce. Celjani so to srečanje pričeli odlično in si že do desete minute priigrali prednost 11 košev. V nadaljevanju I. polčasa so nato domačini zaigrali preveč sproščeno in z napakami (koraki slabe podaje, nesporazumi med igralci). Na odmor so tako odšli Celjani s točko prednosti — 37:36!

V nadaljevanju so se gostje še nekaj časa upirali razigranim domačinom, ki so povečali razliko že nad 15 košev, da so v samem finišu zmanjšali razliko na 10 košev prednosti za Celjane. Končni re-

zultat — 91:81 za Celje. V vrstah Celja lahko tokrat pohvalimo celotno moštvo. Obrambna igralca Trobiš in Stefanec sta lepo zaposlovala svoje napadalce, kjer sta bila tokrat nad vse razigrana Saboljški in Pipan. Izredno igro je tokrat odigral tudi svetovalec Subotič, izkazal se je tudi Kuljad. Tu je bil še izkušeni Golc. Najuspešnejša sta bila Saboljški z 28-timi in Pipan z 26-timi koši, 11 jih je pridjal Golc, 10 Subotič, 6 Kuljad, po 4 Stefanec in Kralj in 2 Trobiš. Z 10-timi točkami so trenutno sedaj Celjani na odličnem 3. mestu z enakim številom točk kot Ilirija. V VI. kolu se bodo Celjani spoprijeli v derbiju z Ilirijo v Ljubljani. Trener Zmago Sagadin je po srečanju dejal:

»Gostje imajo bolj izkušene

igralce, ki so nas prekašali tudi v telesni višini. Premagali pa smo jih z našim orožjem — mladost, hitrost in borbennost. To so naše odlike, ki nam ob posebnem slogu igre prinašajo točke! Tudi Subotič je bil prav dobre volje, pa je med drugim dejal: Vse manj je napak v naši igri. Ko steče naš stroj, ga je težko zaustaviti. Tako je bilo tudi v tej tekmi. Imamo zaupanje v lastne sile in sedaj nam je ob petih zmagah že mnogo lažje. Do zaključka jesenskega dela so še štiri kola. Upajmo, da bodo Celjani tudi v zadnji tretjini jesenskega dela prvenstva uspešni, saj imajo za tekmece razen Ilirije moštva, ki so trenutno mnogo slabša na lestvici kot Šibenik, Medveščak in Triglav iz Kranja.

K. JUG

MLADINSKI PRVAKI SLOVENIJE

Mladinski prvaki Slovenije tokrat iz Celja. Stojijo z leve proti desni: trener Z. Sagadin, Erjave, Pipan, Golc, Pulko, Kuder, Pongrac, Vrečer, čepijo: Benčan, Ramsak, Ramskugler, Rozman, Trobiš, Stefanec in tehnični vodja Zorko. (Foto: S. Zorko)

NOGOMET

NEPORAŽENI V GOSTEH

Končan je jesenski del v republiški nogometni ligi. Ekipa so nastopile zaslužni odmor. Nekatere se rekreacijsko vadijo, drugi pa se pripravljajo kratke turnaje. Vsi trije predstavniki celjskega območja pa so zadovoljni z uvrstitvijo. Rudar iz Velenja je končal prvi del prvenstva na drugem, Kladivar na šestem in Smartno na sedmem mestu. Toda razlika med drugo in sedmo uvrščenim je samo dve točki, kar daje možnost vsem za borbo za sam vrh.

Obiskali smo trenerja NK Kladivar Iljo Ubaviča in trenerja NK Smartno Ferija Benčnika. Ta ocenjujeta nastop svojih ekip takele:

NEPORAŽENI V GOSTEH

»Ekipa Kladivarja je imela precejšnje težave pred prvenstvom, je pričel razgovor Ilja Ubavič. »Toda te smo v samem prvenstvu rešili. Mladi igralci sosednih klu-

bov, zlasti pa Sivka, so odlično dopolnili ekipo. Zaigrali smo nad pričakovanjem. V Celju smo dosegli od petih srečanj dve zmagi, dva poraza in en remi, toda zmagi smo bili najboljši. V šestih srečanjih smo osvojili osem točk. Dvakrat smo zmagali in štirikrat igrali neodločeno. S takšno igro bi morali vsekakor biti višje, toda poraza proti Muri in Litiji sta nam odvzela prvo mesto. Izenačena liga, zlasti pa prvih sedem ekip, daje garancijo, da se je kvaliteta v ligi izboljšala in da imamo še možnosti za boljše uvrstitve spomladi. Potrebno pa bo še mnogo vadit preko zime in pripraviti tudi načrt dela v celotnem klubu. To pa naj bi rešila letna skupščina, ki bi morala biti v zimskih mesecih.»

ISCIMO NADOMESTILO ZA OMLADICA

»V Smartnem smo zadovoljni z rezultati in trenutno uvrstitvijo. Po uspešni sezoni v lanskem letu, ko smo bili drugi v rep. ligi in leto dni popreje, ko smo osvojili prvo mesto v konjski nogometni ligi, letos nisem mogel pričakovati še en tako prodoren uspeh na sam vrh. Toda samo prvenstvo je pokazalo, da smo zaostali samo za korak. Če bi uspehi vsaj enkrat na gostovanjih v Iliriji, Litiji ali v Trbovljah, ko smo nadigrali domačine in kljub temu izgubili, bi bili za dva mesta višje. Toda naš cilj spomladi je končna uvrstitve na četrto do peto mesto. Trenutno pa nas tare le en problem. Imamo dobro moštvo, toda zaradi kaznovanja Omladica, bomo pomladi imeli problem s krili. Če se bo vrnil Benček, potem bo mnogo lažje.»

Nogometarji Kladivarja in Smartnega bodo v naslednjih dneh pričeli z vadbo za novo sezono. V prvi fazi v telovadnici, pozneje na snegu in takoj pomladi že na igrišču. Eni kot drugi pa pričakujejo še boljše rezultate. Kadra, zlasti domačega je dovolj, potrebno pa bo samo prilagoditi formo tekmovanju primerno.

J. KUZMA

CELJSKA KOŠARKA V VZPONU

Med usmeritvami pri nadaljnjem razvoju kvalitativnega športa je v mestu Celju dobila posebno mesto tudi košarka. Ta dinamična in atraktivna igra je dobila svojo domovinsko pravico v našem mestu pred 31 leti po zaslugi prizadevnega pedagoga za telesno vzgojo na celjski gimnaziji, tov. Slavka Kokota in prvega SSD pri nas na celjski gimnaziji. Po treh desetletjih je bila pot te športne igre različna — od sternih vzponov so bila tu tudi nihanja navzdol in nazgor. Danes zopet Celjani in to nad vse uspešno igrajo v II. zvezni ligi. Trener Zmago Sagadin je takole ocenil sedanje stanje te športne igre v našem mestu: »Čutili je rezultate načrtnega dela. Imamo najmlajšo ekipo v II. ZKS — zahod. Mladinci so letos premočno osvojili naslov mladinskega prvaka Slovenije in se bomo borili za eno najvišjih uvrstitev v borbi za naslov mladinskega državnega prvaka v prihodnjem letu. Večina mladincev uspešno nastopa v II. ZKL v članski ekipi. Tako je naš kratkoročni načrt KK Celje izpolnjen. Naše perspektive pa so še odprte. Vse je odvisno od zveznega načrta pri uveljavljanju novega tekmovalega sistema. Trenutno še nimamo najboljših kadrovske in materialnih pogojev, da bi startali na višje oblike tekmovanja. Druge lige bodo po vsej verjetnosti že v kratkem ukinjene. Bo pa okrepljena republiška liga ponovno pridobila na svoji veljavi. Za I. ZKL še ne moremo računati. Morda le tedaj, če bo prevagala varianta z delitvijo te lige in večjim številom skupin. Nič določeno se sedaj ne da povedati o tem.

Naš pogled pa je usmerjen tudi v razvoj drugih ekip v mestu Celju. Imamo tri ženske ekipe — članice, mladinke in pionirke. Krivico delamo ženskemu športu nasploh v našem Celju. Pa govorimo na vseh ravneh o enakopravnosti med moškimi in ženskami. V športu ga ni! Zato si prizadevamo, da bi članice ponovno nastopale v republiški ligi. Imamo že solidno ekipo, pri tem pa skrbimo za podmladek od najmlajših nazgor. Pri delu za razvoj ženske košarke so prizadevni vaditelji Stefanec, Kuljad, Borovšakova, pomagaj pa tudi sam. Upam, da se bodo rezultati načrtnega dela pri razvoju ženske košarke kmalu pokazali.

Perspektive članske ekipe? Imamo svoj slog igre. Treniramo vsak dan ali bolje rečeno, šestkrat tedensko, vmes pa so še tekmovanja. Trenutno zelo dobro stojimo v II. ZKL. Igramo dinamično, igralci imajo dovolj fizične kondicije, hitrosti, odlikujejo se z agresivno obrambno igro in dobrimi skoki. Tu je še mladost. To so odlike, ki nam omogočajo dobre tekmovalne dosežke. Mladinci so naša perspektiva. Tu smo trenutno v vrhu v Sloveniji in pri vrhu v državi. Skratka — smo na najboljši poti nadaljnega napredka te igre v našem Celju. Zelel bi le, da bi bila večja odzivnost gledalcev pri naših tekmah kot doslej.

K. JUG

ŠAH: CELJE : BRANIK 12. DECEMBRA

Srečanja šestega kola republiške šahovske lige med Celjani in Branikom iz Maribora ni bilo. Mariborčani so prosili za preložitev, ker imajo težave s finančnimi sredstvi. CSK pa je njihovi želji ugodil in bo zato to srečanje na sporedu 2. decembra v Celju.

J. K.

NAROČITE
NOVI
TEHNIK

NA KRATKO, A ZANIMIVO

BOGATI SO, BOGATI

Kdor je videl na tekmah jesenskega dela tekmovanja v slovenski ligi igralce nogometnega kluba Rudar iz Velenja, se je lahko prepričal, kaj vse znore denar. Pridobiti kar več nogometnih igralcev, ves klub obleči v nove, da ne rečemo gosposke uniforme, pa po igri dobre in obilne večerje ter drugo. Le odkod Velenjčanom denar za vse to? Kdo so tisti strici, ki jim to omogočajo?

Kje to znorejo drugi podeželski klubi? Pa se kljub zapostavljanju športno in hrabro borijo za svoje barve. Vsa čast jim!

ZORKO KOTNIK

CELJE: KOMPAS ZA UPOKOJENCE

Mariborski balet praznuje letos tridesetletnico svojega dela. Jubilej bo ta umetniški ansambel počastil s številnimi nastopi. Med drugim tudi z »Ohridsko legendo«. Baletom, ki se odlikuje po izredni slikovitosti in folklornem značaju.

Eno od teh predstav je odkupil tudi Kompas in jo namenil upokojencem. Brezplačno. Na predstavo, ki bo 4. decembra, bodo Kompasovi avtobusi odpeljali okoli 450 upokojencev iz celjskega, mariborskega, murskosoboškega in koroškega območja. Samo iz Celja in njegovega zaledja bo deležno te pozornosti okoli sto upokojencev.

Prijave za ta brezplačni izlet sprejema celjsko društvo upokojencev.

Odločitev turistične agencije Kompas zasluži vso pohvalo!

MB

ŽALEC: DAN PROSVETNIH DELAVCEV

Občinski odbor sindikata delavcev v vzgoji in izobraževanju žalske občine ter osnovna sindikalna organizacija na osnovni šoli Vere Slandrove na Polzeli pripravljata v soboto dan prosvetnih delavcev žalske občine. Dan prosvetnih delavcev bodo pripravili v kulturnem domu ter v Tovarni nogavic na Polzeli.

Prosvetnim delavcem bo najprej spregovoril predsednik občinskega odbora Željko Sevenšek, nato pa jim bo o samoupravljanju kot sestavnem delu pedagoškega procesa predaval član CK ZKS Emil Rojc. Dan prosvetnih delavcev bo s svojim nastopom popestril še Koroški akademski oktet, vsi zbrani pa si bodo ob koncu ogledali tudi Tovarno nogavic na Polzeli.

B. S.

ŠMARJE: NOVO POBRATENJE

V šmarski občini te dni potekajo intenzivni razgovori o pobratenu s hrvatsko občino Cazmo. Akt o pobratenu s to občino naj bi podpisali za Dan republike.

Šmarska občina je bila že doslej pobratena z občino Arilje iz Srbije, s katero že vrsto let vzdržuje prijateljske in koristne vezi. K pobratenu s Cazmo so jih navadli skupni problemi tako na gospodarskem področju kot tudi nekateri skupni interesi, povezuje pa jih tudi zgodovinsko izročilo: skozi obe občini je namreč v letu 1944 šla legendarna XIV. udarna divizija.

mst

Bohorja ni bilo videti, megla je bila tako gosta, da je človek dobil občutek, da bo vsak čas vdrla v avtobus, ki je enakomerno brnel in rezal nemogoče ovinke. Sopotnica je sedela tiho, pogledovala skozi okno v mlečno prostranstvo, se tu in tam ozrla proti meni. Videti je bilo, da išče priložnost za besedico, dve.

»Najbrž greste prej dol kot jaz,« je zakramljala in si oddahnile, razklenila roke in me pogledala naravnost in svetlo v obraz. Pokimal sem nejasno.

»Bila sem v Celju, veste, vrihtama si potni list. Tamle okrog desetega decembra grem v Avstralijo, veste Z aeroplanom. K sestri. Dolgo je že nisem videla. Kmalu po vojni je odšla, kar kmalu.«

Pobaram jo, od kje je. Besede vrejo iz nje, osamljenost, ki jo toleče dan za dnem v Brezovcu pri Polju ob Sotli, plane na dan in Terezija Geršak se razgovori. Avtobus požira ovinke.

Pred dvema letoma ji je umrl brat, s katerim sta živela skupaj in zdaj je Terezija sama. Zadnje mesece premišljuje o Avstraliji, o sestri in o življenju nasploh. Celo življenje je bila dekla in to se na obrazu petinasedemdesetletne ženske še kako dobro pozna. Nikoli ničesar dobrega, sedaj pa kar naenkrat Avstralija, mesto blizu Sidneja, toplota, nečaki in sestra, drugi svet, ki ga Brezovec ne pozna.

»Sestra mi bo poslala denar in karto za aeroplan. Se nič ne bojim, veste, kaj se mi pa če narediti. Saj me

tudi na zemlji lahko podre avtomobil. Ne bo mi dolgčas, gre ena iz Bizeljskega zraven, da bo bolj kratek čas.«

Z osmimi leti je Terezija šla od doma in potem je delala, delala in si prigarala pokojnino. 1500 dinarjev ji prinese poštar vsak mesec, dobri sosede pa ji dajo mleko in jajca in kar je še takega. Terezija povrne. Z rokami, s tabrhom.

Zaupljivo se ozira k meni in govori. Razpreda misli, glasno premišljuje. Nitka, drobna, a trdna, se vleče skozi meglo. Nitka spominov na slabe dni.

Med vojno so jo, kot toliko drugih v Obsotelju, izselili v Nemčijo. Celo družino. Eden brat je bil v Dachau, drug v Buchenwaldu. Ko je nazirjem vzel vrag, so Geršakovi še kar ostali v Nemčiji in se vrnil šele 1947. Prišli bi prej pa niso vedeli, kako in kaj je doma.

Zdaj gre Terezija v Avstralijo. K sestri. Tam bo ostala dva meseca, morda pa še kakšen dan več. Za vedno pa ne bi ostala v Avstraliji pa če bi ji plačali. Z zlatim denarjem. Brezovca ne pusti, četudi bi jo s silo vlekli v stran. Ze nekajkrat ga je morala zapustiti, zdaj na stara leta ..., ne zdaj pa ne.

Tole zimo bo Terezija prebila v topli Avstraliji onstran oceana, z mislimi pa bo še vedno v Brezovcu.

Avtobus je odpeljal proti Kozjemu. Tam po navadi Terezija izstopi in jo preko hribov mahne domov. Dobro uro hoda.

MILENKO STRASEK

KOZJANSKI KLEPET
GREM V AVSTRALIJO

29. november
praznik
republike

čestita vsem

CELJE

S TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI V:
Celju, Laškem, Sentjurju, Šoštanju,
Slov. Gradcu, Ravnah, Rušah, Rog,
Slatini

POLZELA
NOGAVICE

POLZELA

TOVARNA NOGAVIC/POLZELA

Polzelsko tovarno nogavic prav gotovo ni treba posebej predstavljati, saj so njeni izdelki ponesli ime Polzele po vsej Jugoslaviji pa tudi izven meja naše domovine. Prav pa je, da temu kolektivu posvetimo nekaj besed tudi danes, že zato, ker ta organizacija združenega dela praznuje letos pomemben jubilej — 25 let delavskega samoupravljanja.

Pred petindvajsetimi leti, ko je v ospredje stopil človek-proizvajalec je bilo precej težav, vendar so delavci kmalu dojeli svojo vlogo in prav njihovi zavesti in njihovim naporom, odločnosti samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij gre največ zasluga za to, da se lahko danes na Polzeli zares pohvalijo z izjemnimi uspehi, izjemnimi rezultati dela. Medtem, ko je proizvodnja leta 1950 znašala tri milijone parov nogavic, se je v naslednjem desetletnem obdobju že povečala na nekaj manj kot štiri

milijone, ki jih je proizvedlo 600 ljudi. V letih 1961 in 1962 so se Polzelani pričeli dogovarjati s tujimi partnerji predvsem o naložbi tujega kapitala. Rezultat tega dogovarjanja se je kmalu pokazal saj je polzelski kolektiv izvozil na tuja tržišča, v glavnem v zahodno Evropo in v Ameriko več kot trideset milijonov parov svojih priznanih in kvalitetnih izdelkov. Že leta 1963 je bilo v tovarni zaposlenih več kot sedemsto delavcev, ki so proizvedli nekaj manj kot osem milijonov parov nogavic.

Leta 1968 je poteklo pogodbeno sodelovanje in stroji so postali trajna last polzelskih delavcev. Takrat pa je nastopil tudi problem v zvezi s prodajo izdelkov. Kot tolikokrat doslej, tako so se tudi takrat Polzelani dobro znašli. Dotakratno proizvodnjo predvsem klasičnih ženskih nogavic so preusmerili v proizvodnjo hlačnih nogavic, uspešno

zastavljeni in seveda tudi premagani cilji za obdobje 1969 do 1975 so botrovali temu, da je Tovarna nogavic iz Polzele danes kolektiv z najbolj zahtevnim asortimanom ter največji proizvajalec teh nogavic v Jugoslaviji.

Ob vsem tem naštevaju pa ne smemo pozabiti

tudi na to, da se kolektiv vseskozi aktivno vključuje v življenje in razvoj kraja. Dejstvo je, da je Polzela dobila precej objektov predvsem po zašlugi tovarne nogavic. Prve spremembe v razvoju kraja so se pričele z gradnjo prvega stanovanjskega bloka ter z asfaltiranjem cest. Sicer pa je

treba povedati tudi to, da je tovarna prispevala precejšnja sredstva tudi za gradnjo drugih stanovanjskih blokov, otroškega vrtca, zdravstvenega doma in še bi lahko naštevali. Prav gotovo je polzelski primer tesnega sodelovanja med organizacijo združenega dela in krajevno skupnostjo vreden posmehanja in mirno lahko rečemo, da takih primerov še vedno ni dovolj.

Zadnja leta je čutili tudi prizadevanja za še boljšo organizacijo dela. Ta je nedvomno rezultat uspešnega vključevanja polzelske tovarne nogavic v stabilizacijo našega gospodarstva. Za zagoto-

vitev čim večjega vpliva delavca je pomembno tudi vključevanje kolektiva v uresničevanje nove ustave. Meseca julija so izoblikovali tri TOZD: TOZD ženske nogavice, TOZD moške nogavice in TOZD pomožne dejavnosti ter delovno mesto skupnost skupnih služb.

Se mnogo besed bi lahko zapisali o tovarni nogavic iz Polzele in nikdar ne bi povedali vsega. Ob vsem tem pa je pomembno predvsem eno. To, da so z izdelki Polzele zadovoljni številni kupci iz vse Jugoslavije in tujine. In prepričani smo da bodo izdelki iz Polzele še posebej znani predvsem po svoji kvaliteti in eleganci.

ISKRENE ČESTITKE OB DNEVU REPUBLIKE

ŠILJA

Blanka

G „SIGMA“ - ŽALEC

SAVINJSKA INDUSTRIJA OPREME IN GRADBENA MONTAŽA

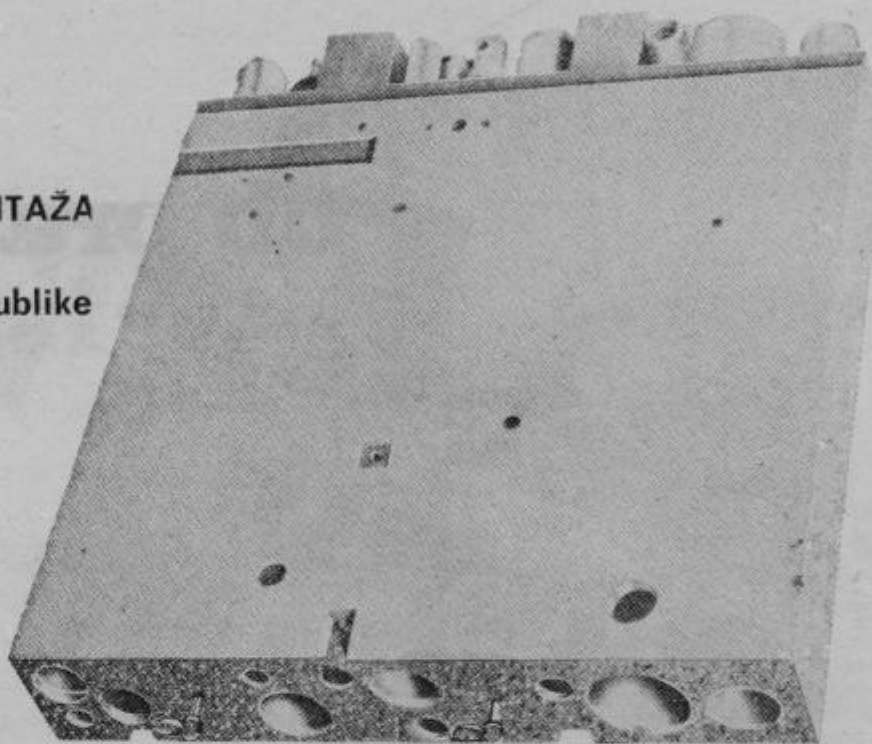
Kolektiv »SIGME« čestita vsem delovnim ljudem ob prazniku republike

Sigma TG special

je kombinirani trajno goreči kotel za centralno ogrevanje na trdo, tekoče in plinasto gorivo.

- Kotel Sigma TG special je toplovodni kotel
- Kotel je atestiran po DIN 4702
- Obratovalna temperatura vode do 110° C
- Obratovalni tlak vode do 30 m VS
- Preizkusni tlak 5 atm
- Kurišče prirejeno za zgorevanje vseh vrst domačih premogov in odpadkov
- Čas zgorevanja z enkratnim polnjenjem od 5 do 20 ur
- Ognjeodporni turbulatorji v dimnih ceveh in minimalna izstopna temperatura dimnih plinov zagotavljajo optimalni izkoristek zgorevanja
- Avtomatsko delovanje

Sanitarna stena SIGMA blok

je industrijsko izdelan gradbeni element, v katerem so vgrajene vse potrebne instalacije za kopalnico, kuhinjo in stranišče. Hkrati je stena tudi predelni zid med kopalnico in kuhinjo. Stena je izdelana iz lahkega betona primerne trdnosti, vendar ne more služiti kot nosilni element.

Površina stene je obdelana tako, da je primerna za lepljenje keramičnih ploščic, tapet ali za pleskanje.

Montaža sten se opravlja s pomočjo žerjava, tako da se stene spuščajo skozi odprtine v betonski plošči.

Na sanitarni steni so priključki za vse elemente v kopalnici, kuhinji in stranišču.

GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE

VELIKO POSLANSTVO

Delovno organizacijo GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE predstavljajo temeljne organizacije združenega dela: BOČ, GOZDNIK, POHORJE, PREŠKE, GRADNJE in MECHANIZACIJA, TRGOVINA in obrati za kooperacijo: CELJE, KOZJANSKO, LASKO, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, VRANSKO ter Delovna skupnost skupne službe.

Takšna samoupravna organiziranost je že prestala določene praktične izkušnje in dokazala, da ustrezna tako interesom delavcev in gozdnih posestnikov — kooperantov, pa tudi interesom izven delovne organizacije.

GOZDNO GOSPODARSTVO pokriva tudi obseg območne samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo. V tem obsegu uveljavljajo svoj interes gospodarjenja in ravnanja z gozdovi občine Celje, Laško, Slovenske Konjice, Sentjur, Smarje pri Jelšah in Zalec.

V delovnih rezultatih je dozorela ugotovitev, da skladno in popolno delovanje samoupravljanja znotraj delovne organizacije, to je na gospodarskem področju obravnava-

nja gozdov, kakor tudi v obsegu interesne skupnosti, se pravi na negospodarskem področju, zagotavlja najugodnejšo obliko za doseganje gospodarskih rezultatov in tudi za krepitev negospodarske vloge gozdov. To prepričanje potrjujejo tudi doseženi gospodarski rezultati.

Sicer pa nekaj podatkov o gospodarskem stanju pokaže, da obsega GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE: 68.540 ha gozdov, od tega 13.394 ha družbenih in 55.146 ha zasebnih gozdov. Povprečne zaloge lesne mase znašajo v družbenih gozdovih 191, v zasebnih pa 180 kub. metrov na hektar. Letni prirastek lesa je v družbenih in zasebnih gozdovih ocenjen na 4,4 kub. metre na hektar. Letna količina lesne mase za posek je v družbenih gozdovih 3,6, v zasebnih pa 2,9 kubičnega metra na hektar. Povprečni letni posek skupaj znaša bruto 210.826 kub. metrov, kar da blagovno količino okoli 130.000 kub. metrov.

Izredno razvejana in pomembna so gozdnogojitvena dela, ki v enem letu v povprečju obsegajo: priprava tal 125 ha, pogozdovanje 139 ha, reševanje

mladija 805 ha, nega gošče 736 ha in gradnja gozdnih prometnic okoli 45 km.

In še en podatek iz osebnih legitimacij GOZDNEGA GOSPODARSTVA CELJE: kolektiv šteje okoli 380 delavcev. Skupno število gozdnih posestnikov je 22.500, od tega okoli 9.200 blagovnih proizvajalcev. Letošnja realizacija je predvidena na okoli 160 milijonov dinarjev.

Za GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE oziroma njegovo območje je značilno, da obsega sorazmerno velik delež površin zasebnih gozdov, medtem ko so površine družbenih gozdov zelo razbite. Nadalje — med posameznimi predeli je izredno velika razlika v pogojih gospodarjenja, del gozdov v zasebnem sektorju je močno prizadet zaradi preteklih načinov gospodarjenja, v zasebnem sektorju pa je izredno velika razparčenost gozdov.

Količinsko omejena proizvodnja s prirodnim proizvodnim potencialom pomeni, da delovna organizacija nima možnosti za širjenje obsega proizvodnje. To pa seveda ne pomeni, da niso možne iz-

boljšave kvalitete dela in racionalizacije delovnega procesa. Tudi pri tem so lepi uspehi.

GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE sodi po svojem proizvodnem potencialu med šibkejšo gozdno gospodarsko organizacijo v Sloveniji, po doseženih rezultatih pa se prepričljivo uvršča med boljše.

Ugotovimo lahko, da zgolj gospodarska moč GOZDNEGA GOSPODARSTVA CELJE ni velika. Toda, če ocenimo, da njena proizvodnja pokriva prostor in izkorišča proizvodne zmogljivosti tam, kjer druga proizvodnja nima interesa ali pa bi celo uničila naravni prostor, potem tudi izkazane denarne vrednosti nekolikokrat povečajo svoj pomen.

GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE oskrbuje z lesno surovino območno predelovalno industrijo ter tovarne celuloze in ivernih plošč tudi izven tega območja. Osnova za sodelovanje z lesno industrijo je že pred leti sklenjen dogovor o poslovno tehničnem sodelovanju z dolgoročno veljavo.

Poslanstvo gozdnega gospodarstva pa je že tradicionalno vezano na reševanje problemov in razvoj podeželja tudi v tistih oddaljenih predelih, kjer drugi interesi v organizirani obliki niso prisotni. To poslanstvo solidarnosti potrjuje vrsta cestnih povezav, ki niso samo odprle dostopov v gozd, ampak tudi povežale veliko

naselij z razvitimi središči. Ta oblika solidarnosti je s svojo tradicionalno prisotnostjo ostala močno zakoreninjena v zavesti zaposlenih delavcev in gozdnih posestnikov ter dobiva danes z razvojem samoupravnih odnosov novo kvaliteto.

GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE se tako v nekaterih predelih celjske regije pojavlja kot edini pobudnik in organizator tovrstnih solidarnostnih akcij, ki se v posebno zahtevnih pogojih realizirajo kot objekti združene solidarnosti.

Tako je bilo v tem času letno zgrajenih po oko-

li 30 km gozdnih cest in okoli 15 km priključkov na obstoječe ceste na približno 25 gradbenih objektih. V ta namen se v večini teh objektov združujejo finančna sredstva gozdnega gospodarstva, območne samoupravne interesne skupnosti, krajevnih skupnosti in občanov glede na značaj in pomen gradnje objekta. Tako porabljena sredstva v letošnjem letu presegajo 8,7 milijona dinarjev. V ta znesek pa niso všteta sredstva, ki se uporabljajo za vzdrževanje obstoječih cest.

Na vsak način torej delo, ki zasluži pozornost. Priznanje!

ob prazniku republike iskreno čestitamo

**GRADBENO
INDUSTRIJSKO
PODJETJE
'GRADIS'
LJUBLJANA**

**TOZD gradbena enota
CELJE**

MINERVA

tovarna za predelavo
plastike in kovin
žalec – zabukovica

Vsem občanom,
delovnim ljudem
in poslovnim
prijateljem
čestitamo za
29. november –
DAN REPUBLIKE

ZAVAROVALNICA „SAVA“
podružnica CELJE

Iskreno čestita
vsem delovnim
ljudem, poslovnim
prijateljem in
svojim zavarovan-
cem ob prazniku
republike –
29. novembru

NOVO na trgu

ŠENIČNO PIVO

poiščite ga
na
prodajnem
mestu

pivovarna laško

MONTANA

RUDARSKO IN INDUSTRIJSKO PODJETJE
ŽALEC

Proizvaja:

- apnenčeve agregate
- tufe
- kremenčeve peske
- bentonit
- cestne varnostne ograje
- ter vrši geološke raziskave

ISKRENE ČESTITKE VSEM DELOVNIM
LJUDEM OB 29. NOVEMBRU — DNEVU
REPUBLIKE

Samoprispevek
II — dokaz naše
moči in
ustvarjalnosti

Samoprispevek
II — zagotovilo
za hitrejšo rast
našega standar-
da

RINKA

Vsem delovnim ljudem čestitajo
ob dnevu republike — 29. no-
vembra, obrtne delavnice »RIN-
KA«, Linhartova 3, Celje. —
Istočasno priporočajo svoje iz-
delke iz kovinske in mizarske
stroke.

Se vnaprej se priporoča za sto-
ritve tudi PRALNI SERVIS.
Iskrene čestitke!

Obrtno podjetje
RINKA
Celje

M

OGLASI

PRODAM

NOV električni radiator ugodno prodam. Ogled vsak dan razen sobote. Marija Močnik, Miklošičeva 10, 63000 Celje.

ZIMSKI plašč za nosečnico, št. 42, poceni prodam. Košar, Celje, Ul. Bratov Vošnjakov 26 c.

KRZNEN plašč št. 42—44 temno rjav, iz lisicijah tačk in globok otroški voziček, prodam ugodno. Celje, Drapšinova 24.

V FIJEROGI pri Ponjani — 10 km nad Koprno, ugodno prodam delno vseljivo istrsko hišo z vrtom, primerno za vikend. Cena 150.000 din, oziroma po dogovoru ob ogledu. Pegan, Prvomajski trg 10, Piran, tel.: 066 73.457, vsak dan med 8. in 10. uro.

MOTORNO kolo BMW 500, ugodno prodam. Franci Polutnik, Trnovlje 121 a, Celje.

ZASTAVO 101, letnik 1972, prevoženih 40.000 km, prodam. Informacije na telefon 24-633.

HISO s 1000 kv. m zemlje, v bližnji okolici Celja, ugodno prodam ali zamenjam. Suligoj, Sentjanž 11, p. Store.

PEC na centralno ogrevanje, malo rabljeno, zelo ugodno prodam. Ogled pri Uduč, Pongrac 102, Griže.

PRIKOLICO za osebni avto, nosilnost 450 kg, prodam. Celje, Plankarjeva 6 (Hudinja).

VW 1200 v dobrem stanju prodam. Cena ugodna. Informacije: pri vratarju bolnice Vojnik — popoldne.

SKLADIŠČNO tehnilno, nosilnost 2.000 kg, prodam. Bukovžlak 39, Teharje.

MLADO kravo — vozno, prodam. Sikosek, Kompole 115, Store.

DVOKRILNO omaro in kavč prodam po ugodni ceni. Herigonja, Ljubljanska 27.

DVOSOBNO stanovanje, takoj vseljivo, novo, centralna, telefon, II. nadstropje, prodam. Ponudbe pod oznako »Na zelenici«.

OTROSKO zibelko ugodno prodam. Ogled mogoč dopoldne ali po 18. uri. Rečko, Kersnikova 6, Celje.

AVTO zaporožec (25.000,00) star 1 leto in 9 mesecev, zelo dobro ohranjen, prodam. Ogled mogoč v četrtek, ponedeljek in sredo od 16. do 18. ure, ali po telefonu 26-900. Kolar, Celje, Malgajeva 20.

PRASICE — mesnate, nad 100 kg, več komadov, prodam. Anton Černoša, Grobelno št. 40.

MLADO kravo, simentalo, dobro mlekarico, prodam. Jakob Trebovc, Ljubecna 62.

OSEBNI avto PZ 125, letnik 1971, Peugeot 404 — diesel, letnik 1969, prodam. Telefon 21-896, od 18. ure dalje. Herman Hrastnik, Trnovlje 155, Celje.

TRAJNO gorečo peč »Kuppersbusch« prodam. Ogled dopoldne. Podlesnik, Celje, Kersnikova 32 a.

KAROSERIO za osebni avto zastava 101, generalno obnovljeno, prodam. Roman Kovač, Smarjeta 14 a, Rimske Toplice.

GARAZO — montažno, betonsko, v centru Celja, prodam. Informacije po telefonu 24-579.

PARCELO 712 kv. m v Socki, prodam. Poizvedbe: Otrkar, Trnovlje 166, popoldne, telefon 063 24.281.

OTROSKI sportni voziček in dve novi dvokrilni okni z roletami, ugodno prodam. Pavlič, Selce 10, Celje.

GRADBENO parcelo s prvo ploščo, ob Savinji pri Polzeli, prodam. Tel.: 840-026, lahko zvečer od 20. do 21. ure.

TELICO 7 mesecev, brejo prodam. Ivan Leber, Matke 29, Prebold.

PISALNI stroj, nov, poceni prodam. Vodovnik, Prožinska vas 18, Store.

ZAZIDALNO parcelo prodam zelo ugodno. Emil Brunšek, Proseniško 7, 63220 pošta Store.

DVOSTANOVANJSKO hišo z velikim vrtom v centru mesta Slovenjgradec, prodam ugodno. Marija Arah, Kopalniška 20, Slovenjgradec.

GARAZO v Jurčičevi ulici, za Ojstrico, prodam. Ratej, Ljubljanska 32.

CRPALKA za vodo, štedilnik na premog, posteljno mrežo z vložki, prodam. Koso, velova 18, Cret.

AVTO škoda SL 110 1972 letnik, prodam. Ogled v soboto, 27. novembra. Slavko Sotošek, Celje, Mariborska c. 28.

FIAT 750, letnik 71, dobro ohranjen, prodam. Irena Uduh, Spodnje Grušovlje 22, Sempeter.

PARCELO za gradnjo enostanovanjske hiše, na Mariborski cesti v Celju, prodam. Ponudbe pošljite: Dr. Danijela Dobravec, Delgalova 25, 41040, Zagreb.

PRASICA za zakol, 150—200 kg, prodam. Vinko Brunšek, Proseniško 7, 63220, Store.

DVE peči na trdo gorivo, se, dežno garnituro, kasetni tranzistor in kuhinjsko opremo, prodam. Kalčić, Dobrčeva vas 63, Sempeter.

ELEKTRICNI štedilnik prodam. Maks Lipovšek, Gregorčičeva 4/I.

F 750, delno karamboliran, letnik 1970 poceni prodam. Ogled ob sobotah in nedeljah. Herman Pepešnik, Bukovžlak 23, Teharje.

SPALNICO — posebej 2 tri-delni omari, šivalni stroj Pfaff, televizor, štedilnik, okroglo stiskalico, 200 kg betonskega železa, les za brajde in karnise, prodam. Skale, Zagrad 103, Celje.

VEČJE sode prodam. Karl Stante, Podgorje 24, Frankolovo.

OPEL kadet, 1968 letnik, registriran do konca 1977, prodam. Ogled v petek, 26. 11. Jernej Centrih, Goriška 8, Lava, Celje.

BIKA, 400 kg, prodam. Vinko Koštomaj, Hrenova 4, Strmec pri Vojniku.

PRASICA, težkega 120 kg, prodam. Golavšek, Sempeter v Sav. dol. 89.

KOBILO prodam zaradi smrti v družini. Ogled samo popoldan. Hedvika Krulac, Dobrna 16.

FIAT 750 poceni prodam. Martina Golež, Brezova 33, Smartno v Rožni dolini.

SPALNICO komplet, skoraj novo, ugodno prodam. Celje, Ljubljanska c. 10/III — levo.

SOBNA vrata — nekaj komadov, prodam po konkurenčni ceni. Pletovarje 6, Svetelka — Dramlje 63230.

ZENSKE Elan metal smučiči, 1,75 m, in čevlje za številke noge 37—38, prodam. Cena 1000 din. Ogled v soboto dopoldne. Romana Tovorin, Ul. 29. novembra 51, Celje.

STRESNO opeko (bobrovec), malo rabljeno, rabljene žebrove, peč na olje, 300 l sod, dve betonski okni, stopnice in več delov pohištva, prodam. Malči Kuhar, Žalec, Savinjska 49, tel.: 710-868.

TRAKTOR zetor super 50, z nakladalno žlico in enosno prikolico, nosilnost 5 ton, prodam za 37.000. Kličite od 19.—21. ure na telefon 840-026.

OTROSKO posteljo z vložkom prodam. Martina Vodeb, Bukovžlak 12.

TELEVIZOR črno-beli prodam. Anton Ferleš, Sentvid pri Grobelnem.

KUHINJSKO pohištvo, kuhinjski štedilnik, oljno peč, pomivalno korito, kavč, šivalni stroj, ugodno prodam. B.P. Ložnica 10 a, Celje.

ALUMINIJASTE felge z gumami 185 SR-13 za Fiat 124, 125 PZ, 125, 1300, 101, prodam. Davorin Vrhovnik, Ul. Bratov Vošnjakov 26 d, Celje.

MLADO kravo, dobro mlekarico, tretjega teleta, brejo, prodam. Rožni vrh 24.

KOPALNO kad, dobro ohranjeno, električni bojler, 50 litrov, ter rabljen televizor, prodam ugodno. Zorko, Zagrad 80, Celje.

ZENSKE zimske plašče in obleke števil. 38—42, dobro ohranjene, prodam. Ogled v soboto in nedeljo. Bertoncelj, Na Otoku 11, Celje.

PRASICE — mesnate za zakol prodam. Medlog 56.

VSAK dan sveže jajce dobi po 2 din, vsak dan na tržnici ter na domu. Pri večji količini popust. Perutninarstvo Vinter, Lopata 55, Celje.

KUPIM

HISO, staro, kmečko ali podobno drugo zgradbo z nekaj zemljo, do 30 arov, v okolici Smarja pri Jelšah, kupim. Sentvid, Dramlje, Loče ali v katerem bližnjem kraju. Ponudbe pošljite na naslov: Franc Zalokar, Maribor, Moša Pijade 15.

VINOGRAD — zapuščen, s hramom, njivo, ali travnik z nekaj gozda in manjšim zapuščenim gospodarskim poslopjem, oddaljeno do 40 km iz Celja (dostop z avtom), kupim. Ilvar, Celje, Čopova ul. 11 a.

KRAVO visoko brejo, kupim. Anton Rebernik, Andraž 8, Polzela.

RABLJEN avto do 500 ccm, kupim. Rudi Udrih, Sempeter.

NOVEJSO hišo, hišo v gradnji ali parcelo z dovoljenjem kupim. Zaželena reliefacija Celje — Vojnik. Ponudbe pod »Gotovina«.

STANOVANJA

STAREJŠA upokojenca oddata opremljen vikend v gozdnem področju, na sončni legi, za opremljeno stanovanje (do smrti) ljubiteljem narave. Znidar, Trešerje 19 — vprašati pri Zupanec.

MLAD fant išče sobo v Celju, najraje neopremljeno. Plača za pol leta vnaprej. Ponudbe pošljite pod oznako »Soba«.

KOLEGICI — vzgojiteljici iščeta sobo, oziroma garsonjero, ogrevano in souporabo kopalnice. Ponudbe pod »Nujno«.

OPREMLJENO ali neopremljeno sobo z možnostjo souporabe kopalnice, nekje na Otoku iščem. Ponudbe pod »Mirena«.

DEKLETI vzamem na stanovanje v centru. Pismene ponudbe pod oznako »Čisti in poštena«.

SOBO v Celju ali okolici išče razočarana ženska s 5 letno hčerko. Cenjene ponudbe pošljite pod oznako »Takoje«.

FANT in dekle pred poroko iščeta sobo in kuhinjo z možnostjo uporabe kopalnice, v Celju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Solidna«.

PRAZNO dvosobno ali večje enosobno, po možnosti komfortno stanovanje v centru Celja ali ožji okolici iščeta starejša zakonca — upokojenca. Nudita veliko nagrado. Ostalo po dogovoru. Ponudbe pošljite na upravo Novega tednika v Celju pod oznako »2 Ma«.

RAZNO

POGRESATE dežnik? Našla ga je Cilka Zagožen, Ul. V. Prekomorske brigade 4, Celje.

DVA otroka vzamem v varstvo. Ana Jelen, Brdce 1, Frankolovo.

V SENTJURJU je nekdo izgubil ročno uro. Najditelj je v Večjem brdu št. 9, Dobje.

PREKLIC. Podpisana Ljuba Lepičnik, Trnovlje 110 a preklicujem žalitve v pismu dne 21. 6. 1976 namenjene Stanki Cerar in se ji zahvaljujem, da je odstopila od zasebne tožbe. — Ljuba Lepičnik.

Medobčinska organizacija slepih in slabovidnih Celje se tovarišicam Dani, Sonji in Manji iz Zalca za podarjena finančna sredstva najlepše zahvaljuje.

IO MOSS
Celje

OGLAŠUJTE V

NOVI
tednik

Pohištvena industrija »GARANT« Polzela

ponovno razglašajo
po sklepu Odbora za medsebojna razmerja
naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJA ekonomskega oddelka

2. PRAVNIK

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še te pogoje:

pod 1.: višja šolska izobrazba ekonomske smeri in 3 leta prakse na področju planiranja in analiz in da je moralno in politično neoporečen

pod 2.: višja pravna šola in 3 leta delovnih izkušenj in da je moralno in politično neoporečen.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v splošni sektor Pohištvene industrije »Garant« Polzela. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

SIGMA ŽALEC

Odbor za medsebojna razmerja
objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. kovinopleskar za občasna pleskarska dela

2. portir-čuvaj Zabukovica

3. snažilka za upravo Žalec

4. servirka s skrajšanim delovnim časom (4 ure) za Vransko

POGOJI

1. se zahteva poklicna šola kovinopleskarske smeri z dveletnimi izkušnjami na takšnem ali podobnem delovnem mestu

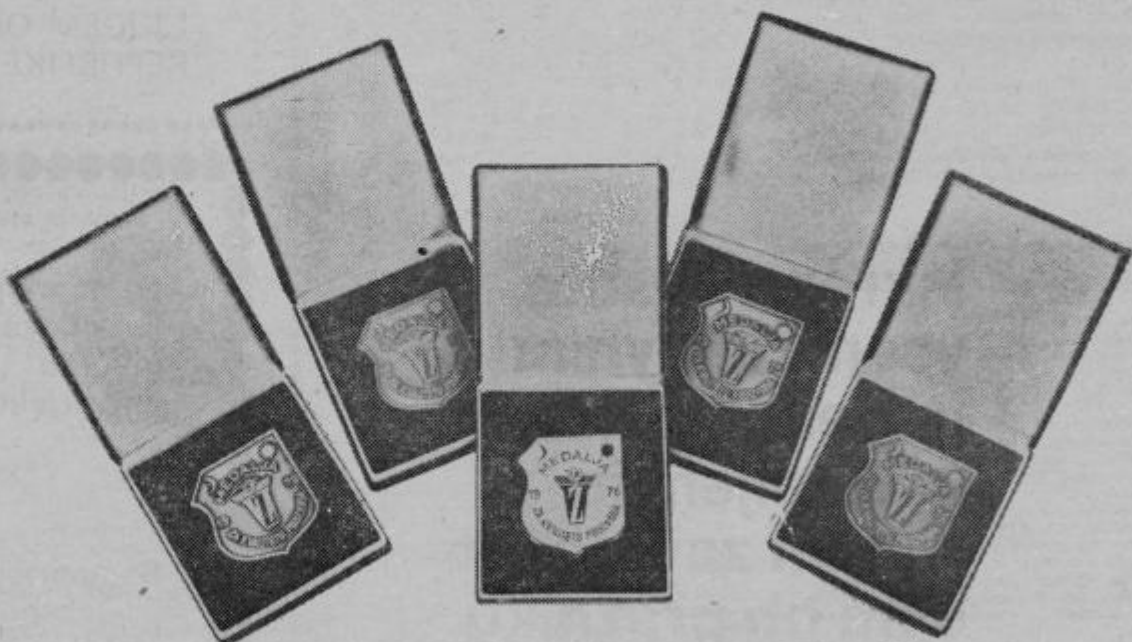
2. se zahteva osnovna šola in eno leto delovnih izkušenj na takšnem delovnem mestu

3., 4. se zahteva nepopolna osnovna šola s 6-mesečnimi delovnimi izkušnjami

Pismene prijave z osebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v desetih dneh po objavi na naslov: »SIGMA« Žalec, Pečnikova 1 — Odbor za medsebojna razmerja.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti odslužen vojaški rok in pod točko 2 priložiti potrdilo o nekaznovanju.

Osební dohodki so po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov »SIGME« Žalec.

MEDALJE ZA KVALITETO

KAVE **merx**

KRONIKA

HALO, TU TRC GOLOVEC

Najcenejše silvestrovanje

Res je, do konca leta je še dober mesec. Prav toliko do silvestrovanja. Toda, ta časovna razdalja do zadnjega decembra ne pomeni, da bi ne mislili, kje bomo pričakali novo leto. Kje bomo silvestrovali? Kje?

Odgovor je tu. Tudi rešitev iz zadrege. Kolektiv turistično rekreacijskega centra Golovec pripravlja izredno zanimivo, kvalitetno in hkrati najcenejše silvestrovanje. Vstopnina, silvestrova večerja, veliko smeha, ples in še kaj samo za 230 din.

Nastopali bosta priznana ansambla Venus in Vikija Ašiča, pela pa bo Majda Sepe. V sporedu bo sodelovala še Grupa Poetica. Tudi humorist Poldek bo imel besedo. Morda še kdo...

V tajništvo TRC Golovec (telefon 26-936) že sprejemamo rezervacije, od 2. decembra dalje pa bodo v prodaji tudi vstopnice.

Jugoslovanska rock selekcija

V Celju, v dvorani Golovec, že v petek, 10. decembra ob 19. uri. Trije zanimivi in priljubljeni rock ansamblji: Težka industrija, Parni valjak in Oko. Jih poznate? Ste jih že slišali? Seicer pa v njihovi osebni legitimaciji piše: na vrhu jugoslovanske pop skupine.

Priložnosti ne kaže zamuditi. Zato si zagotovite vstopnice že v predprodaji pri TTG na železniški postaji, v turistični agenciji Izletnika ter v pisarni TRC Golovec. Predprodaja vstopnic je stekla prav danes!

SLG

Cetrtek, 25. novembra ob 20: F. Skofič: GOSPOD S PRESEKA. Zaključena predstava za MERX.

Petek, 26. novembra ob 19.30: Franz Xaver Kroetz: MOSKA ZADEVA. Premiera. Premierski abonma. Vstopnice so tudi v prodaji. Režija: Ljubita Ristić, dramaturg: Igor Lampret, scena in kostumi: Breda Jontes, lučna oprema: Chris Johnson, prevod: Drago Grah. V vlogi Marte nastopa Jana Smeđova, v vlogi Ota Miro Podjed.

Torek, 30. novembra ob 20.30: I. Cankar: POHUJSANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI. Gostovanje v Gori. Pokrovitelj: predstave TEHNO-MERCATOR Celje.

Sreda, 1. decembra ob 20.30: I. Cankar: POHUJSANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI. Gostovanje v Stalnem slovenskem gledališču v Trstu. Pokrovitelj: predstave TEHNO-MERCATOR Celje.

Cetrtek, 2. decembra ob 16: I. Cankar: POHUJSANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI. Gostovanje v Stalnem slovenskem gledališču v Trstu. Pokrovitelj: predstave TEHNO-MERCATOR Celje.

Cetrtek, 2. decembra ob 20.30: I. Cankar: POHUJSANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI. Gostovanje v Stalnem slovenskem gledališču v Trstu. Pokrovitelj: predstave TEHNO-MERCATOR Celje.

TV SPOROD

NEDELJA, 28. 11.

8.35 Poročila (Lj)
8.40 Za nedeljsko dobro jutro: Pihalni orkester jesenskih železarjev, barvna oddaja (Lj)
9.10 625 (Lj)
9.50 A. Diklić: Salaš v Malem ritu, barvna nadaljevanja TV Beograd (Lj)
10.40 Otroška matineja: Odprava zelenega zmaja, Beli delfin, barvna oddaja (Lj)
11.25 Mosaik (Lj)
11.30 Kmetijska oddaja (NS)
12.15 Poročila (do 12.30) (Lj)
Nedeljsko popoldne:
Morda vas zanima: O odpravi zelenega zmaja, Okrogli svet
Prodali so jih milijon, barvna oddaja TV Štećnik — satirno-zbavljiva oddaja
Poročila (Lj)
18.15 Moda za vas, barvna oddaja (Lj)
18.25 Siva obala — barvna nadaljevanja (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 A. Marodić: Dileme, barvna oddaja Po-

ti in stranpoti (Lj)
20.45 Propagandna oddaja (Lj)
20.50 Proci Jajcu — dokumentarna oddaja (Lj)
21.25 TV dnevnik (Lj)
21.40 Jam na ekranu: Jugoslav export jazz stars — barvna oddaja (Lj)
21.55 Športni pregled (Sa)

Oddajniki II. TV mreže:

15.10 Nedeljsko popoldne (Zg)
19.30 TV dnevnik (NS)
20.00 Filmski portret (Bg II)
21.00 24 ur (Bg II)
21.20 Celovečni film (do 22.50) (Bg II)

PONEDELJEK, 29. 11.

10.55 Festival revolucionarnih pesni, posnetek iz Brežice (Lj)
12.05 Poročila (Lj)
15.00 Tekmovanje v boksu za »Zlato rokavico« — prenos (Bg)
17.45 Poročila (Lj)
17.50 Mosaik (Lj)
17.55 Risanka (Lj)
18.00 B. Čosić: Nori besednjak, barvna serija TV Beograd (Lj)
18.15 I. Torkar: Kurent — barvna oddaja (Lj)
18.30 Naš zakon — aktualna oddaja (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 M. Zari: Tri jablane — drama TV Zagreb (Lj)
21.30 Vzkopelo mesto — celovečni film (Lj)
23.00 Poročila (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

18.15 TV časopis (NS)
18.45 Mladi za mlade (Bg)
19.30 TV dnevnik (Sa, Zg II)
20.00 Športna oddaja (Bg II)
20.30 Fejton (Bg II)
21.00 Tedenski pregled (Zg II)
21.20 Celovečni film (do 22.50) (Zg II)

TOREK, 30. 11.

9.30 Poročila (Lj)
9.35 S. Makarović: Skrat Kuzma — barvna oddaja (Lj)
9.40 Nikomur ne hlapčuj, kadar znaš svobodno biti — (Lj)
10.20 Tekmovalna oddaja pripadnikov JLA — posnetek (Lj)
11.20 Rosa — film (Lj)
12.30 Poročila (do 12.35) (Lj)
14.50 Kekčeve ukane — barvni film (Lj)
16.05 Vrtec na obisku — Gradimo mesto življenja — barvna oddaja (Lj)
16.20 Debelinko — serijski film (Lj)
16.30 Mosaik (Lj)
16.55 Partizanske bande (Lj)
17.35 Moja tovarna naša tovarna (Lj)
18.10 Poročila (Lj)
18.15 Ne prezrite: Po poteh Gubčeve brigade (Lj)
18.40 TV trim test (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Osmo na poti k uresnitvi — barvna oddaja (Lj)
21.00 Barvna propagandna oddaja (Lj)
21.05 I. Silone: Vino in kruh — barvna nadaljevanja (Lj)
22.10 TV dnevnik (Lj)

SREDA, 1. 12.

8.10 TV v soli (Zg)
9.00 TV v soli (Bg)
10.10 TV v soli — ponovitev (do 10.00) (Zg)
17.10 E. Perotti: Nina in Ivo: barvna oddaja (Lj)
17.25 Italijanski muzeji — barvni dokumentarni film (Lj)
17.55 Obzorik (Lj)
18.10 Po sledih napredka — barvna oddaja (Lj)
18.40 Mosaik (Lj)
18.45 Glasbeni amaterji (Sa)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Film tedna: Strašno — barvni film (Lj)
21.50 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov, barvna oddaja (Lj)
21.55 Minature: Boško Petrović Convention — barvna oddaja (Lj)
22.15 TV dnevnik (Lj)

CETRTEK, 2. 12.

8.00 TV v soli (Zg)
9.00 TV v soli (do 10.05) (Bg)
10.00 TV v soli — ponovitev (do 10.05) (Zg)
17.20 Beli delfin — serijski barvni film, nadalje (Lj)
17.35 Mosaik (Lj)
17.40 Obzorik (Lj)
17.55 Izumirajoči svet, barvna dokumentarna oddaja (Lj)
18.45 S. Pregl: Doma — barvna nadaljevanja Odprava zelenega zmaja (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 B. Hrovski: Pot v prihodnost — barvna nadaljevanja TV Skopje (Lj)
20.50 Kam in kako na oddih (Lj)
21.00 Cas, ki živi: Bela krajina novembra 1944 (Lj)
21.30 Glasbeni magazin (Lj)
22.00 TV dnevnik (Lj)

PETEK, 3. 12.

8.10 TV v soli (Zg)
10.00 TV v soli (do 11.05) (Bg)
14.10 TV v soli — ponovitev (Zg)
16.00 TV v soli — ponovitev (do 16.35) (Bg)
17.10 Križem krašem (Lj)
17.20 Pisani svet (Lj)
17.55 Obzorik (Lj)
18.10 Oktet bratov Pirnat (Lj)
18.40 Mosaik (Lj)
18.45 Zakon o združenem delu (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 B. Hrovski: Pot v prihodnost — barvna nadaljevanja TV Skopje (Lj)
20.50 Kam in kako na oddih (Lj)
21.00 Cas, ki živi: Bela krajina novembra 1944 (Lj)
21.30 Glasbeni magazin (Lj)
22.00 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA, 4. 12.

10.00 TV v soli (Bg)
11.05 TV v soli (Zg)
12.05 TV v soli (do 12.35) (Sa)
16.00 Nogomet Celik — Dinamo, prenos (Sa, Lj)
v odmoru propagandna oddaja (Lj)
17.45 Paralelni svetlo za ženeke, barvni posnetek iz St. Moritza (Lj)
18.30 Obzorik (Lj)
18.45 Mahatma in njeni dedek, barvni film (Lj)

19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski znanjopolitični komentar (Lj)
20.00 Eta Wonder v Parizu — barvna zabavna oddaja (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.25 Barvna propagandna oddaja (Lj)
20.35 Jas in polkovnik — celovečni film (Lj)
22.20 TV dnevnik (Lj)
22.35 Propagandna oddaja (Lj)

POROKE

CELJE

Poročilo se je 6 parov.

LASKO

HORJAK MARKO, stavbni klepar, Laško in SOTER IRENA, blagajničarka, Laško; GUNZEK ALOJZ, poljedelec, Zigon in PINTER LJUDMILA, poljedelka, Sevice; ZUPANC FRANC, sofer, Breze nad Laškim in SKORC IVANA, kmetovalka, Breze nad Laškim; KLEPEJ MARTIN, upokojeni železničar, Lažišče in ANTLEJ IVANA, kmetovalka, iz Trobnega doła.

SLOVENSKE KONJICE

KRAMARSEK ALBIN, 27, Dramlje in LESKOVAR IRENA, 22, Škalce; OPERKAL ZVONIMIR, 23, Doš pod Gojko in SAMEC ANGELA, 18, Nova Dobrava, Zreče.

ŽALEC

KRAMAR MAKŠ, 24, Ločica pri Vranskem in KAPUS Marija, 23, Ločica pri Vranskem; STRAJHER IVAN, 21, Ločica pri Vranskem in KAPUS FRANCIŠKA, 22, Ločica pri Vranskem; KLEMEN VALENT, 26, Gornja vas pri Preboldu in UPLAZNIK MIRA, 20, Gornja vas pri Preboldu; LACNER LEOPOLD, 25, Prebold in SPEGLIČ JELKA, 22, Prebold; BOLČEVIC AVGUST, 25, Gotovlje in DOLER ZDENKA, 20, Grajska vas.

ZLATE POROKE

SLOVENSKE KONJICE

Zlato poroko sta praznovala SEVSEK FRANC, 74, upokojenec, Bezina in SEVSEK JULIANA, 74, gospodinja, Bezina. Za jubilej čestitamo.

SMRTI

CELJE

POLAJZER STEFAN, 73, Kamence; SENICA ANA, 75, Smarjeta; KOSTIĆ MIROSLAV, 74, Celje; JERIC ANA, 86, Celje.

LASKO

LANCER CECILJA, 86, gospodinja, Debro; DJURIC BOZO, 46, inv. upokojenec, Črna gora.

SMARJE PRI JELSAH

LUBEJ ELIZABETA, 89, Polžanska gorca; SOVINC JAKOB, 70, Stranja; ŠOSTAR MARTIN, 82, Grič.

SLOVENSKE KONJICE

PUSNIK IVAN, 77, Sp. Dolič; SVAB JOŽEF, 72, Ljubnica; KOROŠEC NEŽA, 75, Zg. Laže; MERNIK VIKTOR, 60, Kamna gora; PLESNIK IGNAC, 62, Stranice; RASPERGER DRAGO, 39, Slov. Konjice; KRMELJ NADA, 48, Slov. Konjice.

ŽALEC

BRUNSEK JOŽE, 12, Andraž nad Polzelo; CONFIDENTI EMA, 80, upokojenka, Celje; ZUPANC MARJA, 88, upokojenka, Dobriša vas, KONEC JOŽEF, 85, upokojenec, Dobriša vas, MLINARIČ TEREZIJA, 74, soc. podpiranka, Kasaze; GRADISNIK ANTON, 32, delavec, Hramše.

MOZIRJE

TURNSEK ANTON, 71, Rečica; KO-

Komisija za medsebojna razmerja v združenem delu

Zavoda za načrtovanje in urejanje stavbnih zemljišč Žalec

razpisuje
prosti delovni mesti za:

1. PROJEKTANT IV. 2. DIPL. ING. ARH.

Razpisni pogoji:

pod 1.: gradbeni tehnik z 2-letno prakso in odsluženim vojaškim rokom — poskusno delo 1 mesec

pod 2.: dipl. inženir arhitekture — po možnosti s prakso in odsluženim vojaškim rokom — poskusno delo 1 mesec

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o strokovnosti in praksi pošljejo v 15 dneh po objavi. Zavodu za načrtovanje in urejanje stavbnih zemljišč Žalec — komisiji za medsebojna razmerja.

PUSAR ELIZABETA, roj. Kračnek, 77, kmetovalka, Sentjanž; GLUSIĆ FRANC, 65, kmetovalec, Varpolje.

ROJSTVA

CELJE

33 dečkov in 27 deklic.
SLOVENSKE KONJICE
2 deklici.

Razpisna komisija

DS DO »METKA« TEKSTILNA TOVARNA IN KONFEKCIJA CELJE

razpisuje
prosti vodilni delovni mesti

1. vodje računovodstva

2. vodje analitsko-razvojnega sektorja

POGOJI:

pod 1.: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske stroke s 3 oz. 5-letno prakso na vodilnem ali vodstvenem delovnem mestu v računovodstvu

Na razpolago je takoj vseljivo trisobno družinsko stanovanje.

pod 2.: visoka oziroma višja izobrazba tekstilne, ekonomske ali organizacijske smeri s 3 oz. 5-letno prakso na vodilnih ali vodstvenih delih.

Poleg strokovne izobrazbe mora biti kandidat:

— aktiven član družbeno političnih organizacij in da je pozitivno deloval pri razvoju samo upravljanja

— podati mora svoje osebne poglede na organizacijo dela na delovnem mestu in na splošne smeri vodstvenega delovanja

— izpolnjevati mora tudi pogoje, ki jih določajo pozitivni zakonski predpisi in družbeni dogovori.

Pismene ponudbe z dokazili sprejemamo v roku 15 dni po objavi tega razpisa.

Trgovsko podjetje

nama

Ljubljana, Tomšičeva 2.

objavlja
prosta delovna mesta za:

veleblagovnico

nama

v Žalcu

1. obračunskega referenta 2. namestnika oddelkovodje za športne rekvizite, kovinsko galanterijo 3. namestnika oddelkovodje za pletenine

POGOJI:

pod 1. — ekonomski tehnik, zna nje strojepisja, 1 leto prakse, poskusno delo 2 meseca
pod 2. in 3. — poslovodska šola ali šola za prodajalce in 4 leta prakse na samostojnejših delovnih mestih, potrdilo o nezakazovanju, poskusno delo 2 meseca

Rok prijave je 8 dni od dneva objave.

Delo za nedoločen čas. Zdravniško spričevalo mora biti brez omejitev. — Ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazili o izobrazbi, praksi in potrdili o nezakazovanju sprejema kadrovska socialna služba podjetja: Ljubljana, Tomšičeva 2.

Z otvoritvene slovesnosti: številne gledalce v dvorani in pred televizijskimi sprejemniki sta pozdravila predstavnika glavnih pokroviteljev Zlatarn Celje Anica Brglezova in predstavnik Merx Albin Naglič.

V imenu Izletnika in celjskih delovnih kolektivov je pozdravila ustvarjalce filma Vlak v snegu Milena Plavšak.

Toni Tršar, Beno Hvala in Stevo Žigon. V ozadju Bert Sotlar in Alfonz Kumar

Obiski v šolah in delovnih organizacijah so dragoceni, najpomembnejši del Tedna domačega filma. Naš posnetek je s srečanja filmskih delavcev na osnovni šoli I. celjska četa, kjer so bili od leve proti desni: Metka Franko, Jože Gale, režiser dobro znanih Kekcev, Manca Koširjeva in Janez Marinček. Srečanja na šolah so vedno prisrčna, saj otrokom nikoli ne zmanjka vprašanj, pa tudi domišljije ne. Filmski delavci pa lahko na osnovi dolgoletnega dela in izkušenj odgovorijo na vsako vprašanje, pa čeprav kdaj pa kdaj vsebuje kakšen filmski trik.

NAJ, NAJ, NAJ...

— **NAJNESREČNEJSI** je »druge« Milan Seničar ob razgovorih z jugoslovanskimi filmskimi delavci, ki mu kar zapovrstjo odpovedujejo sodelovanje. Poleg njega je zelen še telefon.

— **NAJIDEALNEJŠA** tavnica TDF je Meta Polkleka — je tudi edina.

— **NAJVEČJI** problem je nakit Zlatarn Celje, ki ga nosi ob napovedovanju Mateja Podjed. Člani organizacijskega odbora so postali tudi čuvarji dragocene Mateje.

— **NAJBOLJŠI** šofer je postal Valter Leben — za nočne vožnje v Ljubljano. Se dve in že bo kandidiral za Badjurovo nagrado. Težave ima samo z voznim redom — pri predstavljanju na odru.

— **NAJSREČNEJSI** je direktor Kinopodjetja Franc Horvat — vse večere si mane roke, saj tolikšnega obiska ni vajen. Odločno

pa se odreka večerjam v Merxu — drži linijo.

— **NAJVEČJO** torbo z instrumenti ima najboljši fotograf Drago Medved. Je tako vnet in delaven, da pozabi na vse — tudi na ključke lastnega stanovanja.

— **NAJDELAVNEJSI** je Alfonz Kumer — tehnični protokolnik — takoj pokliče Stefana Žvižjeja, da mu vključi mikrofona.

— **NAJZADOVOLNEJSI** obraz kaže (enkrat na dan) peresnik Branko Stamejčič — ko mu izide Dnevni bilten.

— **NAJPRISRČNEJSI** je reklamni Božičnikov »vlak v snegu« — verjetno bo scenograf za naslednji film Mate Relje, pa čeprav ni snega.

— **NAJVIDNEJSI** epizodni igralec na celotnem TDF je Milan Alašević — vsak večer si ga ogleda nekaj sto kinoobiskovalcev pri vходу v dvorano Union.

— **NAJODLOČNEJSI** je TV voditelj in politik Jože Volfand, saj vedno znova posega »v živo«.

— **NAJTEZJO** nalogo je imel odgovorni Bojan Volk, ki se je moral s svetnikom egiptovske ambasade pogovarjati — po bolgarsko; zlobneži pravijo, da njegov ford poslednje bo občutil naftne krize.

— **NAJSPRETNEJŠA** je blagajničarka Stanka Umele — pri obešanju napisov »Razprodano«.

NAJŠTEFAN

Tone Pavšar je pozdravil ustvarjalce filma Bele trave v imenu pokrovitelja predstave Zavarovalnice Sava in celjskih delovnih kolektivov.

Naša novinarka in v času TDF 76 tudi napovedovalka svečanih premier v kinu Union Mateja Podjed, je prisrčno in spretno opravljala svoje delo.

TEDEN DOMAČEGA FILMA

Ekipo vlak v snegu: igralec Vojkan Pavlovič — Buda, režiser filma Mate Relja s soprogo in igralec Antun Nalis — Tonči s soprogo. Tale mali vlakec, ob katerem so se slikali je bil postavljen že v Zagrebu, od tam so ga prenesli v Ljubljano in zdaj je v Celju.

NOVI
tednik

47
48

NOVI TEDNIK — Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje, Laško, Slov Konjice, Sentjur Smarje pri Jelšah in Zalec — Uredništvo: Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161; Naročnina in oglasi: Trg V kongresa 10 — Glavni in odgovorni urednik: Bojan Volk; tehnični urednik: Drago Medved — Redakcija: Milan Božič, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Milan Seničar, Brane Stamejčič, Damjana Stamejčič, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Tone Vrabl — Izdaja vsak četrtek — Izdaja ga CGP »Delo«, Ljubljana — Rokopisov ne vračamo — Cena posamezne številke 3 din — Celoletna naročnina 120 din, polletna 65 din, četrtletna 35 din. Za inozemstvo je cena dvojna. Tekoči račun 50103-601-20012 CGP »Delo« Ljubljana — Telefon: 22-369, 23-105, oglasi in naročnina 22-800.